

Upravljanje intelektualnim vlasništvom na sveučilištu

EUROPSKA UNIJA

ULAGANJE U BUDUĆNOST

Sveučilište u
Zagrebu

Ova publikacija je izrađena u okviru projekta “BISTEC – Building innovation support through efficient cooperation network” koji je sufinancirala Europska unija iz Europskog fonda za regionalni razvoj.

Upravljanje intelektualnim vlasništvom na sveučilištu

UPRAVLJANJE INTELKTUALNIM
VLASNIŠTVOM NA SVEUČILIŠTU

Iva Knešaurek, dipl. iur.
doc. dr. sc. Romana Matanovac Vučković
dr. sc. Vlatka Petrović
Tatjana Sučić, dipl. ing. stroj.

IZDAVAČ
Sveučilište u Zagrebu
Centar za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije
Projekt "BISTEC – Building innovation support
through efficient cooperation network"
Zagreb, Trg maršala Tita 14

TEHNIČKI UREDNIK
Iva Radočaj Novak, dipl. ing. mat.

LEKTURA
Ana Naglič, dipl. anglist

GRAFIČKI DIZAJN
Šesnić&Turković dizajn studio

TISAK
Sveučilišna tiskara d.o.o.
2015.

NAKLADA
500 primjeraka

Sadržaj

Uvod

- 12 **Stvaratelji intelektualnih tvorevina na sveučilištu**
- 14 Zaposlenici
- 16 Vanjski suradnici i studenti

20 **Prava intelektualnog vlasništva**

- 21 O pravima intelektualnog vlasništva
- 23 · Autorsko pravo i srodna prava
- 28 · Izum i patent
- 35 · Žig
- 35 · Industrijski dizajn
- 37 · Biljne sorte
- 38 · Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti
- 39 · Topografija poluvodičkih proizvoda
- 44 · Znanje i iskustvo
- 45 · Poslovna tajna
- 47 Stjecanje pravne zaštite (stjecanje prava)
- 47 · Autorsko pravo i srodna prava
- 47 · Patent
- 54 · Žig
- 55 · Industrijski dizajn
- 56 · Biljna sorta
- 57 · Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti

60 **Zaštita u slučaju povrede prava**

64 **Komercijalizacija**

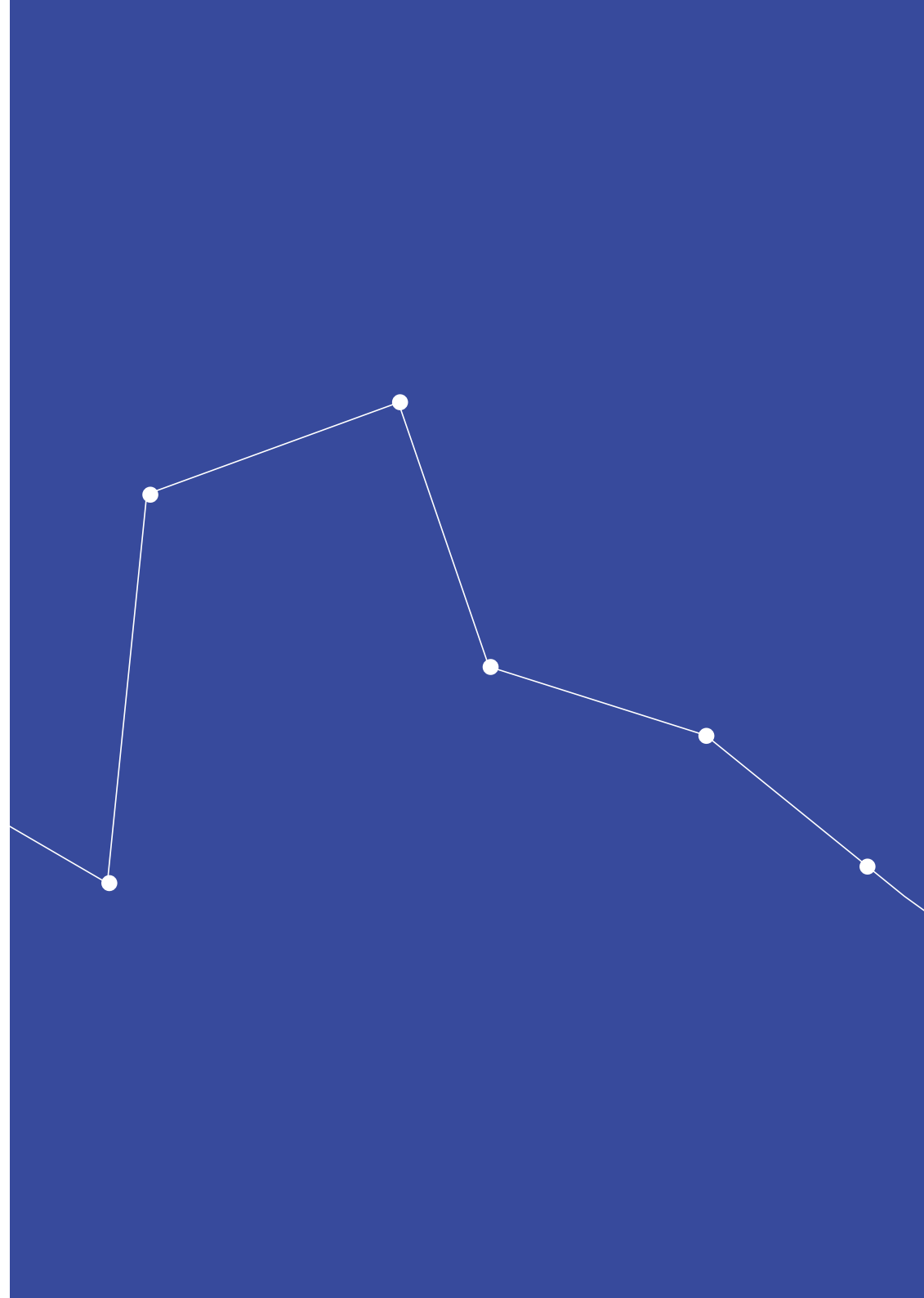
- 65 Prijenos prava
- 66 Licenciranje
- 69 Osnivanje novih trgovačkih društava

70 **Intelektualno vlasništvo u istraživanju i razvoju**

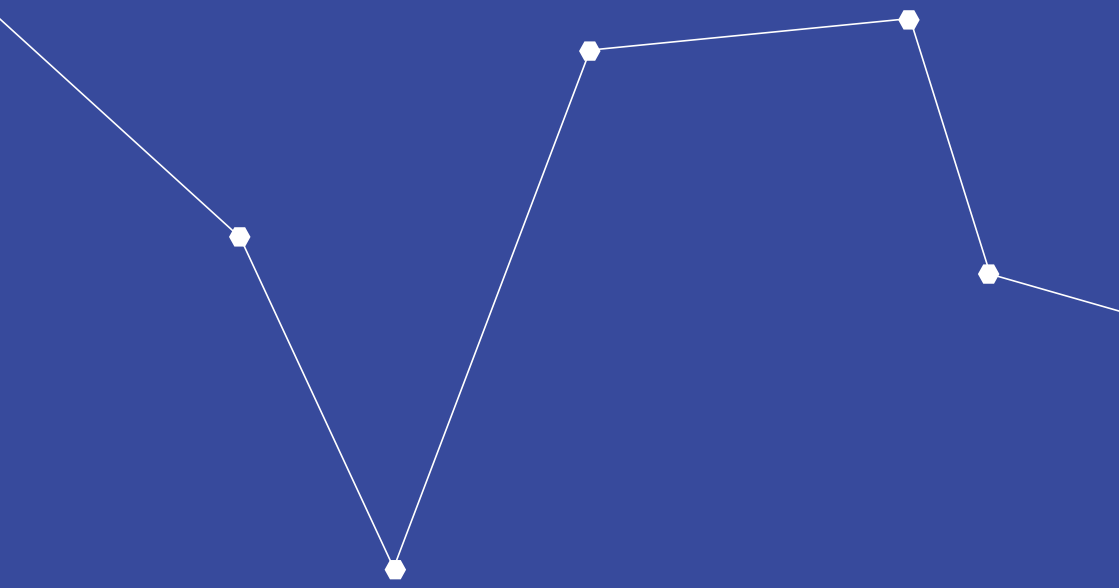
- 71 Javno financiranje istraživanja
- 72 Istraživačka suradnja
- 73 Istraživanje u korist naručitelja

PRILOZI

- 76 **Prilog 1: odredbe ugovora**
- 77 Ugovorne odredbe o intelektualnom vlasništvu u ugovorima u radu
- 89 Ugovorne odredbe o intelektualnom vlasništvu u ugovorima s vanjskim suradnicima
- 101 Ugovorne odredbe o intelektualnom vlasništvu u izjavama studenata o intelektualnom vlasništvu stvorenom u izvršavanju studijskih obaveza
- 106 **Prilog 2: model ugovori**
- 107 Ugovor o tajnosti
- 107 Jednosmjerni ugovor o tajnosti
- 112 Dvosmjerni ugovor o tajnosti
- 118 Ugovor o autorskom djelu
- 119 Ugovor o prijenosu prava intelektualnog vlasništva
- 126 Ugovor o licenciji (isključiva)
- 134 Sporazum o suradnji u komercijalizaciji inovacija
- 141 Primjer izjave o suglasnosti dekana za samostalni rad zaposlenika na vanjskim projektima
- 142 Primjer izjave za studente o osnivanju prava iskorištavanja autorskog djela
- 142 Sporazum o partnerstvu na projektu
- 158 **Prilog 3: popis zakona kojim se uređuje pravni status intelektualnih tvorevina**

Uvod

Vodeća sveučilišta kao i druge znanstveno – istraživačke institucije pridaju veliku važnost kvalitetnom upravljanju intelektualnim vlasništvom, a sve s ciljem pružanja odgovarajuće podrške znanstveno-istraživačkoj zajednici te poticanja daljnjeg znanstveno-istraživačkog djelovanja. Strateškim pristupom u korištenju, portfelj znanja, tehnologije i intelektualnih tvorevina koji nastaje na nekom sveučilištu može biti ozbiljan pokretač i osnova napretka tog sveučilišta, ukupne akademske i znanstvene zajednice a time i društva u cjelini. Kvalitetnim upravljanjem intelektualnim vlasništvom ostvaruje se, s jedne strane, pravovremena i učinkovita zaštita intelektualnih tvorevina te optimalna iskoristivost intelektualnih resursa sveučilišta i njegovih sastavnica. S druge strane, sprječava se povrjeđivanje tuđih prava intelektualnog vlasništva. To je prepoznato i u Statutu Sveučilišta u Zagrebu, kojim je utvrđeno da pripadnici akademske zajednice u svom znanstvenom, istraživačkom i umjetničkom radu na Sveučilištu uživaju zaštitu svojeg intelektualnog stvaralaštva prema najvišim standardima te imaju sva prava koja proizlaze iz tog rada, sukladno zakonu, kao i da su Sveučilište i svi njegovi djelatnici dužni poštivati tuđa prava intelektualnog vlasništva.

Kvalitetno upravljanje intelektualnim vlasništvom na sveučilištu podrazumijeva aktivno i planirano djelovanje u svakoj od ovih ključnih faza:

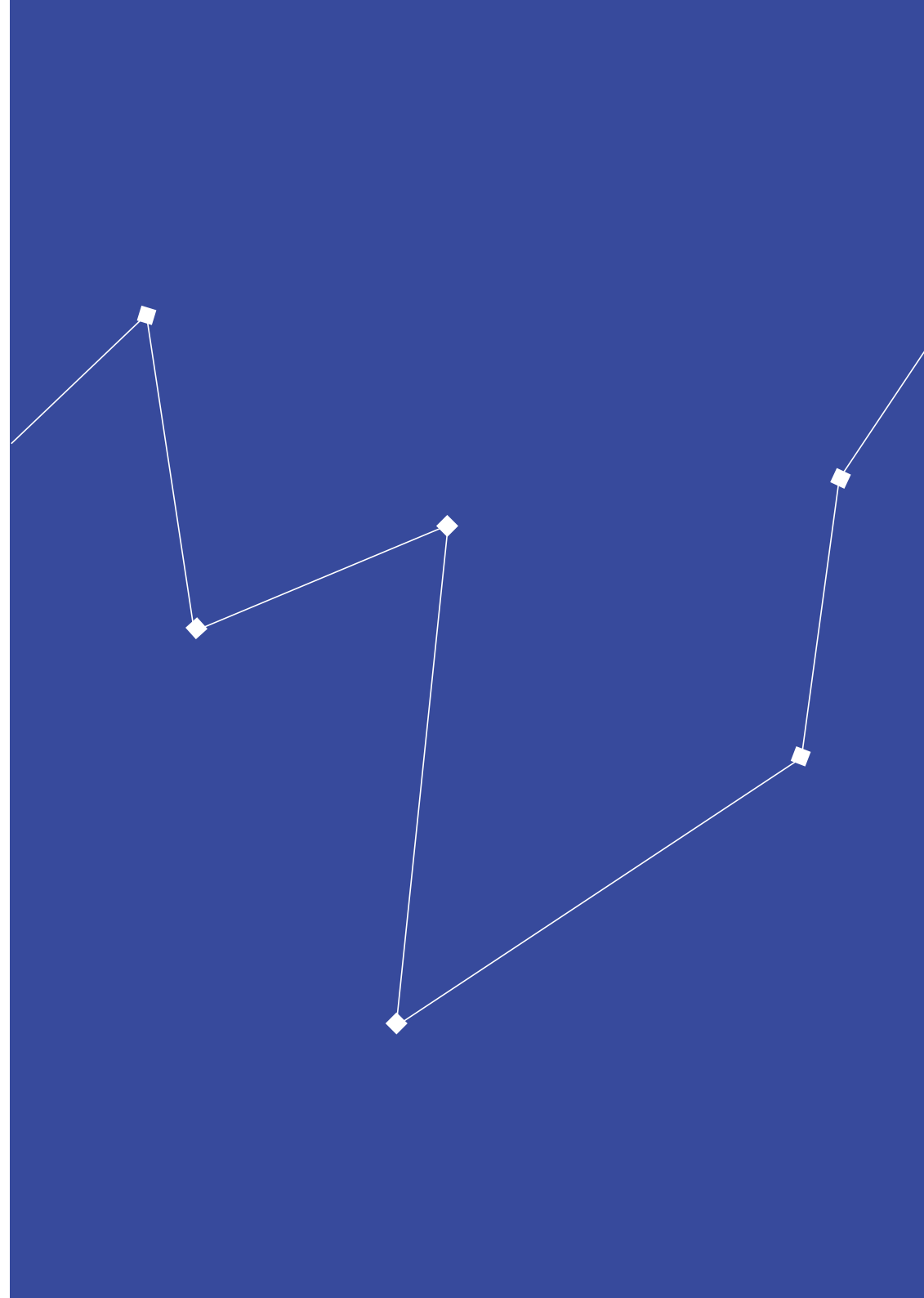
1. utvrđivanje intelektualnih tvorevina stvorenih na sveučilištu, njihova sadržaja te njihovih stvaratelja;
2. utvrđivanje i uređenje međusobnog odnosa stvaratelja intelektualnih tvorevina i sveučilišta;
3. provedba postupka registracije, gdje je to potrebno (izumi i druga prava industrijskog vlasništva);
4. komercijalizacija intelektualnih tvorevina;
5. uporaba postojećih intelektualnih tvorevina u daljnjem znanstvenom istraživanju i stručnom radu;
6. provedba zakonskih mjera protiv osoba koje povrjeđuju prava intelektualnog vlasništva, gdje je to potrebno.

Međusoban odnos ovih faza u određenoj je mjeri kronološki determiniran, pa se tako ne može govoriti, npr. o komercijalizaciji izuma ako prethodno nije riješeno pitanje međusobnog odnosa izumitelja zaposlenog na sveučilištu/sastavnici i njegova poslodavca u pitanjima pripadanja izuma, prava koja iz njega proizlaze, te mogućnosti daljnjih imovinskopravnih raspolaganja njime. S druge strane, za kvalitetno upravljanje intelektualnim vlasništvom

uspješna realizacija svake od ovih faza podjednako je bitna, pri čemu posebno dolazi do izražaja nužnost kontinuiranog nadzora tržišta s ciljem otkrivanja eventualnih povreda prava te poduzimanje odgovarajućih mjera radi njihova sprječavanja. Kompleksnosti doprinosi okolnost da su prava intelektualnog vlasništva privatna prava, što znači da, osim u iznimnim slučajevima (kao što su npr. aktivnosti pojedinih državnih tijela – u prvome redu policije, carine i državnog odvjetništva – u borbi protiv piratstva i krivotvorenja), nositelj prava intelektualnog vlasništva sam pokreće zakonske mjere zaštite protiv povreditelja prava te određuje strategiju i granice te zaštite.

Svrha ovog priručnika jest pružiti hrvatskim sveučilištima i njihovim sastavnicama podršku u kvalitetnom upravljanju intelektualnim vlasništvom davanjem odgovarajućih smjernica za uređenje pravnog statusa intelektualnih tvorevina stvorenih prilikom obavljanja znanstvenih, istraživačkih, umjetničkih, nastavnih i drugih aktivnosti. Priručnik je pisan temeljem iskustva pružanja podrške u upravljanju intelektualnim vlasništvom na Sveučilištu u Zagrebu koje se na odgovarajući način može primijeniti i u djelovanju drugih znanstveno – istraživačkih institucija u Hrvatskoj. Nezaobilazna i važna uloga sveučilišta u pružanju podrške pri uređivanju pravnog statusa intelektualnih tvorevina nastalih na sveučilištu i njegovim sastavnicama proizlazi iz Zakona o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju. Prema spomenutom zakonu, zadaća sveučilišta je da putem svojih tijela djeluje kao funkcionalno – integrirajući čimbenik koji će osigurati jedinstveno i usklađeno djelovanje svojih sastavnica u skladu sa strateškim i razvojnim odlukama o akademskim pitanjima i o profiliranju znanstvenih istraživanja, te jedinstveno i usklađeno djelovanje u financijskom poslovanju i pravnom prometu, investicijama, razvojnim planovima te u nastupu prema vanjskim partnerima u znanstvenim djelatnostima i visokom obrazovanju.

Sveučilište u Zagrebu, poštujući navedeni Zakon kao i načela koja su njime propisana, putem svog Centra za istraživanje, razvoj i transfer tehnologije te Ureda za transfer tehnologije koji čini sastavni dio toga Centra, usmjerava politike upravljanja intelektualnim vlasništvom na tvorevinama stvorenim na Sveučilištu, vodeći računa o integritetu njihovih stvaratelja i samih sastavnica. S tom namjerom izrađen je i ovaj priručnik.

Stvaratelji intelektualnih tvorevina na sveučilištu

Intelektualnim vlasništvom nazivamo prava koja postoje na proizvodima ljudskog uma – nematerijalnim intelektualnim tvorevinama nastalim kao izraz ljudske kreativnosti, inovativnosti i znanja. Stvaranje intelektualnih tvorevina na mnoge načine doprinosi stvarateljima, njihovoj okolini te društvu u cjelini, gledajući s mnogih motrišta. Jedno među njima je ostvarivanje komercijalne vrijednosti koja se može izraziti u novcu i koja se stvara zahvaljujući njihovoj upotrebi i iskorištavanju, posebice npr. njihovim utjelovljivanjem u materijalne predmete i umnožavanjem ili u nematerijalnom iskorištavanju prikazivanjem, emitiranjem te prijenosom putem interneta. Upravo posebnost nematerijalne naravi intelektualnih tvorevina dovela je do toga da su njihov nastanak i zaštita od neovlaštenog korištenja uređeni posebnim sustavom pravnih instrumenata koje skupno nazivamo pravom intelektualnog vlasništva. Prava intelektualnog vlasništva omogućuju svojem nositelju ekskluzivitet pri iskorištavanju predmeta zaštite (npr. autorskog djela, izuma, žiga) kroz određeno vremensko razdoblje. Taj ekskluzivitet odražava se u ovlaštenju nositelja prava da isključi sve ostale osobe iz korištenja zaštićene intelektualne tvorevine pa one u pravilu moraju dobiti odobrenje nositelja prava da bi uopće smjele na određeni način koristiti se predmetom zaštite. Bez ovlaštenja, korištenje je neovlašteno i predstavlja povredu prava intelektualnog vlasništva.

Kad se govori o intelektualnim tvorevinama nastalim na sveučilištu, misli se na intelektualne tvorevine koje stvore znanstvenici, istraživači i drugo znanstveno – nastavno osoblje zaposleno na sastavnicama i na sveučilištu kao i na ono znanstveno osoblje koje nije tamo zaposleno već surađuje na temelju ugovora o djelu, ugovora o suradnji i sličnih ugovora. Ovdje se također ubrajaju i intelektualne tvorevine koje u okviru studija stvore studenti dodiplomskih, diplomskih i poslijediplomskih studija. Posebno su zanimljiva istraživanja u kojima sudjeluju istraživači, znanstvenici i studenti s različitih institucija, osobito ako se ona nalaze u različitim državama. S obzirom da su stvaratelji intelektualnih tvorevina fizičke osobe, za sveučilište odnosno sastavnicu bitno je osigurati mogućnost iskorištavanja i raspolaganja intelektualnim tvorevinama putem pravnog uređenja odnosa s njihovim stvarateljima, osobito u onim slučajevima kad prema zakonu intelektualna tvorevina pripada isključivo stvaratelju a ne npr. njegovu poslodavcu (kao što je to slučaj kod autorskih djela stvorenih u radnom odnosu). Dodatno, čak i kad za sveučilište odnosno sastavnicu pravo korištenja i raspolaganja proizlazi iz samoga zakona, bitno je urediti detalje odnosa sa stvarateljem s ciljem izbjegavanja pravne nesigurnosti i ujednačavanja prakse u postupanju. U sveučilišnom kontekstu se od intelektualnih tvorevina najčešće spominju

autorska prava, izumi i patenti, industrijski dizajn, žig, znanje i iskustvo te poslovna tajna, što će se u nastavku detaljnije obraditi.

Primjeri dobre prakse u svijetu

U Sjedinjenim Američkim Državama, npr. uobičajeno je da sveučilišta i instituti imaju unaprijed formirane i objavljene politike o intelektualnom vlasništvu kao i model ugovore o međusobnom uređenju prava i obveza, pa se tako istraživači i drugi znanstvenici koji sudjeluju u istraživanjima, bilo kao zaposlenici, vanjski suradnici ili studenti, na tim institucijama unaprijed informiraju o uređenju pravnog statusa intelektualnih tvorevina stvorenih u znanstveno-nastavnom i istraživačkom radu na tim institucijama.¹ Pitanje pravnog statusa intelektualnih tvorevina stvorenih na sveučilištima uređeno je i u američkim propisima, posebno u Bayh-Doleovom zakonu. U Europi nije uobičajeno posebnim propisima uređivati pravni status intelektualnih tvorevina stvorenih na sveučilištu ali je uobičajeno također publicirati politike upravljanja takvim intelektualnim tvorevinama koje se stvaraju na samim sveučilištima.² Također, na istraživačkim sveučilištima su uglavnom unaprijed dostupni model izjave ili ugovori kojima se uređuju međusobna prava i obveze na intelektualnim tvorevinama stvorenim u radnom odnosu te se, jednako tako, javno objavljuju i politike o upravljanju intelektualnim vlasništvom na sveučilištu.³ Također, sveučilišta u Ujedinjenom Kraljevstvu, ali i drugdje u Europi, koriste Lambertov model ugovora kojima se uređuju međusobni odnosi u raznim vrstama suradnje u istraživanjima te postoje ugovori koji se primjenjuju u dvostranim ili višestranim odnosima. Budući da su ove dobre prakse pokazale najbolje rezultate u transferu tehnologije sa sveučilišta u gospodarstvo, ovaj priručnik, koji uzima u obzir takve najbolje prakse, važan je korak k stvaranju jedinstvene strategije upravljanja intelektualnim vlasništvom na sveučilištima u Hrvatskoj kao i usmjerenje prema formiranju jedinstvenih model ugovora ili izjava prihvatljivih svim sveučilištima i njihovim sastavnicama.

¹ Pogledati npr. politike intelektualnog vlasništva na Massachusetts Institute of Technology (dostupno na: <http://web.mit.edu/policies/13/13.1.html>) te na mnogim drugim američkim sveučilištima: University of Chicago, Columbia University, Duke University, Harvard University, Stanford University

² Pogledati npr. publikaciju A Guide to Managing Intellectual Property – A Guide to Strategic Decision-Making in Universities za sveučilišta u Ujedinjenom Kraljevstvu (dostupno na: http://www.auril.org.uk/Portals/26/documents/strategic_guide_overview.pdf).

³ Pogledati npr. Sveučilište Heidelberg.

U Hrvatskoj nema zakona koji bi na jedinstven, cjelovit i dosljedan način uređio pravni status intelektualnih tvorevina nastalih na hrvatskim javnim sveučilištima već se taj status uređuje u posebnom propisu za svaku vrstu intelektualne tvorevine, pri čemu je odlučujuća okolnost je li stvaratelj intelektualnog vlasništva sklopio ugovor o radu kojim zasniva radni odnos na sveučilištu ili sastavnici ili nije. S obzirom na tu okolnost, razlikujemo dvije kategorije odnosa povodom stvaranja intelektualnih tvorevina na sveučilištu: odnos između sveučilišta i zaposlenika te odnos između sveučilišta i vanjskih suradnika odnosno studenata. Kod prvih je odnos sa sveučilištem uređen ugovorom o radu i drugim aktima te propisima kojima se uređuje pravni status intelektualnih tvorevina stvorenih u radnom odnosu a kod drugih se odnos sa sveučilištem uređuje nekom drugom vrstom ugovora (npr. ugovor o djelu, ugovor o suradnji, ugovor o studiranju i sl.) te se primjenjuju opći propisi o intelektualnom vlasništvu. Popis propisa kojima se uređuje intelektualno vlasništvo sadržan je u Prilogu 3.

Zaposlenici

Na sastavnicama sveučilišta zaposleno je znanstveno – nastavno osoblje i suradnici (asistenti i znanstveni novaci) koji sa sastavnicom sklapaju ugovor o radu. Nekim zakonima je propisano da pojedine intelektualne tvorevine stvorene u izvršavanju obveza iz ugovora o radu (npr. izumi, biljne sorte, industrijski dizajn i računalni programi) pripadaju poslodavcu. Međutim, brojna druga pitanja o pravnom statusu intelektualnih tvorevina nisu uređena zakonima ni drugim propisima stoga bi ih trebalo urediti odgovarajućim ugovorom. Tako je, na primjer, Zakonom o radu određeno da izum kojeg zaposlenik ostvari na radu ili u svezi s radom pripada poslodavcu, pri čemu zaposlenik ima pravo na nadoknadu utvrđenu kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu ili posebnim ugovorom. Ukoliko nadoknada nije utvrđena u navedenim aktima, predviđena je mogućnost da zaposlenik utvrđivanje navedene nadoknade zatraži od suda. Ipak, spomenute odredbe ne uređuju pitanje što se to točno u radnom odnosu znanstvenika – nastavnika smatra izvršenjem obveza iz ugovora o radu pa bi bilo dobro ugovorom o radu ili nekim drugim aktom kojim se uređuje radni odnos (npr. pravilnik o radu ili kolektivni ugovor), precizno odrediti što se smatra izumom ostvarenim u okviru radnog odnosa a što izumom ostvarenim u slobodno vrijeme. Nadalje, na isti način bilo bi korisno precizno urediti i pitanje što se može smatrati konkurencijom, tj. neloyalnim (nepoštenim) postupanjem prema poslodav-

cu u pogledu stvaranja izuma u slobodno vrijeme. Na isti način valjalo bi pristupiti uređenju pravnog statusa svih drugih vrsta intelektualnih tvorevina uzimajući u obzir da neke intelektualne tvorevine, bez obzira što su stvorene u radnom odnosu, prema zakonu pripadaju radniku pa zainteresirani poslodavac tek ugovorom može steći nekakva prava na njima. Takav su primjer autorska djela. Dakle, u interesu pravne sigurnosti preporuča se pitanje nadoknade kao i ostala pitanja vezana za uređenje pravnog statusa intelektualnih tvorevina koje stvore zaposlenici sveučilišta odnosno njegovih sastavnica riješiti unošenjem odgovarajućih odredbi u ugovor o radu (ili neki drugi akt kojim se uređuju radni odnosi na sveučilištu) na temelju kojih će intelektualne tvorevine nastale na radu ili u svezi s radom pripasti sveučilištu odnosno sastavnici. Navedeno se također može primijeniti na ona sveučilišta koja izravno zapošljavaju znanstveno – nastavno osoblje i suradnike.

Primjer ugovornih odredbi i model ugovora kojima se uređuje status intelektualnih tvorevina koje je u radu ili u svezi s radom stvorio zaposlenik sveučilišta odnosno sastavnice sadržan je u Prilozima 1 i 2.

Primjer iz Europske unije

U Njemačkoj postoji poseban zakon kojim se uređuju izumi stvoreni u izvršavanju obveza iz ugovora o radu i kojim se posebno, u određenoj mjeri, uređuju i pitanja izuma stvorenih na visokim javnim školama. Uzevši u obzir potrebu za objavljivanjem izvornih znanstvenih radova, propisana je mogućnost da radnik u javnoj visokoj školi otkrije javnosti svoj izum stvoren u okviru njegove nastavničke i istraživačke djelatnosti, ako je on o toj svojoj namjeri na vrijeme izvijestio poslodavca. U tom slučaju oslobođen je opće dužnosti čuvanja poslovne tajne propisane u spomenutom zakonu, kao i dužnosti obavješćivanja poslodavca o izumu. Ako pak nema namjeru objaviti izum javnosti, radnik je dužan o njemu obavijestiti poslodavca na način kako je uređeno za sve izume stvorene u radnom odnosu. Ako poslodavac stekne sva imovinska prava na izumu, radnik pridržava neisključivo pravo koristiti se izumom u svom nastavničkom i daljnjem istraživačkom radu. I naposljetku, ako poslodavac komercijalno iskoristi izum, radniku pripada 30% ostvarene dobiti. U preostalom primjenjuju se opća pravila o pravnom položaju izuma stvorenih u radnom odnosu.

Vanjski suradnici i studenti

Vanjskim suradnicima smatraju se sve osobe, domaće i strane, koje nisu zaposlene na sveučilištu ili sastavnicama već svoj odnos s tim institucijama temelje na ugovoru o djelu, o suradnji, o narudžbi ili drugom odgovarajućem ugovoru koji nije ugovor o radu. Ovdje može biti riječ o gostujućim istraživačima i nastavnicima, vanjskim konzultantima, vanjskim članovima istraživačkih timova te drugim stručnjacima. S obzirom da nisu zaposlenici, na njih se ne mogu primijeniti pravila koja uređuju radni odnos pa se stoga na intelektualne tvorevine stvorene u ostvarivanju njihovog angažmana u nastavi i/ili drugom znanstvenom, istraživačkom ili stručnom radu, primjenjuju opća pravila o pravnom statusu takvih intelektualnih tvorevina, ako nije drukčije izričito ugovoreno. Ako sveučilište ili sastavnica žele da intelektualne tvorevine koje stvore vanjski suradnici pripadnu sveučilištu odnosno sastavnici ili da ih smiju iskorištavati, mora s njima sklopiti ugovor kojim će se ta pitanja urediti. I običnom jednostranom pisanom izjavom vanjski suradnik može sveučilištu odnosno sastavnici prepustiti sva ili neka prava na svojoj intelektualnoj tvorevini. Preporuča se da se u jednom ugovoru (ili izjavi) uredi pravni status za sve vrste intelektualnih tvorevina u čijem stvaranju će sudjelovati vanjski suradnik. Primjer ugovornih odredbi kojima se uređuje status intelektualnih tvorevina koje stvori vanjski suradnik u suradnji na sveučilištu odnosno sastavnici sadržan je u Prilogu 1. Model izjave i model ugovori, i bez obzira na eventualno detaljnije zakonsko uređenje, uobičajeno se primjenjuju, kao što je prije rečeno, i na američkim i europskim sveučilištima (vidjeti npr. Sveučilište Heidelberg ili Lambertove modele ugovora).

Studenti, polaznici preddiplomskih, diplomskih, poslijediplomskih specijalističkih i doktorskih programa prilikom izvršavanja svojih studijskih obveza također stvaraju intelektualne tvorevine. Najčešći primjer nastanka takvih intelektualnih tvorevina predstavljaju doktorske disertacije i drugi završni radovi, umjetnička autorska djela i predmeti srodnih prava. S obzirom da nema posebnih pravila o pravnom statusu intelektualnih tvorevina koje stvore polaznici navedenih studijskih programa koji ujedno nisu zaposlenici sveučilišta odnosno sastavnice na kojoj se taj program provodi, primjenjuju se opća pravila prema kojima intelektualna tvorevina pripada njezinom stvaratelju. Ako se želi da intelektualna tvorevina pripadne sastavnici ili sveučilištu ili da ju oni imaju pravo iskorištavati, to se mora posebno ugovoriti. Bilo bi poželjno u ugovoru o studiranju urediti pitanje pravnog statusa svih vrsta intelektualnih tvorevina studenata. Ako se smatra da ugovor nije pri-

kladan oblik za uređenje međusobnih odnosa, isto se može urediti i izjavom studenta. Takvu izjavu mora dati svaki student da bi u odnosu na nju/njega proizvodila učinke. Model izjave kojom se uređuje status intelektualnih tvorevina koje stvori student sadržan je u Prilogu 2.

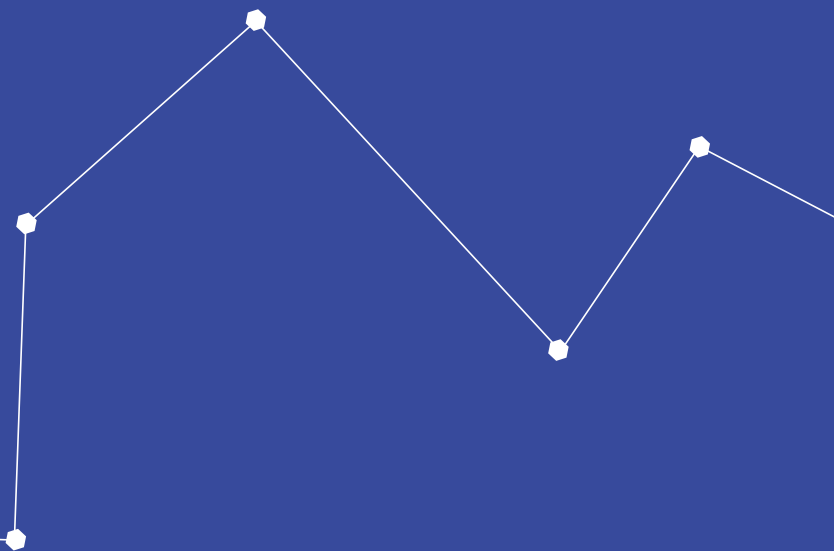
Bitno je naglasiti da prema hrvatskim propisima nije moguće jednostranim očitovanjem volje sveučilišta ili sastavnice, bez suglasnosti stvaratelja intelektualne tvorevine – vanjskog suradnika ili studenta (npr. nekim pravilnikom), odrediti da intelektualna tvorevina vanjskog suradnika ili studenta pripada sveučilištu ili sastavnici kao ni da su sveučilište ili sastavnica ovlašteni nju objaviti ili se na drugi način njome koristiti. Za razliku od hrvatskog uređenja, u Poljskoj je npr. u samom Zakonu o autorskom pravu propisano da institucije visokog obrazovanja imaju pravo prvenstva publicirati diplomске radove svojih studenata. Ako to ne učine u roku od 6 mjeseci od obrane pojedinog diplomskog rada, student koji ga je napisao ima pravo objaviti ga, ako nije riječ o kolektivnom djelu.

Tablica 1 prikazuje pripadanje intelektualnih tvorevina stvorenih na sveučilištu i njegovim sastavnicama prema postojećim propisima o intelektualnom vlasništvu i propisima o radu.

	ZAPOSLENIK	VANJSKI SURADNIK, STUDENT (nije zaposlenik)
AUTORSKO PRAVO I SRODNA PRAVA	Zaposleniku – autoru, ako nije drukčije ugovoreno. Izuzetak: računalni program – pripada poslodavcu – sveučilištu / sastavnici.	Vanjskom suradniku / studentu – autoru, ako nije drukčije ugovoreno. Sveučilište ni sastavnica nemaju prava iskorištavanja.
IZUM	Poslodavcu – Sveučilištu / sastavnici. Ako je zaposlenik stvorio izum u slobodno vrijeme poslodavac – sveučilište / sastavnica ima pravo prvokupa.	Vanjskom suradniku / studentu – izumitelju, ako nije drugačije ugovoreno.
TEHNIČKO UNAPREĐENJE	Poslodavcu – sveučilištu / sastavnici, ako nije drukčije ugovoreno.	Vanjskom suradniku / studentu – izumitelju, ako nije drukčije ugovoreno.
INDUSTRIJSKI DIZAJN	Poslodavcu – sveučilištu / sastavnici.	Vanjskom suradniku / studentu – dizajneru, ako nije drukčije ugovoreno. Izuzetak: ugovor o narudžbi: dizajn pripada sveučilištu / sastavnici – naručitelju.
ZNANJE I ISKUSTVO	Zaposleniku, ako nije drukčije ugovoreno.	Vanjskom suradniku / studentu, ako nije drukčije ugovoreno.
BILJNA SORTA	Poslodavcu – sveučilištu / sastavnici, ako nije drukčije ugovoreno.	Vanjskom suradniku / studentu – oplemenjivaču, ako nije drukčije ugovoreno.
POSLOVNA TAJNA	Zaposleniku, ako nije drukčije ugovoreno.	Vanjskom suradniku / studentu, ako nije drukčije ugovoreno.

Tablica 1: Pripadanje intelektualnih tvorevina stvorenih na sveučilištu i njegovim sastavnicama prema postojećim propisima o intelektualnom vlasništvu i propisima o radu

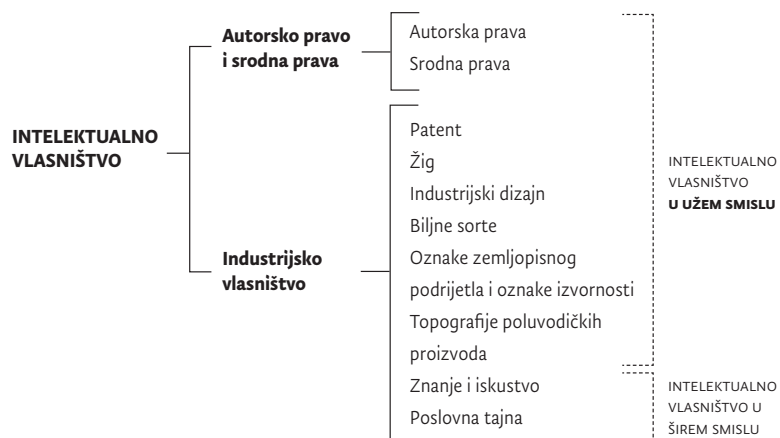
Prava intelektualnog vlasništva

O pravima intelektualnog vlasništva

Kao rezultat istraživanja, znanstvenog i stručnog rada proizašlog iz istraživačkih projekata, suradnji, pružanja savjetodavnih usluga i drugih aktivnosti, učestalo nastaju intelektualne tvorevine prikladne za zaštitu nekim pravom intelektualnog vlasništva. One se u pravnom sustavu štite na različite načine i s različitim učincima. Autorsko pravo i srodna prava se tako stječu samim činom stvaranja autorskog djela i predmeta srodnog prava, bez provedbe postupka registracije ili bilo kakvog administrativnog postupka, bez potrebe objave ili izdavanja. Izumiteljsko pravo također nastaje na temelju samoga zakona, trenutkom stvaranja izuma dok se patent stječe u posebno propisanom administrativnom postupku u kojem nadležno tijelo ispituje pretpostavke za stjecanje te u konačnici donosi odluku o priznanju i registraciji patenta. Jednako tako stječu se i pravo žiga, industrijskog dizajna i oplemenjivačko pravo na novoj biljnoj sorti te zaštita oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti. Opisana prava djeluju prema svima, to su isključiva prava koja svojeg nositelja ovlašćuju na iskorištavanje predmeta zaštite te ga ovlašćuju da svakome drugome zabrani takvo iskorištavanje. U pravima industrijskog vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn, biljna sorta) riječ je o komercijalnom iskorištavanju dok autorskopravna zaštita ulazi i u sferu privatnog iskorištavanja. Zaštita oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti također se ostvaruje postupkom registracije, a za njih je specifično da jednom registriranu oznaku zemljopisnog podrijetla odnosno oznaku izvornosti mogu koristiti zajedno svi proizvođači iz naznačenog područja koji zadovoljavaju propisane uvjete. Način i postupak stjecanja ovih prava intelektualnog vlasništva kao i sadržaj pravne zaštite u pravilu se reguliraju posebnim zakonima u svakoj državi pa je tako regulirano i u Hrvatskoj, s time da se za prava koja imaju učinak u cijeloj Europskoj uniji (žig Zajednice, industrijski dizajn Zajednice, unitarni patent, biljne sorte Zajednice te oznake zemljopisnog podrijetla) primjenjuju europske uredbe koje imaju izravan učinak u svim državama članicama a na međunarodne postupke registracije (međunarodna registracija žiga i industrijskog dizajna, međunarodna prijava patenta, europska prijava patenta) primjenjuju se međunarodni ugovori i konvencije kojima se uređuje postupak stjecanja. S druge strane, poslovna tajna, povjerljivi podaci te znanje i iskustvo ne stječu se ni u kakvom postupku registracije ili drugom administrativnom postupku i nemaju djelovanje prema svima. Oni se štite faktično, u pravilu čuvanjem tajnosti. Onaj tko želi zaštititi svoju poslovnu tajnu, povjerljive podatke ili znanje i iskustvo drugome će otkriti njihov sadržaj samo pod uvjetom čuva-

nja tajnosti, sklapajući ugovor o povjerljivosti. No, ako bilo tko na bilo koji legalan način (to može biti npr. provedbom neovisnog istraživanja, čitanjem strane literature, vježbom ili nekim drugim samostalnim djelovanjem) dođe do sadržaja tih podataka, znanja i iskustva, on se njima smije koristiti bez da pita onoga tko je prvi stekao ili saznao podatke, znanje ili iskustvo.

Tablica 2: Podjela prava intelektualnog vlasništva

Autorsko pravo i srodna prava

Autorsko pravo je isključivo pravo koje autor stječe na svom autorskom djelu samim činom njegovog stvaranja. Traje za cijelog života autora i 70 godina nakon njegove smrti.

Autor je fizička osoba koja je stvorila autorsko djelo. U znanstvenom i istraživačkom radu pri stvaranju autorskih djela često sudjeluje više osoba, pri čemu zakon razlikuje:

- **koautorsko djelo:** autorsko djelo stvoreno zajedničkim radom više osoba (koautora) pri čemu se doprinosom svakog koautora ne može samostalno koristiti. U znanosti je česta suradnja u stvaranju autorskih djela pa tako npr. znanstveni članak može napisati zajedno više autora na način da se ne može razdijeliti tko je točno autor kojeg dijela članka. Koautori imaju zajedničko autorsko pravo na tako stvorenom koautorskom djelu. U sumnji koliki su koautorski dijelovi u jedinstvenom autorskom pravu, smatra se da su jednaki. O iskorištavanju koautorskog djela odlučuju svi koautori suglasno a ako ne mogu postići suglasnost, na zahtjev bilo kojeg od koautora odluku će donijeti sud. Praktično je da koautori između sebe imenuju zajedničkog predstavnika te da ga tom prilikom ovlaste, među ostalim, i da vodi računa o komercijalizaciji koautorskog djela.
- **sastavljeno djelo:** autorsko djelo koje je stvorilo više osoba spajajući svoja zasebna autorska djela u jedno autorsko djelo. Primjer sastavljenog djela bila bi knjiga koja obrađuje jednu temu a u sebi sadrži poglavlja koja su pisali različiti autori. Cijela knjiga je u tome slučaju sastavljeno djelo a svako pojedino poglavlje je zasebno autorsko djelo. Međusobni odnosi autora sastavljenih djela uređuju se ugovorom. U sumnji se smatra da svaki autor sastavljenog djela ima pravo na jednaki udio u naknadi za iskorištavanje sastavljenog djela.

Autorsko djelo je originalna intelektualna tvorevina iz književnog, znanstvenog ili umjetničkog područja koja ima individualan karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu. Svako djelo koje udovoljava ovoj definiciji može biti zaštićeno autorskim pravom pri čemu je bitno naglasiti da se autorskim pravom štite izražaji, dakle realizacije, a ne ideje, postupci, metode rada ili matematički koncepti kao takvi. Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima nabraja neke karakteristične primjere autorskih djela kao što su jezična djela koja obuhvaćaju i računalne programe, glazbena djela, dramska i dramsko-glazbena djela i dr. Na sveučilištu autorska djela nastaju u svim oblicima rada a poglavito u nastavi pa tako

npr. usmeno ili pisano predavanje priopćeno u dvorani ili putem interneta, skripta, prezentacija izrađena u multimedijском prezentacijskom *softveru* (npr. Microsoft Powerpoint) te drugi nastavni i didaktički materijali koji su originalna intelektualna tvorevina iz znanstvenog, književnog ili umjetničkog područja te imaju individualni karakter, predstavljaju autorsko djelo. Stručni ili znanstveni članak, knjiga ili druga vrsta pisanog teksta koji nastaje u znanstvenom radu i istraživanju također je autorsko djelo. Karte, grafikon, tablice, planovi, skice, crteži te drugi prikazi znanstvene ili tehničke prirode, kada su originalne intelektualne tvorevine svojih autora, također predstavljaju autorska djela. Na pojedinim sastavnicama nastaju i posebne vrste autorskih djela kao što su računalni programi, dizajn, arhitektonska djela, baze podataka i sl.

Sadržajno gledano, autorsko pravo sastoji se od imovinske i moralne komponente:

- **autorska moralna prava** obuhvaćaju: pravo prve objave autorskog djela, pravo na priznanje autorstva (pravo biti priznat i označen kao autor djela), pravo na poštivanje autorskog djela te časti i ugleda autora (usprotiviti se svakom deformiranju, sakaćenju ili drugoj izmjeni svojeg djela i svakom korištenju djela koji ugrožava njegov čast ili ugled,) te pravo pokajanja (pravo opozvati pravo korištenja djela i spriječiti njegovo daljnje korištenje uz popravljavanje štete korisniku toga prava, ako bi daljnje korištenje štetilo njegovoj časti ili ugledu). Ova prava štite osobne i duhovne veze autora s njegovim autorskim djelom i zato su za vrijeme života autora neprenosiva na druge osobe. Smrću autora ona prelaze na njegove nasljednike. U praksi to znači da se prilikom korištenja tuđeg autorskog djela, npr. u nastavi, prilikom pisanja znanstvenih ili stručnih članaka, prezentacijama i dr. uvijek treba navesti autor djela te da se tuđe autorsko djelo ne smije mijenjati, prerađivati, prevoditi ni prilagođavati bez autorova dopuštenja.
- **autorska imovinska prava** obuhvaćaju: pravo reproduciranja (umnožavanja) autorskog djela, pravo njegova distribuiranja (stavljanja u promet autorskog djela koje je utjelovljeno u materijalnom obliku), pravo priopćavanja javnosti (na bilo koji način, što uključuje i korištenje putem Interneta) i pravo prerade (uključuje prevođenje, prilagođavanje, glazbenu obradu ili sl. preradu). Ovim pravima štite se imovinski interesi autora u pogledu njegova autorskog djela a sastoje se u isključivom pravu autora drugome odobriti ili zabraniti korištenje njegova djela, uz plaćanje autorske naknade ili bez nje.

Osim u slučaju nasljeđivanja, autorsko pravo je kao cjelina neprenosivo, upravo zbog njegove moralne komponente koja je strogo osobne naravi. Ipak, autor može raspolagati svojim autorskim pravom na način da za drugu osobu osnuje pravo iskorištavanja autorskog djela. Praktično, ovdje se radi o ustupanju prava koja proizlaze iz imovinske komponente autorskog prava pa tako autor može ovlastiti drugu osobu da npr. reproducira autorovo autorsko djelo, stavi autorsko djelo u promet i sl. Osnivanje prava iskorištavanja autorskog djela ostvaruje se **ugovorom, davanjem odobrenja za korištenje ili drugim pravnim poslom**. U model ugovorima sadržanim u Prilozima nalaze se primjeri raspolaganja imovinskom komponentom autorskoga prava. Na temelju tih ugovora sveučilište odnosno sastavnica stječe prava iskorištavanja autorskih djela koje stvore zaposlenici, vanjski suradnici ili studenti, pod uvjetima i na način koji su u tim model ugovorima propisani.

Ugovorom u kojem autor za drugu osobu osniva pravo iskorištavanja njegova autorskog djela naročito je bitno urediti sljedeća pitanja:

- može li druga osoba koristiti autorsko djelo na svaki ili samo na određeni način (navesti način),
- stječe li druga osoba isključivo ili neisključivo pravo iskorištavanja,
- na kojem području je druga osoba ovlaštena koristiti se autorskim djelom (npr. samo u Hrvatskoj, u cijelom svijetu ili dr.),
- koliko dugo je druga osoba ovlaštena koristiti se autorskim djelom (npr. na neko vrijeme određeno u godinama ili za svo vrijeme trajanja autorskog prava),
- ima li autor za ustupljena prava iskorištavanja pravo na naknadu i ako ima, u kojem iznosu (naknada može biti određena u paušalnom iznosu ili u postotku od neke objektivno utvrdive vrijednosti, npr. od cijene primjerka).

Ako se sveučilište ili sastavnica odluči da će status autorskih djela stvorenih u izvršavanju obveza iz ugovora o radu urediti pravilnikom o radu, kolektivnim ugovorom ili drugim aktom kojim se uređuju odnosi između poslodavca i autora – zaposlenika, tada autora – zaposlenika takva pravila obvezuju samo onda ako im je izričito pristupio ili ih je na drugi način prihvatio. To može učiniti npr. izjavom koja je sastavni dio ugovora o radu, zasebnim ugovorom ili zasebnom izjavom, pri čemu je bitno da prihvata bude u pisanom obliku.

Vezano uz pitanje uređenja statusa autorskih djela nastalih na radu ili u svezi s radom zaposlenika sveučilišta odnosno sastavnice, ovdje se preporuča da sveučilište odnosno sastavnice sa svojim zaposlenicima sklope ugovore u kojima će urediti međusobne odnose na način da sastavnice i/ili sveučilište steknu neisključiva prava iskorištavanja svih autorskih djela stvorenih na sveučilištu, s time da ta prava budu sadržajno, prostorno i vremenski ograničena. Naime, prava iskorištavanja koja bi na ovaj način stekle sastavnice i/ili sveučilište trebaju služiti za unaprjeđenje postojećeg i dobrobit daljnjeg znanstvenog, istraživačkog i nastavnog rada na sveučilištu kao i za prezentiranje postignutih znanstvenih rezultata.

Kao što je ovdje već isticano, autorsko pravo je **neotuđivo i neprenosivo kao cjelina**. To znači da je nositelj tog prava uvijek autor – fizička osoba koja je stvorila autorsko djelo. Da bi sastavnice i/ili sveučilište mogli iskorištavati autorska djela koja stvaraju njihovi zaposlenici, vanjski suradnici ili studenti, oni moraju od navedenih osoba steći pravo iskorištavanja takvih autorskih djela u odgovarajućem ugovoru ili na temelju posebne izjave. Iznimku od tog neprikosnovenoga pravila predstavljaju računalni programi stvoreni u radnom odnosu na kojima autorska prava na temelju samoga zakona pripadaju poslodavcu, dakle u ovome slučaju sastavnici odnosno sveučilištu.

Srodna prava su: pravo umjetnika izvođača kojim se štite umjetničke izvedbe, pravo proizvođača fonograma kojim se štite fonogrami, pravo filmskog producenta (proizvođača videograma) kojim se štite videogrami, pravo organizacija za radiodifuziju kojim se štite emisije, pravo nakladnika kojim se štite njegova izdanja autorskih djela te pravo proizvođača baza podataka kojim se štite baze podataka. Ova prava imaju sadržaj uređen zakonom. Osim prava umjetnika izvođača koje ima i moralnu (osobnu) komponentu, sva ostala prava imaju samo imovinsku komponentu. Ono što je prethodno rečeno za autorsko pravo odnosi se, na odgovarajući način, i na srodna prava, s time da se srodnim pravima koja nemaju moralnu komponentu može slobodno raspolagati ne samo osnivanjem prava iskorištavanja već i prenošenjem na druge osobe.

Zbirke samostalnih autorskih djela, podataka ili druge građe kao što su enciklopedije, zbornici, antologije, (originalne) baze podataka i sl., kada prema izboru ili rasporedu sastavnih elemenata čine vlastite intelektualne tvorevine njihovih autora, zaštićene su autorskim pravom. S druge strane, neori-

ginalna baza podataka štiti se srodnim pravom proizvođača baze podataka te je zaštićena kao cjelina, pri čemu su zaštićeni i njeni kvantitativno i kvalitativno značajni dijelovi te njeni neznatni dijelovi ako se koriste sustavno i ponavljano. Međutim, pojedinačni podaci koji su sadržani u takvoj bazi podataka nisu zaštićeni i njima se svatko može slobodno koristiti.

Podaci

Podaci dobiveni kao rezultat znanstvenih i stručnih istraživanja **nisu sami po sebi prikladni za zaštitu pravima intelektualnog vlasništva**. Podaci, ideje, matematički koncepti i slične tvorevine sadržani u autorskim djelima ili predmetima srodnih prava nisu kao takvi zaštićeni autorskim ni srodnim pravom. Naime, autorskim pravom su zaštićeni izražaji u kojima je ideja izražena, matematički koncept prikazan ili podatak prikazan, obrazložen i komentiran ako ti izražaji predstavljaju originalne intelektualne tvorevine svojih autora. Stoga podatak do kojeg je došlo u znanstvenom istraživanju nije kao takav zaštićen autorskim pravom ni nekim drugim pravom intelektualnog vlasništva, već je kao takav slobodan za korištenje te se može koristiti na različite načine, bez ograničenja.

S obzirom da se do različitih podataka može doći u svim znanstvenim područjima i u svim vrstama istraživanja, pri čemu prikupljanje takvih podataka zahtijeva ulaganje puno vremena i drugih resursa (ljudstvo, materijali, novac), prirodno je da su Sveučilište odnosno sastavnica zainteresirani za takve podatke. Istodobno, ako je prikupljanje tih podataka posredno ili neposredno financirano iz javnih sredstava, **potrebno je osigurati da cijela znanstvena zajednica kao i društvo u cjelini imaju od njih koristi**.

Sveučilište odnosno sastavnica koja želi zadržati mogućnost upravljanja tako prikupljenim podacima mora izričito i detaljno **urediti postupanje s njima putem ugovora o radu i/ili drugim ugovorima** koje sklapa sa svojim zaposlenicima, vanjskim suradnicima ili polaznicima studentskih programa.

Podaci se mogu zaštititi posrednim putem: uvrštavanjem u bazu podataka koja se pak može štiti autorskim pravom ili srodnim pravom proizvođača baze podataka. **Međutim, pojedinačni podaci i dalje neće biti zaštićeni** pravima intelektualnog vlasništva. Podaci se mogu posredno štiti i **poslovnim tajnom** ako se tako ugovori u ugovoru o radu ili nekom drugom ugovoru.

Izum i patent

Izum se u pravilu definira kao novo rješenje određenog tehničkog problema koje se može primijeniti u nekoj gospodarskoj djelatnosti. Da bi se mogao štiti patentom izum mora biti nov, inventivan i industrijski primjenjiv u bilo kojem području tehnike, uključujući poljoprivredu. Samim stvaranjem izuma, na temelju Zakona o patentu, i bez potrebe ikakve registracije, za izumitelja nastaje izumiteljsko pravo. Izumiteljsko pravo sadrži dvije komponente:

- **imovinsku komponentu:** ovlašćuje izumitelja da nadležnom tijelu podnese patentnu prijavu kojom zahtijeva registraciju patenta i da uz ispunjenje propisanih pretpostavki stekne patent za predmetni izum, te
- **moralnu (osobnu) komponentu:** ovlašćuje izumitelja da bude kao takav naveden u patentnoj prijavi, svim patentnim ispravama, patentnoj dokumentaciji i registriranim patentima. Ova izumiteljeva moralna prava strogo su osobne naravi i kao takva su neotuđiva i neprenosiva.

Dakle, sam izum nije isto što i patent. Patent se može steći u posebnom postupku registracije pred nadležnim tijelom, za neki izum ali samo ako podnositelj prijave i sama prijava za registraciju patenta ispunjavaju zakonom propisane pretpostavke za registraciju patenta. Za razliku od toga, izumiteljsko pravo zapravo je pravo na stjecanje patenta u postupku registracije.

IZUM KOJEG STVORI ZAPOSLENIK

Prema općem pravilu iz Zakona o radu, izum ostvaren na radu ili u svezi s radom pripada poslodavcu a radnik je dužan poslodavca obavijestiti o takvom izumu te podatke o njemu čuvati kao poslovnu tajnu. U kontekstu znanstvenog, istraživačkog i stručnog rada na sveučilištu valja uočiti da su sveučilište i njegove sastavnice najčešće samostalne pravne osobe – poslodavci koji sklapaju sa svojim zaposlenicima ugovor o radu. Slijedom navedenog,

izum koji stvori znanstvenik ili istraživač zaposlen na sveučilištu odnosno njegovoj pojedinoj sastavnici, u izvršavanju obveza iz ugovora u radu ili u svezi s radom pripada izumiteljevom poslodavcu – sveučilištu odnosno sastavnici s kojom je izumitelj sklopio ugovor o radu. To konkretno znači da poslodavcu – sveučilištu odnosno sastavnici pripada imovinska komponenta izumiteljskog prava pa je sveučilište odnosno sastavnica kao poslodavac ovlaštena u svoje ime podnijeti patentnu prijavu, steći patent za izum kojeg je stvorio njen zaposlenik, komercijalizirati taj izum i ostvarivati sve koristi iz njega. Istovremeno, s obzirom na neotuđivost moralne (osobne) komponente izumiteljskog prava, izumitelj je ovlašten biti označen kao izumitelj u patentnoj prijavi, svim patentnim ispravama, patentnoj dokumentaciji i registriranim patentima. Zakon o radu dodatno određuje da izumitelj povrh plaće ima pravo na naknadu za izum koji je stvorio na radu ili u svezi s radom te da se ta naknada određuje kolektivnim ugovorom, ugovorom o radu ili posebnim ugovorom. Ako naknada nije tako određena, odredit će ju nadležan sud. U praksi se često takva naknada čini ovisnom o komercijalnoj uspješnosti izuma ili dobiti koju ostvari poslodavac od iskorištavanja izuma. Moguća su i drukčija rješenja pa je moguće npr. pravilnikom sveučilišta odnosno sastavnice unaprijed predvidjeti omjere prema kojim će se, nakon odbitka troškova pravne zaštite i komercijalizacije, između poslodavca – sveučilišta odnosno sastavnice, s jedne strane, i zaposlenika – izumitelja, s druge strane, dijeliti dobit ostvarena komercijalizacijom.

Zakon o radu posebno spominje izume koje zaposlenik stvori u svoje slobodno vrijeme a koji su u svezi s djelatnošću poslodavca. Takvi izumi načelno pripadaju zaposleniku ali ih je on istodobno dužan prvo pisano ponuditi poslodavcu. Poslodavac, dakle, u odnosu na takve izume ima svojevrsno pravo prvokupa. On je dužan na zaposlenikovu ponudu odgovoriti u roku od mjesec dana a ako ne odgovori, smatra se da nije zainteresiran za stjecanje prava na izum. Opisano pravilo primjenjuje se na sve poslodavce pa tako i na sveučilište odnosno njegove sastavnice kao poslodavce.

Brojna dodatna pitanja o izumima stvorenim na sveučilištu i sastavnicama nisu uređena zakonom te bi ih u interesu pravne sigurnosti i s ciljem izbjegavanja sporova bilo korisno urediti ugovorima o radu. Na primjer, u Zakonu o radu ni u drugim propisima nije uređeno što se smatra izumom ostvarenim na radu ili u svezi s radom pa se to često vrlo široko tumači na način da je i izum kojeg je zaposlenik stvorio u svoje slobodno vrijeme ali koji ima izravne veze s poslovima koje obavlja tijekom radnog vremena zapravo

izum ostvaren na radu ili u svezi s radom. Dodatno, posebno na sveučilištu i njegovim sastavnicama zaposlenici u pravilu nemaju jasno definirano i razgraničeno radno i slobodno vrijeme kao ni poslove koji se smatraju ostvarenjem obveza iz ugovora o radu koje se tiču znanosti i istraživanja. Kako bi se izbjegli sporovi, bilo bi korisno u ugovoru o radu navesti detaljniju listu radnih zadataka zaposlenika prema kojoj bi se lakše kasnije moglo odrediti je li konkretan izum stvoren na radu ili u svezi s radom pa slijedom toga pripada li poslodavcu. Navodimo ključna pitanja koja bi bilo korisno urediti u ugovorima o radu na sveučilištu odnosno njegovim sastavnicama:

- što se smatra izumom koji je ostvaren na radu ili u svezi s radom, to podrazumijeva i detaljniji opis radnih zadataka zaposlenika i postupak obavješćivanja poslodavca o takvom izumu;
- na koji način i pod kojim uvjetima je poslodavac dužan financirati postupak registracije patenta za takav izum te se brinuti za njegovo gospodarsko iskorištavanje (komercijalizaciju);
- postupanje s takvim izumom u slučaju kad poslodavac nema interes ili mogućnosti registrirati patent ili gospodarski iskorištavati (komercijalizirati) takav izum ili se brinuti o njegovom gospodarskom iskorištavanju;
- uvjete pod kojima se takav izum odnosno patent vraća izumitelju;
- što se smatra izumom u svezi s djelatnošću poslodavca te postupak obavješćivanja poslodavca o takvom izumu;
- pravni status izuma koje stvori zaposlenik u svoje slobodno vrijeme koristeći se materijalima, aparatima, prostorom i drugim resursima poslodavca te postupak obavješćivanja poslodavca o takvom izumu;
- status izuma koje stvori zaposlenik koristeći resurse sveučilišta odnosno sastavnice u projektu koji je financiran iz javnih fondova kojima upravljaju osobe različite od sveučilišta i sastavnica te postupak obavješćivanja poslodavca o takvom izumu;
- uvjete pod kojima se naknada za izum isplaćuje zaposleniku izumitelju u svakom od opisanih slučajeva te iznose tih naknada.

Osim ugovorom o radu, navedena pitanja mogu se urediti i pravilnikom o radu ili drugim pravilnikom poslodavca – sveučilišta odnosno sastavnice ili kolektivnim ugovorom. U takvom slučaju ugovor o radu mora sadržavati klauzulu prema kojoj zaposlenik prihvaća sve što je uređeno u navedenim aktima.

Nadalje, samo sveučilište ne bi moglo donijeti pravilnik o izumima stvorenim u radnom odnosu koji bi bio izravno obvezujući za zaposlenike sastavni-

ca, budući da u većini slučajeva ono nije u ulozi poslodavca. Međutim, takav pravilnik sveučilišta, donesen po propisanom postupku i u skladu s ostalim aktima sveučilišta, mogao bi biti obvezujući za njegove sastavnice. Tada bi sastavnice kao poslodavci trebale postupati u skladu s tim pravilnikom te osigurati da se njegov sadržaj na propisani način i odgovarajućim aktima primjeni i na njihove zaposlenike. U nedostatku pravilnika, moguće je pitanja vezana uz izume stvorene u radnom odnosu urediti ugovorima o radu koje sastavnice (rjeđe sveučilište) sklapaju sa svojim zaposlenicima. Primjer ugovornih odredbi kojima se uređuje odnos između poslodavca – sveučilišta odnosno sastavnice i zaposlenika u pogledu izuma stvorenih u radnom odnosu sadržani su u Prilogu 1.

IZUM KOJEG STVORI VANJSKI SURADNIK

Ako Sveučilište odnosno sastavnica temeljem ugovora o narudžbi, ugovora o djelu, o suradnji ili sličnih ugovora angažira vanjskog suradnika na poslovima istraživača, znanstvenika ili nastavnika u okviru projekta ili na drugi način, potrebno je tim ugovorom urediti i pravni status izuma koji mogu nastati u izvršavanju ugovornih obveza. Naime, s obzirom da o tome nema posebnih odredbi u Zakonu o patentu ni u Zakonu o radu, ako se predmetnim ugovorima ne uredi pripadanje izuma ostvarenih u izvršavanju obveza iz tih ugovora, izumi će pripasti vanjskom suradniku – izumitelju. Primjer ugovornih odredbi kojima se može urediti pravni status izuma koje stvore vanjski suradnici sadržani su u Prilogu 1.

IZUM KOJEG STVORI STUDENT

Ako sveučilište ili sastavnica želi steći prava na izumima koje u izvršavanju obveza u okviru svog studija stvori polaznik doktorskog ili specijalističkog studija, odnosno student diplomskog ili preddiplomskog studijskog programa koji ujedno nije njen zaposlenik, sveučilište odnosno sastavnica to mora ugovoriti sa studentom ugovorom o studiranju, pisanom izjavom studenta ili drugim ugovorom. Naime, nema posebnih pravila o tome kome pripadaju izumi koje stvori ova kategorija izumitelja u izvršavanju obveza u okviru studija pa se primjenjuje opće pravilo prema kojem izum pripada izumitelju.

Posebno je potrebno sa studentom urediti i pitanje ovlasti na otkrivanje javnosti izuma stvorenog u izvršavanju obveza u okviru studija. Naime, kako je ranije rečeno, pravo otkrivanja izuma javnosti te podnijeti patentnu prijavu pripada isključivo izumitelju, stoga sveučilište ni sastavnica nisu ovlašteni

neposredno niti posredno siliti izumitelja na otkrivanje izuma javnosti ako bi to moglo ugroziti izumiteljevo pravo na stjecanje patenta.

Budući da prilikom izrade doktorskih, diplomskih, završnih i sličnih radova, posebice u prirodnim, tehničkim, biotehničkim i biomedicinskim znanostima, mentor često daje studentu odlučujuće smjernice, u slučaju da student tehničkom provedbom mentorovih uputa stvori izum, mentora bi trebalo smatrati suizumiteljem. Kad je mentor zajedno sa studentom suizumitelj, mentorov dio izuma pripada mentorovom poslodavcu – sastavnici. No, budući da nema posebnih propisa kojima bi se na neki poseban način uredili međusobni odnosi mentora – suizumitelja, studenta i sastavnice odnosno sveučilišta, i te je odnose poželjno urediti posebnim ugovorima koji bi nadopunili već prethodno opisana opća pravila. U protivnom, u nedostatku dogovora, sporove o pravima na izumu i/ili patentu između sastavnice kao poslodavca, mentora kao zaposlenika te polaznika studijskog programa može riješiti isključivo nadležan trgovački sud.

Bitno je napomenuti da se pravni status izuma stvorenog u okviru doktorskih i drugih studijskih programa ne može uređivati jednostranim aktima u obliku pravilnika ili sličnih akata sveučilišta ili sastavnice. Ako bi sveučilište ili sastavnica donijela takav pravilnik, on će obvezivati studenta samo ako ga je prihvatio. Model izjave kojima se može urediti pravni status izuma koje stvore studenti sadržan je u Prilogu 2.

Ako je riječ o polaznicima poslijediplomskih programa koji su ujedno i zaposlenici sastavnice u svojstvu asistenta ili znanstvenog novaka, pravni status izuma kojeg stvore u izvršavanju obveza iz tih studija trebala bi sastavnica – poslodavac riješiti u njihovim ugovorima o radu.

IZUM STVOREN U SURADNJI VIŠE OSOBA

Ako više osoba zajedničkim stvaralačkim radom stvore izum, tada im po zakonu pripada zajedničko izumiteljsko pravo. To konkretno znači da sve one mogu zajedno podnijeti patentnu prijavu i zajedno steći patent. Također, sve one imaju pravo biti označene kao izumitelji u patentnoj prijavi, patentnoj dokumentaciji i registrima patenata ali i sudjelovati u komercijalizaciji izuma. Udio svakog suizumitelja u tom zajedničkom izumiteljskom pravu odnosno pravu iz registriranog patenta određuje se proporcionalno njegovom doprinosu u stvaranju izuma, a u sumnji se smatra da su suizumiteljski udjeli jednaki. Ipak, i onaj suizumitelj koji ima najmanji dio prava u izumu

odnosno patentu može spriječiti korištenje i komercijalizaciju cijelog izuma. Stoga je uvijek poželjno međusobno detaljno urediti odnose između više suizumitelja radi izbjegavanja sporova u budućnosti, posebno ako je riječ o komercijalno potentnom izumu. S druge strane, osoba koja je pružala samo tehničku pomoć prilikom stvaranja izuma nema nikakvih prava na izumu.

Ako je u konkretnom slučaju riječ o izumiteljima koji su zaposleni na različitim znanstveno istraživačkim institucijama, npr. na različitim sastavnicama, tada te sastavnice – poslodavci na temelju zakona imaju zajedničko izumiteljsko pravo i zajednički stječu patent. Udjeli tih poslodavaca u zajedničkom izumu odnosno patentu određuju se sukladno doprinosu kojeg je dao pojedini zaposlenik u stvaranju izuma. Ako o tome ne mogu postići dogovor, udjele svakog od poslodavaca određuje sud a ako udjele nije moguće odrediti smatra se da su jednaki. U slučaju da je u stvaranju izuma zajedničkim stvaralačkim radom osim zaposlenika sastavnice sudjelovala i osoba koja nije zaposlenik sveučilišta niti sastavnica kao npr. vanjski suradnik ili student koji nije ujedno i zaposlenik sveučilišta niti sastavnice, zajedničko izumiteljsko pravo steći će sastavnica – poslodavac i ta osoba. Stoga je u ovim situacijama također poželjno međusobne odnose detaljno unaprijed urediti ugovorom.

PATENT

Patent je isključivo pravo koje kroz određeno vrijeme i na određenom području štiti nositelja patenta u gospodarskom iskorištavanju izuma. Zaštita koju daje patent sastoji se u pravu nositelja patenta da iskorištava patentom zaštićeni izum i da takvo iskorištavanje izuma zabrani svim drugim osobama. Patent se stječe registracijom kod ovlaštenog tijela, u postupku opisanom u poglavlju *Stjecanje pravne zaštite (stjecanje prava)* i traje 20 godina od podnošenja prijave za registraciju patenta, pod uvjetom plaćanja propisanih pristojbi. Pravo na stjecanje patenta ima izumitelj kao i njegov pravni slijednik. Pravni slijednik je osoba koja je s izumiteljem sklopila ugovor o stjecanju prava na izumu ili osoba koju je zakon ovlastio na stjecanje patenta. Tako je prema Zakonu o radu i Zakonu o patentu poslodavac pravni slijednik izumitelja ako ugovorom o radu nije drukčije određeno. Kad je riječ o izumima stvorenim na sveučilištu, kao što je već naglašeno, prava na stjecanje patenta već po samom zakonu ima sastavnica kao poslodavac odnosno sveučilište kad se pojavljuje u ulozi poslodavca. Moguće je zamisliti slučaj u kojem sveučilište ili sastavnica želi steći izum za koji je zaposlenik, vanjski suradnik ili student već zakonito podnio patentnu prijavu ili stekao patent. Kako bi

stekli taj izum, sveučilište odnosno sastavnica trebat će sklopiti sa zaposlenikom, vanjskim suradnikom odnosno polaznikom studijskog programa ugovor o prijenosu prava intelektualnog vlasništva. Model takvog ugovora nalazi se u Prilogu 2.

Tehničko unaprjeđenje

Izum se razlikuje od tehničkog unaprjeđenja. Dok se izum štiti patentom ako je objektivno nov u cijelom svijetu, inventivan i ima industrijski karakter, tehničko unaprjeđenje ne ispunjava navedene pretpostavke niti se može štititi patentnom. Tehničko unaprjeđenje u pravilu predstavlja neko rješenje koje nije poznato svima koji se koriste određenom tehnologijom već predstavlja novost u odnosu na ono što je zainteresiranim pojedincima kao stručnjacima u određenom području subjektivno poznato. Stoga onaj tko je predložio tehničko unaprjeđenje ne stječe nikakva isključiva prava koja bi djelovala prema svima i ne može, osim ugovorom, drugome zabraniti korištenje njime. **Tehničko unaprjeđenje smatra se pravom intelektualnog vlasništva** ali kao pojam nije propisan zakonima koji uređuju ta prava i nije prepoznato u svim državama te nema unificiranu pravnu zaštitu. Odredbe o tehničkim unaprjeđenjima u Hrvatskoj nalaze se tek u Zakonu o radu kojim se uređuje da je poslodavac dužan svojem radniku isplatiti naknadu utvrđenu ugovorom o radu, kolektivnim ugovorom ili drugim ugovorom ako odluči primijeniti tehničko unaprjeđenje koje mu je radnik predložio. U nedostatku takvog ugovora, primjerenu naknadu odredit će sud. U istom pravnom režimu nalaze se i tehnička unaprjeđenja stvorena na sveučilištu te je preporučljivo sa zaposlenicima, vanjskim suradnicima i studentima ugovorom urediti međusobne odnose u pogledu njihove eventualne komercijalizacije. Primjer ugovornih odredbi o uređenju međusobnih odnosa u pogledu tehničkih unaprjeđenja nalaze se u Prilozima 1 i 2 i čine dio model ugovora odnosno izjava o međusobnom uređenju prava na izumima.

Žig

Žig je pravo koje se priznaje u odnosu na znak koji služi za razlikovanje proizvoda i/ili usluga jednog poduzetnika od istih ili sličnih proizvoda i/ili usluga drugog poduzetnika, u gospodarskom prometu. Žig svom nositelju daje isključivo pravo stavljati u promet proizvode i/ili usluge obilježene tim znakom i svakoga drugog spriječiti u tome. Kao žig može se štititi svaki znak koji se može grafički prikazati, osobito riječi, uključujući osobna imena, crteže, slova, brojke, oblike proizvoda ili njihova pakiranja, trodimenzionalne oblike, boje, kao i kombinacije svih naprijed navedenih znakova, pod uvjetom da je razlikovan. Žig se stječe upisom u registar žigova (registracijom) pri Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo a podnositelj prijave za registraciju kao i nositelj registriranoga žiga mogu biti fizička i pravna osoba.

U sveučilišnom kontekstu, žigom se može zaštititi npr. naziv i grb sveučilišta i sastavnica, što pridonosi zaštiti i promicanju njihova ugleda. No, i svaki inovativni proizvod ili usluga koji se stvore na sveučilištu i/ili njegovim sastavnicama trebao bi u postupku komercijalizacije biti označen žigom s ciljem razlikovanja tog proizvoda odnosno usluge od drugih takvih proizvoda i usluga na tržištu, budući da je označivanje žigom uobičajeno u trgovini i gospodarskom poslovanju. Svaka osoba koja iz bilo kojeg razloga i s bilo kojim ciljem u gospodarskom poslovanju želi koristiti tuđi žig, pa tako i zaštićene žigove sveučilišta i njegovih sastavnica, mora za to dobiti odobrenje koje se daje u ugovoru o licenci, ugovoru o korištenju žiga, jednostranom izjavom sveučilišta ili drugim pravnim poslom ili aktom sveučilišta.

Industrijski dizajn

Industrijskim dizajnom štiti se vanjski izgled proizvoda ili dijela proizvoda ako je taj vanjski izgled nov i ima individualni karakter. Industrijski dizajn stječe se također u postupku registracije pred Državnim zavodom za intelektualno vlasništvo. Pravo za podnošenje prijave za registraciju imaju stvaratelj dizajna (dizajner) ili njegov pravni slijednik. Registrirani industrijski dizajn osigurava svom nositelju isključivo pravo da se koristi registriranim dizajnom te da spriječi druge osobe u neovlaštenom kopiranju ili oponašanju njegova dizajna. Nositelj prava industrijskog dizajna može u potpunosti prenijeti to pravo na drugu osobu ili pak drugim osobama odobriti korištenje dizajna na određeno vrijeme sklapanjem ugovora o licenci.

Dizajner je fizička osoba koja je stvorila dizajn. Ne smatra se dizajnerom osoba koja je pružala samo tehničku pomoć u stvaranju dizajna. Osim **imo-**

vinskih prava koja proizlaze iz registriranog dizajna, za dizajnera nastaju i **moralna (osobna) prava** u odnosu na njegov industrijski dizajn, koja su neprenosiva. Moralna prava sastoje se u pravu dizajnera da bez obzira na to tko je ovlašten podnijeti prijavu za registraciju dizajna i bez obzira na to tko je nositelj registriranog industrijskog dizajna, bude kao takav označen u svim dokumentima o industrijskom dizajnu te prilikom javnog izlaganja dizajna.

Ako je dizajn stvoren u radnom odnosu ili prema ugovoru o narudžbi, pravo na podnošenje prijave za registraciju i stjecanje industrijskog dizajna u svoje ime već na temelju Zakona o industrijskom dizajnu ima poslodavac odnosno naručitelj dizajna, ako nije drukčije ugovoreno u ugovoru o radu ili nekom drugom ugovoru ili određeno pravilnikom o radu ili nekim sličnim aktom. Dakle, poslodavac odnosno naručitelj dizajna ne treba suglasnost svog zaposlenika – dizajnera odnosno vanjskog suradnika – dizajnera za stjecanje prava na industrijski dizajn.

Navedeno se primjenjuje i na industrijski dizajn stvoren na sveučilištu i njegovim sastavnicama pa će tako dizajn kojeg stvori zaposlenik sveučilišta odnosno sastavnice u izvršavanju svojih obveza iz ugovora o radu pripasti poslodavcu – sveučilištu odnosno sastavnici. Isti je slučaj i kad industrijski dizajn stvori vanjski suradnik sveučilišta ili sastavnice na temelju ugovora o narudžbi. Takav dizajn također će pripasti naručitelju – sveučilištu odnosno sastavnici. U oba slučaja sveučilište odnosno sastavnica imat će pravo podnijeti prijavu za registraciju industrijskog dizajna i steći industrijski dizajn u svoje ime pri čemu je bitno da u svim ispravama o dizajnu kao i prilikom izlaganja industrijskog dizajna navedu ime i prezime dizajnera. S obzirom da Zakonom o industrijskom dizajnu ni drugim propisima ništa drugo nije uređeno u svezi s dizajnom stvorenim u izvršavanju obveza iz ugovora o radu i ugovora o narudžbi, bilo bi korisno preostala pitanja detaljno urediti u tim ugovorima. Tako bi, npr. bilo korisno ugovorom o radu odnosno ugovorom o narudžbi urediti da se u slučaju kad se sveučilište odnosno sastavnica u svojstvu poslodavca odnosno naručitelja odluči ne koristiti se predmetnim dizajnom isti vraća dizajneru. Primjer ugovornih odredbi kojima se uređuje pravni status dizajna stvorenog u radnom odnosu kao i primjer ugovornih odredbi o pravnom statusu dizajna kojeg stvori vanjski suradnik nalaze se u Prilogu 1. Popis pitanja koja je poželjno urediti u takvim ugovorima prikazan je u poglavlju O *pravima intelektualnog vlasništva* za izum i patent, a na odgovarajući način primjenjuje se i na industrijski dizajn.

Kad dizajn nastane na temelju nekog drugog ugovora o suradnji dizajnera sa sveučilištem ili sastavnicom (a ne ugovora o radu ili ugovora o narudžbi), tada po zakonu dizajner ima pravo podnijeti prijavu za registraciju i steći industrijski dizajn u svoje ime. Ako sveučilište ili sastavnica u takvim slučajevima žele registrirati i steći industrijski dizajn u svoje ime, to mogu ugovoriti s dizajnerom. Isto načelo primjenjuje se kad dizajn stvori polaznik studijskog programa koji nije zaposlenik sveučilišta odnosno sastavnice, u izvršavanju obveza iz tog studija. Takav dizajn po zakonu pripada studentu a sve drugo mora se s njim posebno ugovoriti. U tom slučaju ne može se smatrati da je riječ o dizajnu izrađenom po narudžbi niti se može pravilnikom o studiju nametati drukčija rješenja na koja dizajner nije izrijekom pristao.

Sveučilište i sastavnica također mogu steći pravo iskorištavanja industrijskog dizajna sklapanjem ugovora o licenciji s dizajnerom.

U Hrvatskoj se dizajn štiti i kao autorsko djelo ako udovoljava pretpostavkama propisanim Zakonom o autorskom pravu i srodnim pravima te kao žig, sukladno odredbama Zakona o žigu. Ovi oblici pravne zaštite se međusobno ne isključuju i potpuno su međusobno neovisni.

Biljne sorte

Biljna sorta štiti se dodjeljivanjem oplemenjivačkog prava ako je nova, različita, ujednačena, postojana i označena imenom pri čemu popis biljnih vrsta koje se mogu zaštititi dodjeljivanjem oplemenjivačkog prava donosi ministar nadležan za poljoprivredu. Oplemenjivačko pravo stječe se u postupku registracije kojeg u Hrvatskoj provodi Zavod za sjemenarstvo i rasadničarstvo pri Hrvatskom centru za poljoprivredu, hranu i selo. Oplemenjivačko pravo je isključivo pravo te se registrirana biljna sorta ne može komercijalno iskorištavati bez dopuštenja nositelja oplemenjivačkog prava.

Biljna sorta pripada oplemenjivaču a ako je oplemenjena, kreirana ili otkrivena u izvršavanju obveza iz ugovora o radu, takva biljna sorta po zakonu pripada poslodavcu oplemenjivača. Ovlaštena osoba može u svoje ime pokrenuti postupak te steći oplemenjivačko pravo na biljnoj sorti.

Ako je u okviru izvršavanja svojih obveza iz ugovora o radu zaposlenik sveučilišta ili sastavnice radio na oplemenjivanju biljne sorte, kreirao ili otkrio novu biljnu sortu, poslodavac – sveučilište odnosno sastavnica imaju pravo steći oplemenjivačko pravo na toj biljnoj sorti. Sva ostala pitanja o odnosu

poslodavca i zaposlenika u pogledu biljne sorte moraju se posebno urediti ugovorom o radu ili pravilnikom (npr. pravilnikom o radu). Tim ugovorom ili pravilnikom sveučilište odnosno sastavnica može odrediti i da stjecanje oplemenjivačkog prava prepušta zaposlenicima. Bilo bi korisno da se u ugovoru o radu ili pravilniku predvidi mogućnost da se, ako poslodavac nije zainteresiran ili u mogućnosti iskoristavati biljnu sortu, oplemenjivačko pravo ili pravo na stjecanje istog vrati zaposleniku.

Biljna sorta koja je oplemenjena, kreirana ili otkrivena u izvršavanju obveza iz ugovora o narudžbi, suradnji ili nekog drugog ugovora pripada oplemenjivaču ako se izrijeком ne ugovori drugačije. Tako je i u slučaju kad biljnu sortu oplemeni, kreira ili otkrije vanjski suradnik sveučilišta ili sastavnice ili polaznik studijskog programa prilikom izvršavanja obveza u okviru studija (koji nije ujedno i zaposlenik sveučilišta odnosno sastavnice).

Podnositelj zahtjeva za stjecanjem oplemenjivačkog prava kao i nositelj stečenog oplemenjivačkog prava može svoje pravo potpuno ili djelomično prenijeti na drugog ugovorom o prijenosu prava, kao što može drugima dati pravo korištenja biljne sorte ugovorom o licenci.

Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti

Oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti štite se proizvodi i usluge na način da se označivanjem određenog proizvoda ili usluge oznakom određenog zemljopisnog područja, istakne njihova izravna veza te time ukaže na specifičnu vrijednost i prepoznatljivost tih proizvoda ili usluga koja proizlazi iz takve povezanosti. Oznaka zemljopisnog podrijetla je naziv zemljopisnog područja (regije, određenog mjesta ili zemlje) koji se rabi za označivanje proizvoda ili usluga koji potječu iz tog zemljopisnog područja te koji imaju određenu kakvoću, ugled ili drugo svojstvo što se pripisuje tom zemljopisnom podrijetlu i čija se proizvodnja i/ili obrada i/ili priprema odvija u određenom zemljopisnom području. Kao specifični oblik oznake zemljopisnog podrijetla, oznaka izvornosti je naziv zemljopisnog područja koji se rabi za označavanje proizvoda ili usluga koji potječu iz tog zemljopisnog područja a čija je kakvoća ili čija su svojstva bitno ili isključivo nastala pod utjecajem posebnih prirodnih i ljudskih čimbenika te zemljopisne sredine a njezina se proizvodnja, prerada i priprema u cijelosti odvija u tom zemljopisnom području. Oznakom izvornosti također se smatra i naziv koji nije administrativni zemljopisni naziv određene zemlje, regije ili mjesta, a koji je dugotrajnom uporabom u gospodarskom prometu postao općepoznat kao naziv proizvoda koji potječe iz tog područja, ako ispunjava navedene uvjete.

Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti ne mogu biti predmet ugovora o prijenosu prava, ugovora o licenci, ugovora o zalogu ili bilo kojeg drugog oblika ustupanja prava. Naime, zemljopisne oznake ne pripadaju pojedincima već ih mogu registrirati isključivo grupe, kao što su udruge, komore i sl. Svaka osoba koja ispunjava pretpostavke za proizvodnju odnosno preradu proizvoda koje su navedene u specifikaciji u postupku registracije oznake, dobiva status korisnika i može slobodno proizvoditi i komercijalizirati proizvode označene registriranom oznakom.

Topografija poluvodičkih proizvoda

Zakon o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda definira topografiju poluvodičkog proizvoda kao niz odgovarajućih slika, koja je nepromjenljivo oblikovana ili kodirana na bilo koji način, a koja predstavlja trodimenzionalni uzorak slojeva od kojih je poluvodički proizvod sastavljen i u kojem nizu svaka slika prikazuje uzorak ili dio uzorka površine poluvodičkog proizvoda na bilo kojem stupnju njegove izradbe.

Topografija poluvodičkih proizvoda štiti se isključivim pravima ako je rezultat vlastitoga intelektualnog napora njezina stvaratelja i ako nije uobičajena u industriji poluvodiča. Isključiva prava uključuju pravo nositelja na davanje odobrenja ili zabranjivanja umnožavanja topografije, uvoz, prodaju ili druge načine stavljanja u promet topografije ili poluvodičkog proizvoda proizvedenog korištenjem zaštićene topografije, kao i proizvoda u koji je ugrađen poluvodički proizvod koji sadrži zaštićenu topografiju. Međutim, isključiva prava se ne odnose ni na koji koncept, postupak, sustav, tehniku proizvodnje topografije ili informaciju sadržanu u topografiji, nego samo na topografiju kao takvu.

Zaštita topografije ostvaruje se njenom registracijom pri Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo. Pravo na zaštitu topografije imaju njezini stvaratelji, a ako je više osoba zajednički stvorilo topografiju, pravo na zaštitu imaju svi stvaratelji zajedno. Kada je topografija stvorena u radnom odnosu, pravo na zaštitu ima poslodavac stvaratelja topografije, ako ugovorom o radu nije drukčije određeno. Ako je topografija stvorena na temelju ugovora različitog od ugovora o radu, pravo na zaštitu ima naručitelj topografije, ako takvim ugovorom nije drukčije određeno. Jednaka pravila primjenjuju se i ako topografija nastane na sveučilištu te se na odgovarajući način primjenjuje ono što je ovdje rečeno u svezi s industrijskim dizajnom.

PRAVO	PREDMET ZAŠTITE	OPIS PREDMETA ZAŠTITE	TRAJANJE ZAŠTITE	STJECANJE PRAVNE ZAŠTITE	RASPOLAGANJE INTER VIVOS (MEĐU ŽIVIMA)
AUTORSKO PRAVO	autorsko djelo	originalna intelektualna tvorevina iz književnoga, znanstvenog ili umjetničkog područja koja ima individualni karakter, bez obzira na način i oblik izražavanja, vrstu, vrijednost ili namjenu, osobito: jezična djela (pisana djela, govorna djela, računalni programi), glazbena djela, s riječima ili bez riječi, dramska i dramsko-glazbena djela, koreografska i pantomimska djela, djela likovne umjetnosti (s područja slikarstva, kiparstva i grafike), bez obzira na materijal od kojega su načinjena, te ostala djela likovnih umjetnosti, djela arhitekture, djela primijenjenih umjetnosti i industrijskog dizajna, fotografska djela i djela proizvedena postupkom sličnim fotografskom, audiovizualna djela (kinematografska djela i djela stvorena na način sličan kinematografskom stvaranju), kartografska djela, prikazi znanstvene ili tehničke prirode (crteži, planovi skice, tablice i dr.)	život autora i 70 godina nakon njegove smrti, bez obzira kada je i je li uopće autorsko djelo zakonito objavljeno koautorsko djelo: 70 godina od smrti koautora koji je najduže živo anonimno autorsko djelo: 70 godina od zakonite objave	autorsko djelo zaštićeno je na temelju zakona, samim stvaranjem djela (ne podliježe registracijskim ili drugim administrativnim postupcima niti je za stjecanje autorskog prava potrebna objava ili izdavanje)	ugovor o osnivanju prava iskoristavanja, davanje odobrenja za korištenje
SRODNA PRAVA	izvedba, fonogram, videogram, emitiranje, pisano izdanje, baza podataka	izvedba umjetnika izvođača	50 godina od izvedbe ili zakonitog izdanja/priopćavanja javnosti izvedbe, ovisno koje je bilo ranije	predmet srodnog prava zaštićen je na temelju zakona, samim stvaranjem toga predmeta (ne podliježe registracijskim ili drugim administrativnim postupcima niti je za stjecanje srodnog prava potrebna objava ili izdavanje)	ugovor o osnivanju prava iskoristavanja, davanje odobrenja za korištenje, ugovor o prijenosu prava (osim za umjetničke izvedbe)
1. PRAVO UMJETNIKA IZVOĐAČA					
2. PRAVO PROIZVOĐAČA FONOGRAMA		fonogram kao fiksacija zvukova izvedbe ili drugih zvukova ili onoga što predstavlja zvukove	70 godina od prvog fiksiranja fonograma, prvog zakonitog izdanja odnosno zakonitog priopćavanja javnosti		
3. PRAVO FILMSKIH PRODUCENATA (PROIZVOĐAČA VIDEOGRAMA)		videogram kao fiksacija audiovizualnog djela, kao i slijeda pomičnih slika popraćenih zvukom ili bez zvuka	50 godina od stvaranja prve fiksacije videograma ili prvog zakonitog izdanja/priopćavanja, ovisno što je bilo ranije		
4. PRAVO ORGANIZACIJA ZA RADIODIFUZIJU		emitiranje radija i/ili televizije	50 godina od prvog emitiranja		
5. PRAVO NAKLADNIKA		pisano izdanje nakladnika	50 godina od zakonitog izdanja djela		
6. PRAVO NA PRAVOM IZDANJU NEOBJAVLJENIH SLOBODNIH AUTORSKIH DJELA		prvo izdanje neobjavljenog slobodnog autorskog djela	25 godina od prvog zakonitog izdanja djela/priopćavanja javnosti		
7. PRAVO PROIZVOĐAČA BAZE PODATAKA		neoriginalna baza podataka	15 godina od završetka izrade ili prve zakonite objave baze podataka		

PRAVO	PREDMET ZAŠTITE	OPIS PREDMETA ZAŠTITE	TRAJANJE ZAŠTITE	STJECANJE PRAVNE ZAŠTITE	RASPOLAGANJE INTER VIVOS
PATENT	izum	novo rješenje određenog tehničkog problema koje se može upotrijebiti u nekoj gospodarskoj djelatnosti (izum koji je nov, inventivan i industrijski primjenjiv)	patent: 20 godina od datuma podnošenja prijave patenta konsenzualni patent: 10 godina od datuma podnošenja prijave patenta	registracija	ugovor o prijenosu prava, ugovor o licenciji, ugovor o zalogu
ŽIG	znak razlikovanja proizvoda i/ili usluga	svaki znak koji se može grafički prikazati, osobito riječi, uključujući osobna imena, crteže, slova, brojeve, oblike proizvoda ili njihova pakiranja, trodimenzijske oblike, boje, kao i kombinacije svih naprijed navedenih znakova, pod uvjetom da su prikladni za razlikovanje proizvoda ili usluga jednoga poduzetnika od proizvoda ili usluga drugoga poduzetnika	10 godina od datuma podnošenja prijave za registraciju, može se neograničeno produžavati na dodatna razdoblja od 10 godina	registracija	ugovor o prijenosu prava, ugovor o licenciji, ugovor o zalogu
INDUSTRIJSKI DIZAJN	dizajn	vanjski izgled proizvoda u cijelosti ili dijela proizvoda koji proizlazi iz njegovih obilježja, osobito, crta, kontura (obrisa), boja, oblika, teksture i/ili materijala samoga proizvoda i/ili njegove ornamentacije, te koji je nov i ima individualni karakter	5 godina od datuma podnošenja prijave za registraciju, može se produžavati za razdoblja od po 5 godina do najviše 25 godina	registracija	ugovor o prijenosu prava, ugovor o licenciji, ugovor o zalogu
BILJNA SORTA	biljna sorta	sorte svih botaničkih rodova i vrsta, uključujući i hibride između rodova i vrsta ako je nova, različita, ujednačena, postojana i označena imenom	30 godina za drvenaste vrste i vinovu lozu, 25 godina od dana dodjele oplemenjivačkog prava za ostale biljke	registracija	ugovor o prijenosu prava, ugovor o licenciji ugovor o zalogu
OZNAKE ZEMLJOPISNOG PODRIJETLA I OZNAKE IZVORNOSTI	proizvodi i usluge	proizvod koji potječe iz određenog zemljopisnog područja i ima određenu kvalitetu i svojstva koja se pripisuju tom podrijetlu	Oznaka traje neograničeno a pravo korištenja traje za vrijeme važenja potvrde o suglasnosti proizvoda sa specifikacijom (za proizvode u RH koji nisu hrana ni pića pravo korištenja traje 10 godina)	registracija	nije moguće raspolaganje
ZAŠTITA TOPOGRAFIJA POLUVODIČKIH PROIZVODA	topografija poluvodičkih proizvoda	niz odgovarajućih slika, koja je nepromjenjivo oblikovana ili kodirana na bilo koji način, i: a) koja predstavlja trodimenzionalni uzorak slojeva od kojih je poluvodički proizvod sastavljen, i b) u kojem nizu svaka slika prikazuje uzorak ili dio uzorka površine poluvodičkog proizvoda na bilo kojem stupnju njegove izradbe	10 godina	registracija	ugovor o prijenosu prava, ugovor o licenciji, ugovor o zalogu

Znanje i iskustvo

Znanje i iskustvo (*know-how*) predstavlja posebnu vrstu prava intelektualnog vlasništva u širem smislu koje se sastoji od kombinacije informacija, vještina, znanja i iskustva u određenom području ili u svezi s određenim problemom. Postoji tehnički i poslovni *know-how*, što znači da određeno znanje i iskustvo može postojati u svezi s rješavanjem određenog tehničkog problema ali i u svezi s pružanjem neke usluge ili obavljanjem nekog posla. Znanje i iskustvo može npr. obuhvaćati znanja, podatke i vještine koji su potrebni za uspješno korištenje patentom a koji nisu sadržani u patentnoj prijavi niti uopće mogu biti zaštićeni patentom. Također se može sastojati od podataka i znanja u obliku formula, postupaka i metoda, dizajna, tajnog izuma, recepata, uputa i dr. Ono se može sastojati i od skupa podataka potrebnih za uspješno korištenje određenom tehnologijom i tada je riječ o tehničkom znanju i iskustvu. Jednako tako, i za razliku od toga, postoji i znanje i iskustvo poslovne ili trgovačke naravi. Znanje i iskustvo ne mora biti tajno ali je poželjno držati ga u tajnosti da ne bi postalo opće poznato u stručnim krugovima, čime bi zapravo izgubilo status prava intelektualnog vlasništva jer je na taj način postalo svakom dostupno. Pravna zaštita znanja i iskustva ne djeluje prema svima pa se svatko tko je na legalan način stekao znanje i iskustvo može njime koristiti te ga istraživati pod uvjetom da time ne vrijeđa neku ranije preuzetu obvezu prema ovlašteniku tog znanja i iskustva.

U pogledu pravnog statusa znanja i iskustva nema razlike u tome je li ih prikupio, stvorio ili ostvario zaposlenik sveučilišta odnosno sastavnice, vanjski suradnik ili polaznik nekog od studijskih programa. U svakom od tih slučajeva znanje i iskustvo pripada onome tko ga je na legalan način stekao ako time ne vrijeđa neku svoju ranije preuzetu obvezu prema drugoj osobi.

Raspolagati takvim znanjem i iskustvom može ona osoba kojoj ono pripada. Sveučilište odnosno sastavnica mogu ugovorom o radu ili drugim ugovorom urediti odnose s nositeljem u pogledu komercijalizacije znanja i iskustva. Budući da ne postoji zakonska definicija znanja i iskustva, bitno je u ugovoru jasno i detaljno definirati konkretni sadržaj znanja i iskustva na koje se ugovor odnosi. Prilikom uređivanja međusobnih prava i obveza u ugovoru s nositeljem znanja i iskustva treba uzeti u obzir je li nositelj za stjecanje znanja i iskustva te na koji način koristio prostor, sredstva i druge resurse sveučilišta odnosno sastavnice. Također treba voditi računa da na znanju i iskustvu nema nikakvih isključivih prava pa je korisno, kada to odgovara situaciji, u takve ugovore ugraditi odredbe o obvezi čuvanja sadržaja znanja i iskustva povjerljivim.

Poslovna tajna

Poslovna tajna (*trade secret*) također se svrstava među prava intelektualnog vlasništva u širem smislu. Njome se mogu zaštititi rezultati istraživanja, tehnologija, upute, podaci o tehnologiji i znanjima, marketinški podaci i dr. koji nisu dostupni javnosti a koji mogu poslužiti za ostvarivanje određene koristi. Često se kao poslovna tajna čuvaju tajno znanje i iskustvo te tajni izumi. Kao što je to slučaj i sa znanjem i iskustvom, ni zaštita sadržaja poslovne tajne ne djeluje prema svima niti se stječe registracijom kao kod prava industrijskog vlasništva, već se ostvaruje faktičnim čuvanjem sadržaja tajnim.

Kada sastavnica ili sveučilište želi tajne podatke priopćiti zaposleniku, vanjskom suradniku, polazniku studijskog programa ili drugim osobama te istodobno sačuvati njihovu povjerljivost, mora osobu kojoj se tajni podaci otkrivaju ugovorom obvezati na čuvanje poslovne tajne. Jednom sklopljen, takav ugovor bi trebao djelovati preventivno ali ako do neovlaštenog otkrivanja ili korištenja sadržaja poslovne tajne (npr. tajnih podataka) ipak dođe, ugovor će poslužiti kao osnova za utvrđivanje otkrivaateljeve odgovornosti za time nastalu štetu.

Do podataka ili sadržaja koji se mogu smatrati poslovnom tajnom zaposlenik sveučilišta odnosno sastavnice, vanjski suradnik ili polaznik studijskog programa također može doći sam prilikom istraživanja koje provodi koristeći se prostorom, materijalima i drugim sredstvima sveučilišta odnosno sastavnice. Stoga se preporuča u ugovoru o radu ili drugom ugovoru koji se sklapa s navedenim osobama unaprijed urediti prava i obveze u pogledu rezultata znanstvenog i istraživačkog rada kao i obveza čuvanja tih podataka u režimu poslovne tajne.

Prilikom surađivanja s vanjskim suradnicima isti učinak čuvanja podataka koji predstavljaju poslovnu tajnu postiže se stavljanjem odgovarajućih odredbi u ugovor na temelju kojeg se dogovara međusobna suradnja između sastavnice odnosno sveučilišta i tog vanjskog suradnika. Dapače, ukoliko je potrebno iznijeti povjerljive informacije već prilikom inicijalnog dogovora o mogućoj suradnji, preporuča se prije otkrivanja bilo kakvih povjerljivih informacija sklopiti odgovarajući ugovor o povjerljivosti, tj. o tajnosti.

Model ugovori o tajnosti sadržani su u Prilozima.

NAZIV	PREDMET ZAŠTITE	TRAJANJE ZAŠTITE	STJECANJE PRAVNE ZAŠTITE	RASPOLAGANJE
ZNANJE I ISKUSTVO (KNOW-HOW)	tajni izum, znanje i iskustvo za iskorištavanje izuma, formula, dizajn, crtež, postupak, metoda, rezultati dobiveni istraživanjem, tvorničke tajne i postupci, konstrukcije, formule, recepti, radne upute, metode obavljanja određene djelatnosti i dr.	nije ograničeno	čuvanje sadržaja tajnim na temelju ugovora o povjerljivosti	ugovor o licenciji, ugovor o prijenosu, ugovor o zalogu; u svaki od ugovora unosi se klauzula o povjerljivosti i lojalnosti
POSLOVNA TAJNA	rezultati istraživanja, tehnologija, upute, podaci o tehnologiji i znanjima, znanje i iskustvo, marketinški podaci i dr. podaci i postupci koji nisu dostupni javnosti	nije ograničeno	čuvanje sadržaja tajnim na temelju ugovora o povjerljivosti	ugovor o licenciji, ugovor o prijenosu, ugovor o zalogu; u svaki od ugovora unosi se klauzula o povjerljivosti i lojalnosti

Tablica 4. Intelektualno vlasništvo u širem smislu

Stjecanje pravne zaštite (stjecanje prava)

Autorsko pravo i srodna prava

Autoru pripada autorsko pravo na njegovu autorskom djelu činom samog stvaranja autorskog djela. Dakle, autorsko djelo je zaštićeno autorskim pravom od trenutka svog nastanka na temelju samog zakona pri čemu nije potrebno poduzimati nikakve daljnje formalne ili administrativne korake. Isto vrijedi i za djela zaštićena srodnim pravima.

Patent

Za izum koji se želi zaštititi patentom potrebno je pokrenuti postupak zaštite kod nadležnog tijela/ureda podnošenjem patentne prijave.

Prije podnošenja patentne prijave

Da bi se dodijelio patent, mora se raditi o **izumu** koji nije **izuzet** od zaštite patentom, koji je dovoljno otkriven (opisan) u prijavi patenta, te koji je **nov, inventivan i industrijski primjenjiv**. Nadalje, iz zakonskih odredbi jasno proizlazi da izum predstavlja rješenje **tehničkog problema** iz čega proizlazi njegova isključivo **tehnička priroda**. Stoga je prije samog pokretanja postupka zaštite izuma patentom potrebno utvrditi smatra li se ono što se želi zaštititi izumom te je li temeljem zakonskih odredbi izuzeto od patentibilnosti a zatim procijeniti je li izum koji se želi zaštititi patentom doista nov i ima li inventivnu razinu. S obzirom da je "novost" jedna od pretpostavki za zaštitu izuma patentom, **bitno je do podnošenja patentne prijave čuvati izum tajnim**.

Izuzeci od patentibilnosti i lista intelektualnih tvorevina koje se ne smatraju izumom regulirani su hrvatskim Zakonom o patentu, europskim direktivama i konačno Europskom patentnom konvencijom. Iste ili slične odredbe sadrže i drugi nacionalni uredi na teritoriju Europske unije.

Kako bi se procijenilo je li izum koji se želi zaštititi patentom dostiže novost i ima li inventivnu razinu, potrebno je napraviti pretragu stanja tehnike te objektivno analizirati tehničke karakteristike izuma u odnosu na izdvojene dokumente iz stanja tehnike koji se odnose na isti ili sličan izum. Pod stanjem tehnike razumijeva se sve što je učinjeno pristupačnim javnosti u svijetu, pisanim ili usmenim putem, uporabom ili na bilo koji drugi način prije datuma podnošenja prijave patenta. Pri tome je potrebno pretraživati baze patentnih dokumenata, baze znanstvenih publikacija, stručnih časopisa, internet i sl. Ako još nije pokrenut postupak zaštite izuma pri nadležnom uredu, iznimno je važno prije prezentacije izuma trećim osobama s tim osobama sklopiti ugovor o tajnosti.

Ukoliko je izum nov potrebno je objektivno procijeniti njegovu inventivnu razinu (koristi se i termin inventivni iskorak); dakle, pitanje – “postoji li inventivna razina?” – razmatra se samo ako novost postoji. Izum ima inventivnu razinu ako za stručnu osobu iz odgovarajućega područja ne proizlazi, na očigledan način, iz stanja tehnike. Termin “očigledan način” odnosi se na sve ono što ne izlazi izvan normalnog progressa tehnologije već samo slijedi jednostavno ili logično iz stanja tehnike ili se radi o rutinskoj primjeni postojećih znanja tj. nešto što ne uključuje upotrebu bilo kojeg znanja ili mogućnosti izvan onih koje se očekuju od stručne osobe iz odgovarajućeg područja tehnike. Pojednostavljeno rečeno, rutinska tehnička rješenja koja ni na koji način ne doprinose postojećim znanjima i stanju tehnike u pravilu se ne smatraju inventivnima (nemaju inventivnu razinu).

Konačno, u prijavi patenta izum se mora dovoljno jasno i detaljno otkriti tako da ga stručna osoba iz odgovarajućega područja može izvesti.

Budući da je patent teritorijalno pravo, dakle vrijedi samo na teritoriju one države ili regije u kojoj je priznat, ovisno gdje se želi ostvariti zaštita, prijava patenta može se podnijeti:

- za ostvarivanje zaštite u Hrvatskoj: Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo (DZIV),
- za ostvarivanje zaštite u inozemstvu:
 - nacionalnom uredu u pojedinoj stranoj državi u kojoj se želi osigurati zaštita,
 - Europskom patentnom uredu direktno ili putem DZIV-a za ostvarivanje zaštite u državama članicama Europske patentne organizacije (uključuje države članice EU i države u regiji),
 - nadležnom Međunarodnom uredu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo direktno ili putem prijamnog ureda DZIV-a, podnošenjem međunarodne prijave (PCT prijave) za ostvarivanje zaštite u više država članica Ugovora o suradnji na području patenata (Patent Cooperation Treaty – PCT; dalje: PCT Ugovora).

U Hrvatskoj postupak započinje podnošenjem patentne prijave, koja se nakon formalnog ispitivanja i isteka 18 mjeseci od podnošenja objavljuje u službenom glasilu DZIV-a čime postaje dostupna javnosti a njen sadržaj postaje dijelom stanja tehnike. Za nastavak postupka, u roku od 6 mjeseci od objave prijave patenta, podnositelj mora podnijeti zahtjev za provedbu postupka ispitivanja ili zahtjev za priznanje patenta bez potpunog ispitivanja (dodjelu konsenzualnog patenta) i uplatiti odgovarajuću pristojbu i naknadu troškova postupka, u suprotnom će DZIV obustaviti postupak.

Konsenzualni patent

U slučaju podnošenja zahtjeva za priznanje patenta bez potpunog ispitivanja prijave patenta, izum se ne ispituje na novost i inventivnost, već se dodjeljuje konsenzualni patent u slučaju da nije bilo prigovora treće strane nakon objave zahtjeva za dodjelu konsenzualnog patenta. Konsenzualni patent uz redovito plaćanje održavanja traje samo 10 godina računajući od datuma podnošenja prijave patenta. Postupak zaštite izuma konsenzualnim patentom je brži, jednostavniji i jeftiniji od postupka za dobivanje klasičnog patenta. Međutim, treba imati na umu da konsenzualni patent pruža zaštitu samo tako dugo dok mu se nitko ne usprotivi. Tijekom cijelog razdoblja zaštite, bilo koja zainteresirana osoba može pokrenuti postupak potpunog ispitivanja, u kojem će se utvrditi ispunjava li izum uvjete za zaštitu 20-godišnjeg patenta.

I u nekim drugim zemljama postoji mogućnost zaštite izuma vrlo slična konsenzualnom patentu tzv. malim patentom, kao npr. u Australiji, Austriji, Njemačkoj ("Gebrauchsmuster"), Italiji, Francuskoj, Japanu, Češkoj, Slovačkoj, Rusiji, zemljama jugoistočne Europe: Bosna i Hercegovina, Slovenija, Srbija, Makedonija, Crna Gora itd. Termini koji se uobičajeno koriste su: utility models, small patents, short-term patents, petty patents ili innovation patents. Ovisno o propisima pojedine zemlje, vijek trajanja malog patenta može biti različit ali se obično kreće od 7 do 10 godina. Većina zemalja propisuje da izum treba biti nov da bi se zaštitio konsenzualnim/malim patentom, međutim najčešće u praksi, isto kao i u Hrvatskoj, patentni uredi ne provode supstancijalno ispitivanje takvih patentnih prijava nego samo dodijele mali patent ukoliko su zadovoljene formalne pretpostavke.

Ovaj oblik zaštite može biti prikladan u slučaju kad se radi o maloj adaptaciji postojećeg izuma (dakle ako je možda inventivni korak upitan u odnosu na vlastito rješenje iz ranije podnesene i objavljene patentne prijave) te ako se iz nekog razloga želi što brža i što manje financijski zahtjevna dodjela patenta za izum.

Ako je zahtjev za provedbom postupka ispitivanja podnesen, DZIV provodi postupak ispitivanja sadržaja patentne prijave u potpunosti čiji ishod je ili priznavanje patenta ili odbijanje zahtjeva za priznanje patenta. Do donošenja konačne odluke o priznanju ili odbijanju patenta prijavitelj može sadržajno mijenjati patentne zahtjeve pazeći da ne širi opseg izuma koji je razotkriven u prijavi kako je prvobitno podnesena te podnositi dodatne dokaze, sve s ciljem ishoda povoljnog rezultata postupka. Zaštita patentom može trajati najdulje 20 godina, računajući od datuma podnošenja prijave. Za održavanje patenta u važnosti obavezno je plaćanje propisane godišnje naknade troškova za svaku godinu trajanja patenta, inače će zaštita prestati.

Ostvarivanje patentne zaštite u inozemstvu

Patent se u drugim državama može steći bilo na temelju prijave patenta u svakoj zemlji posebno, bilo kroz neki od sustava regionalne (npr. putem Europskog patentnog ureda) ili međunarodne (PCT) prijave patenta. Kad se izum želi zaštititi patentom u više od 3 države, obično je ekonomičnije koristiti neki od regionalnih ili međunarodnih sustava temeljem kojih se zaštita izuma ostvaruje podnošenjem jedne regionalne ili međunarodne prijave s pravnim učinkom u većem broju zemalja.

Međunarodna (PCT) prijava od datuma njenog podnošenja ima učinak u (trenutno) 148 zemalja. Postupak po međunarodnoj prijavi dijeli se na međunarodnu fazu postupka i na nacionalnu fazu postupka. Međunarodna faza postupka traje do 30 ili 31 mjesec od datuma podnošenja prve prijave ili PCT prijave te se za cijelo vrijeme trajanja međunarodne faze postupka ostvaruje zaštita u svim zemljama koje su članice PCT Ugovora. Kako je patent teritorijalno pravo, važno je istaknuti da temeljem tog načela **ne postoji međunarodni patent već samo međunarodna prijava** koja se podnosi i po kojoj se odvija postupak u skladu s PCT Ugovorom. Nacionalna faza postupka slijedi međunarodnu i predstavlja podnošenje međunarodne prijave (ulazak u nacionalnu fazu postupka) kod svakog pojedinog nacionalnog ili regionalnog ureda na teritoriju na kojem se želi nastaviti sa zaštitom izuma.

Za orijentaciju, samo za službene pristojbe za međunarodnu PCT prijavu patenta do 30-tak stranica treba izdvojiti od 2500 do 5000 eura. Za ulazak u nacionalnu/regionalnu fazu postupka potrebno je izdvojiti 4000 do 8000 eura po zemlji/regiji jer za svaku stranu državu treba osigurati prijevode na nacionalni jezik, angažirati ovlaštenog zastupnika i plaćati službene nacionalne pristojbe.

Europska prijava patenta ima učinak u 40 zemalja na teritoriju europskog kontinenta. Postupak po europskoj prijavi patenta je sličan postupku po međunarodnoj PCT prijavi (formalno ispitivanje, objava s 18 mjeseci, ispitivanje patentibilnosti izuma), s tim da rezultira odbijanjem ili priznanjem europskog patenta, a sam postupak može trajati 5 do 8 godina, a ponekad i duže. Nakon objave podatka o priznanju europskog patenta, Europska patentna konvencija predviđa centralizirano podnošenje prigovora trećih osoba povodom kojeg patent može ostati na snazi kako je priznat ili ostati na snazi u smanjenom opsegu zaštite ili u potpunosti poništen. U slučaju priznanja europskog patenta, ako se želi održavati monopol u pojedinoj naznačenoj državi, bez obzira na eventualno podneseni prigovor, potrebno je osnažiti patent kod svakog pojedinog nacionalnog ureda i redovito plaćati pristojbe za njegovo održavanje. Za osnaženje europskog patenta treba izdvojiti 500 do 3500 eura po zemlji za prijavu od 15-ak stranica. Troškovi uvelike ovise o nacionalnim uvjetima za prijevod, tarifama ovlaštenih zastupnika i službenim pristojbama.

Svjedodžba o dodatnoj zaštiti za lijekove i proizvode za zaštitu bilja (Supplementary Protection Certificate – spc)

U gotovo svim razvijenim zemljama svijeta (Sjedinjene Američke Države, EU, Japan, Australija, Rusija itd.) postoji specifični zakonski okvir koji omogućava produljenje vremena trajanja patenta za patente kojima se štiti farmaceutski proizvod ili proizvod za zaštitu bilja. U EU, pa tako i u Republici Hrvatskoj, taj se oblik produljenja trajanja patenta zove **Svjedodžba o dodatnoj zaštiti, Supplementary Protection Certificate – spc** a u Sjedinjenim Američkim Državama **Hatch-Waxman Patent Term Extension**.

U Republici Hrvatskoj se **Svjedodžbom o dodatnoj zaštiti** može produljiti zaštita proizašla iz temeljnog patenta kojim se štiti **aktivna tvar** lijeka ili sredstva za zaštitu bilja. Na zahtjev nositelja patenta Svjedodžbu u Republici Hrvatskoj izdaje DZIV. Svjedodžba stupa na snagu odmah nakon isteka roka trajanja temeljnog patenta od 20 godina i traje onoliki vremenski period koliko je proteklo od datuma podnošenja prijave (temeljnog) patenta do dana izdavanja prvog odobrenja za stavljanje proizvoda u promet u Europskoj uniji, umanjeno za pet godina a najdulje 5 godina od isteka patenta. U nekim zemljama, uključujući Hrvatsku zakonodavac daje mogućnost dodatnog produljenja patenta za još 6 mjeseci u slučaju kada se farmaceutski proizvod razvija i za pedijatrijsku uporabu, a sve u cilju poticanja inovativnih proizvođača na ulaganje dodatnih sredstava u razvoj lijekova za djecu. Nositelj patenta mora podnijeti zahtjev za izdavanje svjedodžbe u roku 6 mjeseci od datuma izdavanja odobrenja za stavljanje u promet, a ako je odobrenje izdano prije priznanja patenta, u roku 6 mjeseci od objave priznanja patenta. Važno je napomenuti, da se Svjedodžba ne proteže na čitav patent već samo na aktivnu tvar lijeka ili sredstva za zaštitu bilja koja je zaštićena patentom.

Žig

Zaštita znaka žigom ostvaruje se registracijom pri nadležnom tijelu. Postupak se pokreće podnošenjem prijave koju može podnijeti svaka fizička ili pravna osoba te uplatom propisane upravne pristojbe i naknade troškova. S obzirom da se znak neće moći zaštititi žigom ako nije razlikovan u odnosu na ranije registrirane žigove, preporuča se prije podnošenja prijave izvršiti provjeru na sličnost, pretraživanjem službenih baza podataka koje sadrže podatke o registriranim žigovima. Zaštita žiga vrijedi samo na teritoriju zemlje ili regije u kojoj je to pravo priznato. Ovisno o tome gdje se želi ostvariti zaštita, prijava se može podnijeti:

- za ostvarivanje zaštite u Hrvatskoj: DZIV-u,
- za ostvarivanje zaštite u inozemstvu:
 - nacionalnom uredu u pojedinoj stranoj državi u kojoj se želi osigurati zaštita,
 - Uredu za harmonizaciju na unutarnjem tržištu (OHIM) direktno, putem Madridskog sustava za međunarodnu registraciju žigova ili putem DZIV-a za Žig Zajednice (Community Trade Mark™),
 - nadležnom Međunarodnom uredu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) putem DZIV-a – za zaštitu žiga u državama članicama Madridskog sustava za međunarodnu registraciju žigova podnošenjem jedne međunarodne prijave.

U Hrvatskoj postupak započinje podnošenjem prijave za registraciju žiga DZIV-u. DZIV provodi formalno ispitivanje prijave te utvrđuje postoje li neki od apsolutnih razloga za odbijanje registracije propisanih Zakonom o žigu. Ako prijava udovoljava formalnim uvjetima i ne postoje apsolutni razlozi za odbijanje registracije, podaci iz prijave objavljuju se u službenom glasilu DZIV-a. U roku od 3 mjeseca od objave prijave, svaka fizička ili pravna osoba i svaka grupa ili tijelo koje predstavlja proizvođače, pružatelje usluga, trgovce ili potrošače, može DZIV-u dostaviti svoje mišljenje o prijavi. U istom roku nositelji ranijih žigova i drugih ranijih prava koji smatraju da bi tom registracijom bilo povrijeđeno njihovo pravo mogu podnijeti prigovor. O podnesenom prigovoru DZIV će obavijestiti podnositelja prijave za registraciju koji se o prigovoru može očitovati u određenom roku. Na temelju sadržaja prigovora i očitovanja na prigovor DZIV će donijeti odluku o priznanju ili odbijanju prijave za registraciju žiga. Ako nema prigovora protiv registracije DZIV će donijeti odluku o priznanju prava i registrirati žig, nakon što podnositelj prijave plati propisanu naknadu za održavanje žiga u vrijednosti tijekom prvoga desetogodišnjeg razdoblja te za objavu podataka o žigu.

Zaštita žigom traje 10 godina od datuma podnošenja prijave za registraciju a može se produžavati neograničen broj puta za razdoblja od po deset godina, uz obvezu plaćanja propisanih pristojbi.

Industrijski dizajn

Zaštita dizajna industrijskim dizajnom ostvaruje se registracijom pri nadležnom tijelu. Postupak se pokreće podnošenjem prijave koju može podnijeti dizajner ili njegov pravni slijednik te uplatom propisane upravne pristojbe i naknade troškova. Zaštita industrijskog dizajna vrijedi samo na teritoriju zemlje ili regije u kojoj je to pravo priznato. Ovisno o tome gdje se želi ostvariti zaštita, prijava se može podnijeti:

- za ostvarivanje zaštite u Hrvatskoj: DZIV-u,
- za ostvarivanje zaštite u inozemstvu:
 - nacionalnom uredu u pojedinoj stranoj državi u kojoj se želi osigurati zaštita,
 - Uredu za harmonizaciju na unutarnjem tržištu (OHIM) direktno, putem Haškog sistema za međunarodnu registraciju industrijskog dizajna ili putem DZIV-a za dizajn Zajednice,
 - direktno Međunarodnom uredu Svjetske organizacije za intelektualno vlasništvo (WIPO) – za zaštitu dizajna u državama članicama Haškog sustava za međunarodnu registraciju industrijskog dizajna podnošenjem jedne međunarodne prijave.

U Hrvatskoj postupak započinje podnošenjem prijave za registraciju industrijskog dizajna DZIV-u. Karakteristično je za ovaj postupak da se u njemu prijavljeni dizajn ispituje samo na formalne, a ne i na materijalne pretpostavke za registraciju. Naime, predmnijeva se da je prijavljeni dizajn nov i da ima individualni karakter pa ako prijava zadovoljava formalne pretpostavke i nakon što podnositelj prijave plati propisanu naknadu za održavanje industrijskog dizajna u vrijednosti za prvo petogodišnje razdoblje, DZIV će provesti registraciju industrijskog dizajna i objaviti podatke o njemu u svom službenom glasilu u roku 3 mjeseca od registracije. Podnositelj prijave može zahtijevati odgodu objave dizajna za 12 mjeseci ali taj zahtjev mora podnijeti zajedno s prijavom. Zainteresirana osoba određena Zakonom o industrijskom dizajnu može podnijeti zahtjev za poništaj registriranog industrijskog dizajna i tek će se povodom tog zahtjeva ispitivati materijalne pretpostavke za registraciju (novost i individualni karakter). Ako se utvrdi da dizajn nije ispunjavao te pretpostavke, smatrat će se da nikada nije ni bio registriran.

Zaštita industrijskim dizajnom traje 5 godina od datuma podnošenja prijave za registraciju a može se produžavati za razdoblja od po 5 godina do najduže 25 godina, računajući od datuma podnošenja prijave, uz obvezu plaćanja propisanih pristojbi.

Biljna sorta

Zaštita nove biljne sorte ostvaruje se registracijom pri nadležnom tijelu. Zahtjev za priznanje može podnijeti oplemenjivač ili stvaratelj sorte, osoba koja je otkrila novu sortu, njegov poslodavac ili nasljednik a može se podnijeti i putem zastupnika. Jednako kao i kod drugih registriranih prava industrijskog vlasništva i za zaštitu biljne sorte plaćaju se propisane upravne pristojbe. Zaštita biljne sorte vrijedi samo na teritoriju zemlje ili regije u kojoj je to pravo priznato. Ovisno o tome gdje se želi ostvariti zaštita, prijava se može podnijeti:

- za ostvarivanje zaštite u Hrvatskoj: Zavodu za sjemenarstvo i rasadničarstvo Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo,
- za ostvarivanje zaštite u inozemstvu:
 - nacionalnom uredu u pojedinoj stranoj državi u kojoj se želi osigurati zaštita,
 - Uredu za biljne sorte Zajednice direktno, ili putem Zavoda, za biljnu sortu koja će imati učinke u cijeloj Europskoj uniji

Stjecanje oplemenjivačkog prava u Hrvatskoj ostvaruje se podnošenjem zahtjeva i odgovarajućih priloga Odjelu za priznavanje i zaštitu Zavoda za sjemenarstvo i rasadničarstvo Hrvatskog centra za poljoprivredu, hranu i selo. Podnositelj zahtjeva od datuma objave u službenom glasilu Zavoda do datuma dodjeljivanja oplemenjivačkog prava odnosno odluke o odbijanju dodjele oplemenjivačkog prava uživa privremenu zaštitu. Ako oplemenjivačko pravo bude odbijeno, smatrat će se da privremena zaštita nikad nije bila važeća.

U postupku registracije, svaka sorta prijavljena za stjecanje oplemenjivačkog prava tehnički se ispituje kako bi se utvrdila njena različitost, ujedinjenost i postojanost. Ako sorta zadovoljava kriterije za zaštitu novih biljnih sorti, Zavod će podnositelju zahtjeva izdati ispravu o stečenom oplemenjivačkom pravu. Dodijeljeno oplemenjivačko pravo važi samo na području Republike Hrvatske te postoji obveza uplaćivanja godišnje naknade, u suprotnom dolazi do prestanka važenja oplemenjivačkog prava.

Oznake zemljopisnog podrijetla i oznake izvornosti

Zaštita naziva ili druge oznake mjesta podrijetla proizvoda ili usluga oznakom zemljopisnog podrijetla i oznakom izvornosti ostvaruje se upisom u odgovarajući registar nadležnog tijela, pri čemu se razlikuje postupak zaštite oznaka za poljoprivredne i prehrambene proizvode od ostalih proizvoda i usluga. Zaštita oznaka vrijedi samo na teritoriju zemlje ili regije u kojoj je to pravo priznato. Kao i kod drugih registriranih prava industrijskog vlasništva i za zaštitu oznaka plaćaju se propisane upravne pristojbe.

Za poljoprivredne i prehrambene proizvode, zaštita naziva oznake izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnog specijaliteta ostvaruje se registracijom oznake na razini Europske Unije. Postupak zaštite naziva oznake ostvaruje se podnošenjem zahtjeva Ministarstvu poljoprivrede. Zahtjev može podnijeti registrirana skupina (udruga ili dr.; vidjeti na internetskoj stranici Ministarstva poljoprivrede obrasce za podnošenje zahtjeva na nacionalnoj razini). Kada Ministarstvo poljoprivrede utvrdi da zahtjev zadovoljava propisane pretpostavke, objavit će informaciju o zahtjevu u Narodnim novinama te u narednom roku od 30 dana osobe s prebivalištem odnosno sjedištem u Republici Hrvatskoj, koje za to imaju pravni interes, mogu podnijeti prigovor na objavljeni zahtjev. Ako Ministarstvo donese pozitivno rješenje o oznaci i odobri zaštitu naziva oznake izvornosti, oznake zemljopisnog podrijetla odnosno zajamčeno tradicionalnog specijaliteta, dostavit će Europskoj komisiji dokumentaciju potrebnu za registraciju oznake na razini Europske unije. Europska komisija u roku od 6 mjeseci razmatra zaprimljeni zahtjev s dokumentacijom te nakon razmatranja objavljuje zahtjev za registraciju oznake u Službenom listu Europske unije. U narednom roku od 3 mjeseca osobe izvan Republike Hrvatske mogu podnijeti prigovor na objavljeni zahtjev. Ako ne bude podnesenih prigovora, Europska komisija odbije prigovor ili o prigovoru bude postignut sporazum, oznaka se upisuje u registar Europske unije.

Za ostale proizvode i usluge, prijava za opis oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti podnosi se DZIV-u. Ovlašteni podnositelji navedene prijave su udruga proizvođača i/ili prerađivača određenog proizvoda ili davatelj usluga, bez obzira na pravni status udruge, zatim tijela lokalne i područne samouprave, komore i institucije zainteresirane za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti na/u području njihova djelovanja te u određenim slučajevima pojedini proizvođač i/ili prerađivač, neovisno o tome je li fizička ili pravna osoba. Prilikom podnošenja prijave potrebno je uplatiti

i propisanu upravnu pristojbu. DZIV će ispitati prijavu te ako utvrdi da ispunjava formalne i supstancijalne uvjete, objavit će istu u svom službenom glasilu. Svaka zainteresirana osoba koja ima poslovni nastan ili prebivalište na području Republike Hrvatske može u roku od 3 mjeseca od dana objave prijave u službenom glasilu DZIV-a podnijeti prigovor na objavljenu prijavu. Ako prijava za zaštitu oznake zemljopisnog podrijetla ili oznake izvornosti ispunjava sve pretpostavke i ako ne bude podnesen ili usvojen prigovor, DZIV će donijeti rješenje o zaštiti oznake i upisati zaštićenu oznaku zemljopisnog podrijetla u registar oznaka zemljopisnog podrijetla odnosno zaštićenu oznaku izvornosti u registar oznaka izvornosti.

Dakle, ovisno gdje se želi ostvariti zaštita, prijava se može podnijeti:

- za ostvarivanje zaštite oznaka poljoprivrednih ili prehrambeni proizvoda na razini EU (uključuje i Hrvatsku): Ministarstvu poljoprivrede,
- za ostvarivanje zaštite oznaka drugih proizvoda u Hrvatskoj: DZIV-u.

Jednom kada su oznake zaštićene, provodi se postupak stjecanja prava njihova korištenja. Nakon što Ministarstvo poljoprivrede donese rješenje o zaštiti oznake na nacionalnoj razini, zainteresirane fizičke ili pravne osobe koje proizvode ili prerađuju predmetni poljoprivredni ili prehrambeni proizvod koje žele koristiti zaštićenu oznaku moraju ovlaštenom kontrolnom tijelu podnijeti zahtjev za potvrđivanje sukladnosti sa specifikacijom proizvoda. Popis ovlaštenih kontrolnih tijela objavljen je na internetskim stranicama Ministarstva poljoprivrede. Za ostale proizvode i usluge, postupak stjecanja prava korištenja oznaka zemljopisnog podrijetla odnosno oznaka izvornosti stječe se upisom korisnika u odgovarajući registar DZIV-a.

Zaštita oznake ima neograničeno trajanje. Pravo korištenja oznaka registriranih u registru Europske unije postoji sve dok korisnikov proizvod odgovara specifikaciji registriranog proizvoda, što nadziru ovlaštena kontrolna tijela. Pravo korištenja oznaka registriranih pri DZIV-u stječe se na razdoblje od 10 godina i može se neograničeno produžavati, uz obvezu plaćanja propisanih pristojbi.

Zaštita u slučaju povrede prava

Zaštita od povrede prava intelektualnog vlasništva može se u Republici Hrvatskoj ostvariti putem građanskopravne, prekršajnogpravne i kaznenopravne zaštite te provedbom carinskih mjera za zaštitu prava intelektualnog vlasništva i provedbom mjera gospodarske inspekcije (osobito za krivotvorenju i piratsku robu). Potrebno je imati na umu da su prava intelektualnog vlasništva privatna prava, stoga će inicijativa za poduzimanje mjera zaštite u većini slučajeva biti na strani nositelja prava koje je povrijeđeno ili kojem prijete povreda dok se po službenoj dužnosti pokreću tek oni postupci koji su u interesu zaštite društva u cjelini, kao što su npr. postupci za zaštitu od krivotvorenja i piratstva.

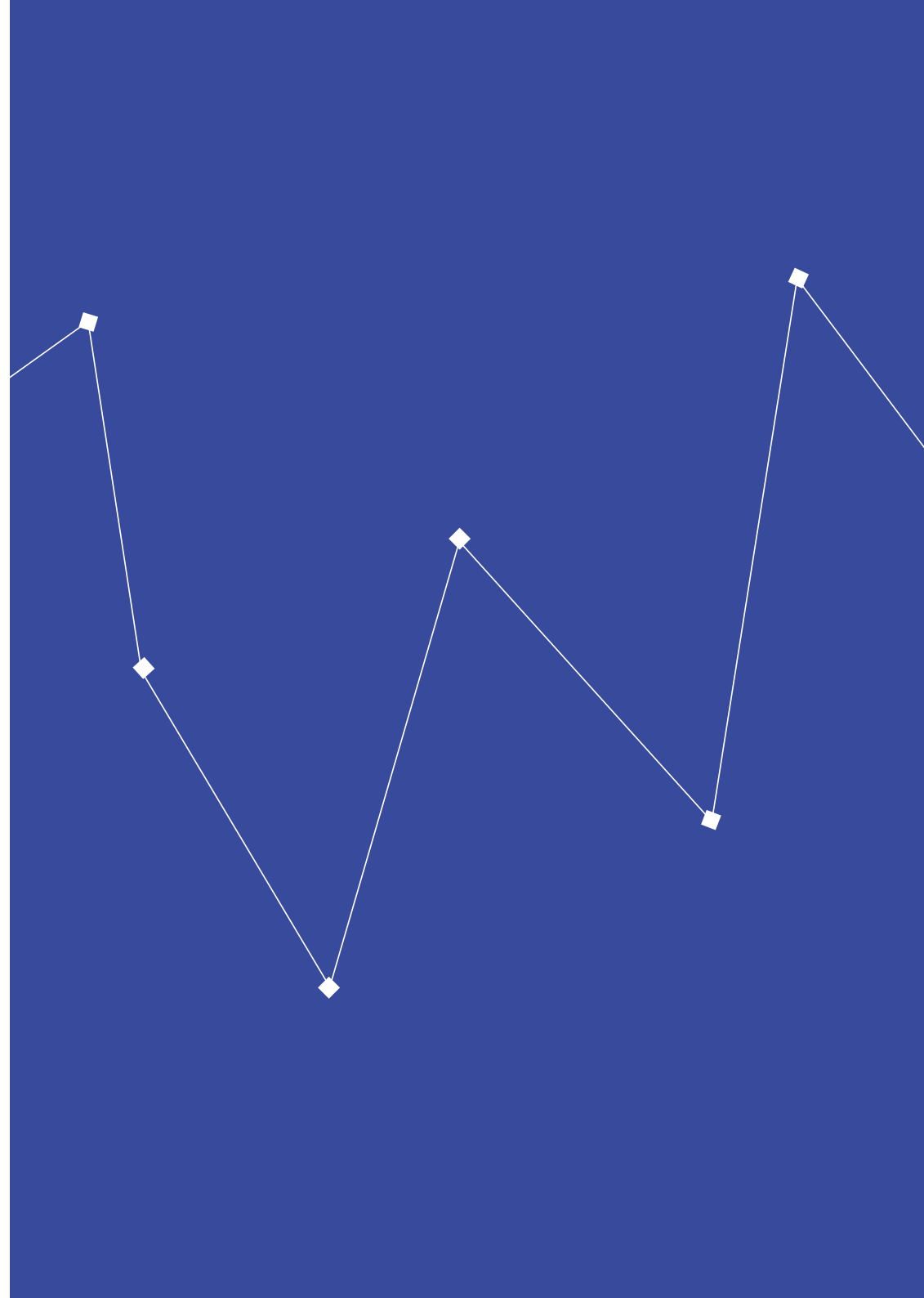
Građanskopravna zaštita intelektualnog vlasništva ostvaruje se podnošenjem tužbe nadležnom trgovačkom sudu. U Hrvatskoj su četiri trgovačka suda u prvome stupnju mjesno nadležna za sporove u svezi s povredom prava intelektualnog vlasništva. Osim tužbe, a i prije podnošenja tužbe, nositelj prava može zahtijevati od suda da odredi privremenu mjeru koja je usmjerena na prestanak ili sprječavanje povrede, pod uvjetom da u zahtjevu učini vjerojatnim da mu je pravo povrijeđeno ili da prijete opasnost od njegove povrede. S druge strane, u tužbi nositelj prava mora dokazati povredu, a na raspolaganju mu stoje sljedeći zahtjevi koje usmjerava prema osobi za koju smatra da je povrijedila njegovo pravo: prestanak uznemiravanja (trenutno i ubuduće), popravak nanesene štete, plaćanje naknade za neovlašteno korištenje predmetom prava, plaćanje zakonom određene kazne te povrat ili nadoknadu stečenog bez osnove. Nositelj prava nadalje može zahtijevati od suda da utvrdi postojanje povrede njegova prava te objavu pravomoćne presude kojom se djelomično ili u potpunosti usvaja zahtjev za zaštitu prava. O žalbama protiv presuda trgovačkih sudova odlučuje Visoki trgovački sud Republike Hrvatske a moguća je i revizija u određenim slučajevima kao izvanredni pravni lijek pred Vrhovnim sudom Republike Hrvatske. Za žig Zajednice i dizajn Zajednice na području Republike Hrvatske u prvom stupnju nadležan je Trgovački sud u Zagrebu a u drugom stupnju Visoki trgovački sud Republike Hrvatske.

U Kaznenom zakonu propisana su kaznena djela protiv prava intelektualnog vlasništva koja se progone po službenoj dužnosti. Kaznena djela u pravilu otkriva i istražuje policija a kazneni progon poduzima državno odvjetništvo. No, svaka pravna ili fizička osoba koja ima saznanja o kaznenom djelu protiv intelektualnog vlasništva može podnijeti kaznenu prijavu policiji ili državnom odvjetništvu. Za rješavanje kaznenih predmeta nadležni su sudovi

opće nadležnosti u kaznenim stvarima i tu nije provedena specijalizacija kao što je to slučaj kod trgovačkih sudova. Kaznena djela protiv intelektualnog vlasništva uglavnom podrazumijevaju povredu prava uz stjecanje komercijalne ili gospodarske koristi. Ostale kategorije povreda prava intelektualnog vlasništva regulirane su kao prekršaji i propisane su kao takve u zakonima koji uređuju odnosno pravo. S druge strane, sukladno Prekršajnom zakonu, optužni prijedlog protiv počinitelja može podnijeti oštećenik – nositelj prava intelektualnog vlasništva. No prekršajni progon može pokrenuti i policija, državno odvjetništvo, nadležni inspektor. U ovim predmetima nadležni su u prvom stupnju prekršajni sudovi a u drugom stupnju Visoki prekršajni sud te također nije provedena specijalizacija.

Za provođenje carinskih mjera za zaštitu prava intelektualnog vlasništva potrebno je da nositelj prava intelektualnog vlasništva putem zahtjeva kontaktira carinsku upravu. Carinska uprava može pojedine carinske mjere poduzeti i po službenoj dužnosti. Navedene mjere mogu uključivati provjeru i privremeno zadržavanje sumnjive robe do završetka odgovarajućih carinskih postupaka te nadzor nad uništavanjem robe za koju je utvrđeno da povrjeđuje prava intelektualnog vlasništva. U provedbi odgovarajućih mjera carinska služba će surađivati s drugim državnim institucijama.

Gospodarski inspektori također su nadležni za provedbu upravnog postupka zaštite prava intelektualnog vlasništva, posebno u kontekstu zaštite potrošača od krivotvorenih i piratskih proizvoda. Oni djeluju po službenoj dužnosti ali i po prijavi bilo koje zainteresirane osobe.

Komercijalizacija

Sustavom kvalitetnog upravljanja pravima intelektualnog vlasništva na sveučilištu, koji će omogućiti njihovo učinkovito gospodarsko iskorištavanje (komercijalizaciju), može se ostvariti prihod kojim će se dalje poticati i promicati znanstvena i istraživačka djelatnost na sveučilištu i njegovim sastavnicama. Konkretna način komercijalizacije intelektualnog vlasništva stvorenog na sveučilištu predstavlja poslovnu odluku institucije kojoj ono pripada pri čemu je potrebno voditi računa o tome kako i gdje je intelektualna tvorevina nastala, tko ju je financirao te tko je bio uključen u njen nastanak. Također je moguće kombinirati različite načine komercijalizacije. Naravno, kao i u ostalim fazama upravljanja intelektualnim vlasništvom tako i u fazi komercijalizacije, potrebno je voditi računa o ugledu sveučilišta i sastavnice kao znanstvenih i istraživačkih institucija.

Prijenos prava

Prijenos prava intelektualnog vlasništva podrazumijeva sklapanje ugovora o prijenosu prava kojim nositelj prava kao otuđivatelj naplatno ili besplatno prenosi svoje pravo intelektualnog vlasništva na drugu osobu kao stjecatelja. Pri tome otuđivatelj svoje pravo gubi u cijelom sadržaju i opsegu dok ga stjecatelj stječe. Nakon prijenosa, otuđivatelj više nema mogućnosti korištenja prava koje je bilo predmetom prijenosa, osim ako nije pridržao pravo korištenja u nekom obliku, pod određenim uvjetima (isključivo ili neisključivo korištenje, naplatno ili besplatno, vremenski i prostorno ograničeno ili neograničeno). Tu je, dakle riječ, o prijenosu prava intelektualnog vlasništva s pridržajem prava korištenja. Opisani prijenos prava naziva se i potpunim ili cjelovitim prijenosom. Postoji i tzv. fiducijarni prijenos prava koji podrazumijeva prijenos prava radi osiguranja. Takav prijenos nema za svoj cilj da otuđivatelj pravo u cijelosti izgubi a stjecatelj stekne već prijenos prava služi osiguranju neke tražbine, najčešće tražbine iz ugovora o kreditu. Drugim riječima, prijenos prava služi kao osiguranje za povrat kredita. Pravo je preneseno na stjecatelja za vrijeme dok otuđivatelj ne plati iznos glavnice i kamata koje je dužan platiti prema ugovoru o kreditu i kada otplati kredit u cijelosti, pravo mu se vraća u svojem punom sadržaju i opsegu, kao da prijenosa nije ni bilo. Kod takvog oblika prijenosa stjecatelj uopće nije ni zainteresiran za iskorištavanje predmetnog prava pa stoga pravo korištenja i dalje ostaje kod otuđivatelja, bez obzira što je pravo preneseno radi osiguranja. Na opisani način prenose se prava industrijskog vlasništva kao što su patent, žig, industrijski dizajn i biljna sorta. To su prava koja se stječu registracijom

pa je zato potrebno i prijenos prava upisati u odgovarajući registar kako bi proizvedio pravne učinke prema trećim osobama. Autorsko pravo i srodno pravo umjetnika izvođača su zbog svoje osobnopravne komponente neprenosiva pravnim poslom među živima već je uobičajeni način raspolaganja ovim pravima davanje odobrenja za iskorištavanje predmeta prava.

Prilikom prijenosa prava potrebno je, među ostalim, ugovorom urediti pitanje naknade. Ona se može odrediti u jednokratnom iznosu ili paušalno, uz mogućnost naknadnih uplata ili uplata u ratama. Konkretni iznos naknade bit će različit od slučaja do slučaja, pri čemu je bitno da sveučilište odnosno sastavnica vodi računa o resursima utrošenim na stvaranje, stjecanje i zaštitu predmeta zaštite kao i na obveze koje im kao institucijama financiranim iz javnih prihoda proizlaze iz drugih zakona npr. zakona kojim se uređuju državne potpore. No, moguće je i besplatan prijenos prava.

Ovaj način komercijalizacije je prikladan u slučajevima kad sveučilište odnosno sastavnica nema interesa ili mogućnosti upravljati tehnologijom koju je stvorila (npr. tehnologija zahtijeva dodatna znatna financijska ulaganja).

Model ugovor o prijenosu prava sadržan je u Prilogu 2.

Licenciranje

Licenciranje je način komercijalizacije intelektualnog vlasništva gdje nositelj prava intelektualnog vlasništva ovlašćuje drugu osobu (stjecatelja licencije) da iskorištava predmet njegovog prava intelektualnog vlasništva na određeni način i pod određenim uvjetima a zauzvrat se stjecatelj licencije obvezuje koristiti tim intelektualnim vlasništvom na dogovoreni način i u dogovorenom opsegu te platiti dogovorenu naknadu. Ovaj odnos se uređuje ugovorom o licenciji koji mora biti sklopljen u pisanom obliku. Predmet licenciranja može biti neko od industrijskih prava vlasništva (patent, žig, industrijski dizajn i dr.) a može se sklopiti i u odnosu na neregistrirani izum, znanje i iskustvo ili poslovnu tajnu. Licencija može biti dana kao isključiva ili neisključiva. O isključivoj licenciji govorimo kada stjecatelj licencije jedini ima dopuštenje koristiti se licenciranim predmetom na ugovoreni način dok neisključiva licencija podrazumijeva da je njen stjecatelj samo jedan od više ovlaštenika. Ako u ugovoru o licenci nije naznačeno o kakvoj je vrsti licence je riječ, smatra se da je dana neisključiva licenca. Licencija može biti na-

platna ili besplatna a licenčna naknada može biti ugovorena u postotku od prihoda ili u paušalnom iznosu. Naplatnom licencijom smatra se i uzajamna licencija u kojemu dva nositelja različitih prava intelektualnog vlasništva uzajamno jedan drugome daju pravo iskorištavanja.

Tijekom pregovaranja o sklapanju ugovora o licenciji minimalno je potrebno jasno definirati:

- predmet licencije
- hoće li licencija biti isključiva ili neisključiva,
- za koje zemljopisno područje se daje (npr. Hrvatsku, EU, cijeli svijet),
- koliko će vremenski trajati (npr. 5 godina, na neodređeno vrijeme) s time da licenciranje predmeta zaštićenog pravom intelektualnog vlasništva ne može trajati dulje od zakonom propisanog trajanja zaštite,
- u kojem području i kako se smije iskorištavati predmet licencije (npr. u području proizvodnje lijekova),
- može li li stjecatelj licencije odobravati iskorištavanja predmeta licencije trećim osobama (podlicencirati),
- tko će imati prava na unaprijeđenja u tehnologiji koja stvori stvori stjecatelj licencije,
- iznos naknade te način (jednokratna isplata, obročne isplate u konkretnom iznosu ili u postotku ostvarene proizvodnje ili prodaje ili dr.) i rok isplate.

Pored navedenog, ugovorom se mogu urediti i dodatna pitanja kao npr. obveza minimalnog standarda kvalitete pri proizvodnji i/ili distribuciji predmeta intelektualnog vlasništva, obveza označavanja proizvoda kao proizvoda izrađenog pod licencijom i dr.

Kad je riječ o autorskom i srodnim pravima, u zakonima se ne koristi izraz *licencija* već *davanje odobrenja za korištenje* odnosno *osnivanje prava iskorištavanja*. No, i tu je zapravo riječ o pravnom poslu koji se može poistovjetiti s licencijom.

Model ugovora o licenciji sadržan je u Prilogu 2.

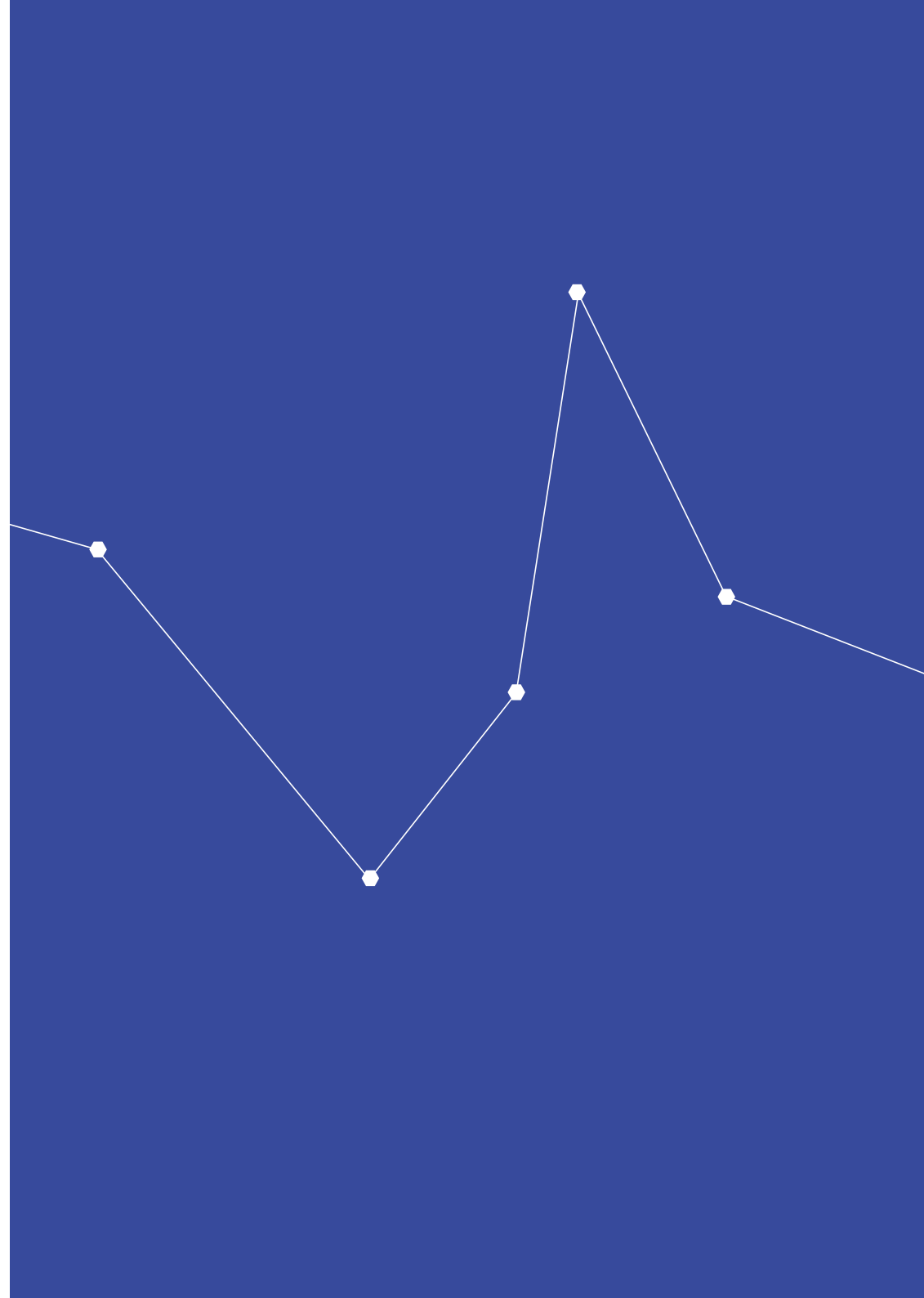
Licenciranje je prikladan način komercijalizacije npr. kad tehnologija stvorena na sveučilištu odnosno sastavnici ima široku mogućnost primjene, veliko tržište i sl. a Sveučilište ili sastavnica ima kapaciteta da njome kvalitetno upravljanja.

Osnivanje novih trgovačkih društava

Od drugih načina komercijalizacije intelektualnih tvorevina na sveučilištima, fakultetima i drugim sastavnicama najčešće se spominje osnivanje trgovačkih društava, pri čemu se u praksi za takva društva često koriste engleski nazivi *spinout*, *spinoff* ili sveučilišni *startup*. Naime, i sam Zakon o znanstvenoj djelatnosti i visokom obrazovanju predviđa da sveučilište radi komercijalizacije znanstvenih rezultata, otkrića ili patenata te umjetničkih ostvarenja, poticanja suradnje s gospodarstvenicima ili jačanja na znanju temeljenog gospodarstva može biti osnivač ili suosnivač trgovačkih društava, pri čemu se dio dobiti takvih trgovačkih društava koji pripada sveučilištu može koristiti isključivo za unapređenje djelatnosti sveučilišta. Sveučilište i sastavnice također mogu poticati nastajanje trgovačkih društava u kojima mogu (ali i ne moraju) biti suosnivači a koja osnivaju njihovi zaposlenici ili studenti s ciljem komercijalizacije intelektualnih tvorevina stvorenih na sveučilištu ili sastavnicama.

Kada je sveučilište odnosno sastavnica osnivač ili suosnivač takvog trgovačkog društva, sveučilište/sastavnica mora razmotriti i urediti brojna pitanja, uključujući ona vezana za vlasničku strukturu, upravljanje i sudjelovanje u ostvarenoj dobiti tog trgovačkog društva kao i međusobni odnos s tom novom pravnom osobom u svakodnevnom poslovanju. Također je potrebno uzeti u obzir opće akte sveučilišta odnosno sastavnice. Npr. na Sveučilištu u Zagrebu osnivači trebaju voditi računa o tome da prema Statutu Sveučilišta, Sveučilište, fakulteti i umjetničke akademije mogu osnivati pravne osobe čijim djelatnostima se povezuju visoko obrazovanje, znanost, umjetnost i praksa, ali i da suglasnost na odluku o osnivanju pravne osobe daje Senat Sveučilišta, osim ako Statutom ili odlukom Senata nije određeno da suglasnost daje odgovarajuće Vijeće područja.

U slučaju osnivanja novog trgovačkog društva čiji je cilj komercijalizacija intelektualnih tvorevina stvorenih na sveučilištu ili sastavnici, ključno je da sveučilište/sastavnica s izvornim nositeljima prava na tim tvorevinama ugovorom utvrdi pod kojim će uvjetima trgovačko društvo moći raspolagati tim pravima. Pritom se može dogovoriti licenciranje ili prijenos prava, na način kako je opisano u prethodnim poglavljima. U takvim slučajevima moguće je ugovoriti da se vlasnički udio u trgovačkom društvu (i uz to vezano očekivanje ostvarenja dobiti) također računa kao dio naknade.

Intelektualno vlasništvo u istraživanju i razvoju

Istraživanje i razvoj sve češće uključuju suradnju više organizacija te dodatno vanjsko sufinanciranje. U takvim istraživačkim projektima potrebno je urediti međusobne odnose u pogledu prava intelektualnog vlasništva, između sastavnice i stvaratelja intelektualnih tvorevina kao i između svih uključenih organizacija.

Modeli istraživanja s kojima se sveučilište i sastavnice često susreću su: A) javno financiranje istraživanja, B) istraživačka suradnja i C) istraživanje u korist naručitelja. Navedeni modeli se međusobno ne isključuju, pa je tako moguće, npr., da istraživanje u korist naručitelja (model C) sufinancira država (model A).

Javno financiranje istraživanja

Sveučilište i sastavnice istraživanja često provode zahvaljujući financiranju iz javnih izvora, na primjer uz državne **bespovratne potpore** ili bespovratne potpore Europske unije. U nekim područjima istraživanja i razvoja zainteresirane zaklade mogu preuzeti ulogu sličnu onoj javnih tijela, kao što je npr. Hrvatska zaklada za znanost.

Takvi financijeri istraživanja ne sudjeluju u provedbi istraživanja no odobravaju sredstva kako bi postigli određene društvene ciljeve. Financijer istraživanja obično raspisuje natječaj i provodi odabir projekata koje želi podržati a istraživačka organizacija predlaže određeno istraživanje.

Obično je organizacija koja provodi istraživanje ta koja prije početka provedbe potpisuje ugovor s financijerom a takav ugovor često sadrži odredbe o intelektualnom vlasništvu. Iako javna tijela obično dozvoljavaju organizaciji koja provodi istraživanje kasnije raspolaganje nastalim intelektualnim tvorevinama, ona mogu pritom zadati ograničenja ili dodatne uvjete. Istraživačka organizacija, sveučilište ili sastavnica, mora tada osigurati preduvjete za ispunjavanje odredbi ugovora što često znači da mora dodatnim ugovorima urediti odnose sa zaposlenicima, vanjskim suradnicima ili studentima angažiranim na tom istraživačkom projektu.

Istraživačka suradnja

Ako u zajedničkom istraživačkom projektu sudjeluju zaposlenici, vanjski suradnici i/ili studenti s **različitih sastavnica ili sveučilišta**, bitno je već na početku suradnje unaprijed i detaljno ugovorom između svih sudionika tog projekta urediti međusobne odnose u pogledu pravnog statusa intelektualnih tvorevina za koje se očekuje da će biti stvorene u projektu. Ovo je naročito bitno kod ostvarivanja suradnje s inozemnim sveučilištima jer ne postoje međunarodni ugovori ili konvencije kojima bi to bilo uređeno. Poželjno je urediti i način iskorištavanja i međusobna ovlaštenja u odnosu na postojeće intelektualno vlasništvo koje od ranije pripada sudionicima u projektu.

U stranim državama česta je praksa da se sva prava intelektualnog vlasništva ugovorom ili već na temelju zakona prenose na tamošnja sveučilišta, tako da će u pravilu hrvatskim organizacijama na projektu partner biti inozemno sveučilište. Sudionicima na strani sveučilišta preporuča se da prvo ugovorom uredi međusobne odnose, dakle odnose između sastavnice s jedne strane, sveučilišta s druge strane i zaposlenika, vanjskih suradnika i/ili studenta sa sveučilišta koji sudjeluju na projektu, s treće strane. Takvim ugovorom se ovlast za stupanje u odnose s inozemnim sveučilištem preporuča dati sveučilištu ili sastavnici, ovisno o okolnostima i dogovoru. Sukladno ovlaštenju, sveučilište odnosno sastavnica bi tada bila ugovorni partner inozemnom sveučilištu s kojim bi pored ostalih pitanja uredila i pitanje pravnog statusa intelektualnih tvorevina nastalih u zajedničkom projektu.

Kada je riječ o projektima koji se provode u suradnji s partnerima, naročito ako je riječ o partnerima iz gospodarstva, bitno je detaljno urediti međusobna prava i obveze poglavito u odnosu na intelektualno vlasništvo koje se unosi u projekt, pripadanje rezultata projekta, zaštitu povjerljivosti rezultata i podataka otkrivenih tijekom suradnje te mogućnost objavljivanja rezultata u znanstvene, istraživačke i nastavne svrhe.

Za uspješnu istraživačku suradnju nužno je da partneri imaju usklađene ciljeve – i što se tiče provedbe projekta i što se tiče raspolaganja njegovim rezultatima. Kvalitetan sporazum o suradnji koji jasno uređuje pitanja intelektualnog vlasništva značajan je preduvjet ostvarenja suradnje. Prilikom ulaska u istraživačku suradnju s partnerom iz gospodarstva istraživačka organizacija nije uvijek sigurna kakve ugovorne odredbe su prikladne s obzirom na prirodu suradnje. Kao inicijalni orijentir u strukturiranju sporazuma

preporučamo priručnik “Responsible Partnering: Joining Forces in a World of Open Innovation, Guidelines for Collaborative Research and Knowledge Transfer between Science and Industry”⁴. Izrazito korisni mogu biti i Lambert model ugovori kojima se uređuju međusobni odnosi u raznim vrstama istraživačke suradnje te povezani vodič za odabir određenog scenarija upravljanja intelektualnim vlasništvom⁵. Bez obzira na dostupne priručnike poželjno je prilikom sklapanja sporazuma o suradnji savjetovati se sa stručnom osobom koja može ukazati na implikacije pojedinih odredbi i predložiti rješenja usklađena s ciljevima potpisnika.

Istraživačka suradnja može biti sufinancirana iz javnih izvora a u tom je slučaju značajno da partneri prilikom uređenja odnosa vode računa da je njihov dogovor u skladu s zahtjevima financijera. Ako ugovor s financijerom potpisuje samo vodeći partner, onda je posebno značajno da vodeći partner kroz dodatni sporazum s drugim partnerima osigura ispunjenje obaveza prema financijeru pa tako i obaveze vezane uz upravljanje intelektualnim vlasništvom.

Model partnerskog sporazuma kojim se uređuju navedena pitanja sadržan je u Prilozima.

Istraživanje u korist naručitelja

Pod istraživanjima u korist naručitelja obično se smatraju **ugovorena istraživanja ili usluge istraživanja** koje sveučilište ili pojedina sastavnica obavljaju na temelju izravne narudžbe osobe koja financira istraživanje. Riječ je o ugovornom odnosu koji je u pravilu kratkoročan a tijekom kojeg sveučilište odnosno sastavnica primjenjuje svoje praktično znanje i iskustvo u rješavanju određenog zadatka kojeg zadaje naručitelj. U tom slučaju naručitelj je taj koji snosi rizik povezan s uspjehom rezultata a sveučilište ili sastavnica za svoj rad na izvršenju unaprijed zadanih zadataka primaju tržišnu naknadu.

Kod ovakvih vrsta istraživanja intelektualno vlasništvo na rezultatima istraživanja u pravilu će pripasti naručitelju, što se na odgovarajući način uređuje ugovorom. Sveučilište ili sastavnica treba voditi računa da u opis tog inte-

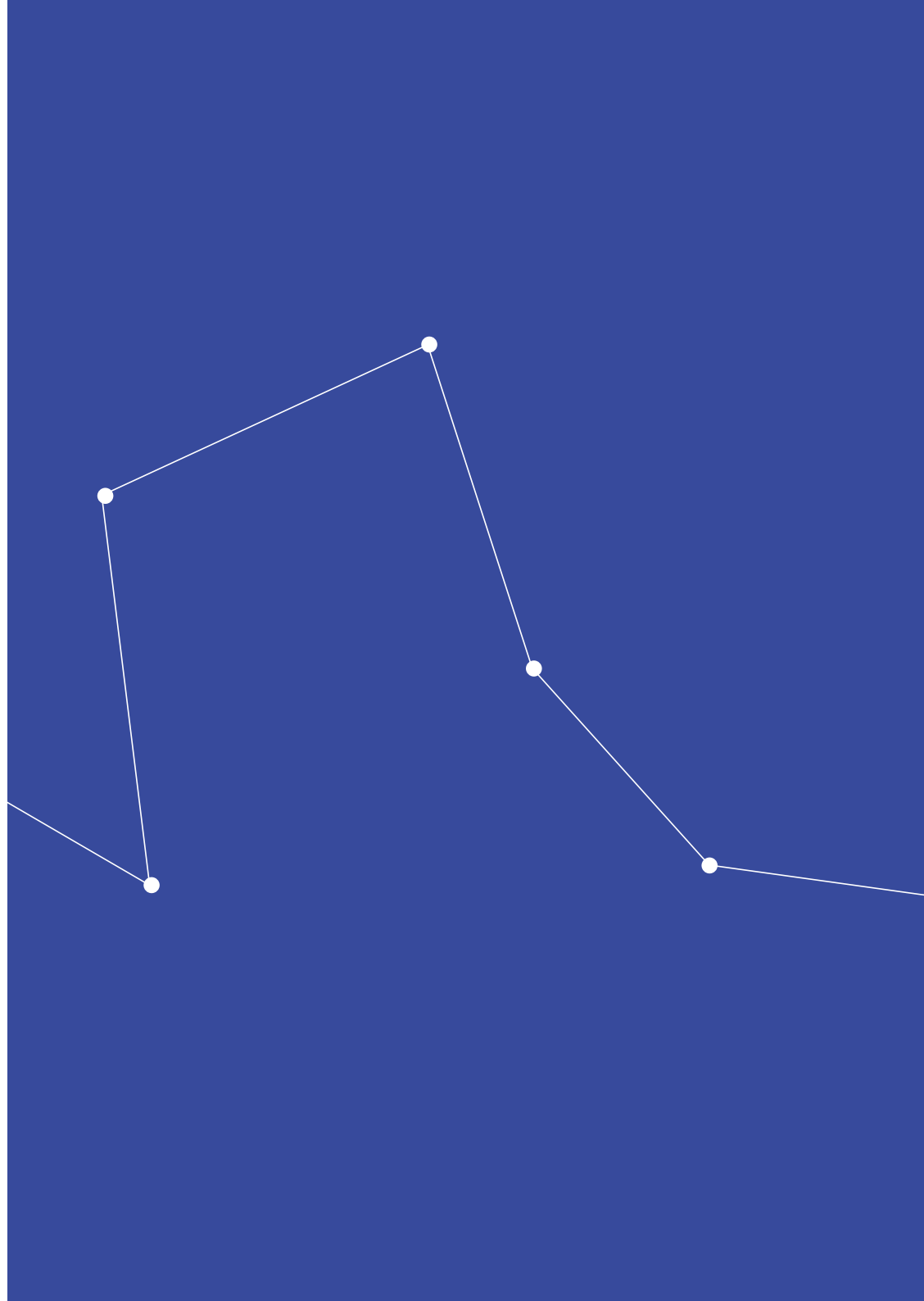
⁴ dostupan na http://www.eua.be/Libraries/Publications_homepage_list/Responsible_Partnering_Guidelines_09.sflb.ashx

⁵ dostupno na <https://www.gov.uk/lambert-toolkit>

lektualnog vlasništva ne uđu moguća unaprjeđenja te novostečeno znanje i iskustvo vezano uz metodologiju izvršavanja usluge a koja sveučilištu ili sastavnici kao pružatelju usluge nose prednost u konkurenciji s trećima.

Osim toga, sveučilište odnosno sastavnica prilikom ugovaranja naručenog znanstvenog istraživanja treba voditi računa i o tome:

- je li utvrđeno i zaštićeno prethodno postojeće intelektualno vlasništvo sveučilišta odnosno sastavnice kojim će se koristiti u naručenom istraživanju,
- je li uređeno pravo korištenja intelektualnog vlasništva i stvari (uzorci, oprema, materijali) koje pripadaju trećim osobama s tim trećim osobama na način da se mogu koristiti u naručenom istraživanju,
- je li utvrđeno tko će sve sudjelovati u istraživanju te je li s tim osobama uređeno pitanje pripadanja intelektualnog vlasništva na rezultatima istraživanja,
- jesu li poduzete odgovarajuće mjere za zaštitu tajnosti povjerljivih podataka iz istraživanja.

PRILOZI

Prilog 1: odredbe ugovora

Napomena: Sljedeće ugovorne odredbe navedene su kao primjer i ne predstavljaju pravni savjet. Potpisnici ugovora su jedini odgovorni za sadržaj ugovora koji potpisuju. Ugovorne odredbe je potrebno prilagoditi pojedinoj situaciji i uskladiti s potrebama potpisnika te se ne bi trebale koristiti bez pregleda i savjeta pravnog savjetnika.

Ugovorne odredbe o intelektualnom vlasništvu u ugovorima u radu

Autorsko pravo i srodna prava

Autorska djela i predmeti srodnih prava stvorena u radnom odnosu

ČLANAK X1.

1. Stranke suglasno utvrđuju da su autorska djela i predmeti srodnih prava (umjetničke izvedbe, fonogrami, videogrami), stvoreni u izvršavanju obveza iz ugovora o radu i u svezi s radom (autorska djela i predmeti srodnih prava stvoreni u radnom odnosu) osobito sljedeći:

- predavanja, nastavni materijali i druga autorska djela vezana za sve oblike nastave, uključujući i materijale za e-učenje koje zaposlenik stvori u nastavi, na seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. koje obavlja temeljem ovog ugovora o radu;
- druge vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje zaposlenik stvori u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. koje obavlja temeljem ovog ugovora o radu;
- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju, umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu kojeg je nositelj, sunositelj i/ili organizator poslodavac ili pravna osoba povezana s poslodavcem;
- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju, umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu provodi u prostorijama poslodavca ili s njime povezanih pravnih osoba i/ili uz upotrebu, u cijelosti ili u pretežitom dijelu, opreme, instrumenata, materijala, alata, uzoraka, drugih sredstava ili tehnologije poslodavca ili s njime povezanih pravnih osoba;
- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju, umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu financira iz javnih sredstava koje

doznačuju Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, druga ministarstva Republike Hrvatske ili koja se doznačuju iz državnog proračuna Republike Hrvatske posredstvom zaklada, agencija i sl.;

- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju, umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu organizira, provodi i/ili financira sredstvima iz programa i fondova Europske unije, međunarodnih programa i projekata, pod uvjetom da u pravilima o organiziranju, provedbi i financiranju tih istraživanja nije određeno drugačije te pod uvjetom da je poslodavac sudionik istraživanja.

2 · Stranke suglasno utvrđuju da se stavak 1. ovog članka na odgovarajući način primjenjuje i na dizajn, bez obzira štiti li se autorskim pravom ili ne.

3 · Stranke suglasno utvrđuju da se pod pravnom osobom koja je povezana s poslodavcem misli na sveučilište kojem poslodavac pripada, drugu sastavnicu toga sveučilišta ili drugu znanstveno-istraživačku instituciju toga sveučilišta ili pravnu osobu kojoj je osnivač to sveučilište.

Pripadanje autorskih djela stvorenih u radnom odnosu

ČLANAK X2.

1 · Autorska djela i predmeti srodnih prava stvoreni u radnom odnosu pripadaju zaposleniku – autoru. Poslodavac ih je ovlašten iskorištavati na način i pod uvjetima utvrđenim u ovom ugovoru o radu.

2 · Sva imovinska autorska prava na računalnim programima stvorenim u radnom odnosu pripadaju poslodavcu.

3 · Stranke suglasno utvrđuju da zaposlenik pridržava sva prava na člancima, knjigama i sličnim pisanim autorskim djelima koja taj zaposlenik stvori u umjetničkom, znanstvenom, istraživačkom i stručnom radu.

4 · Zaposlenik pridržava sva moralna prava na autorskim djelima, umjetničkim izvedbama i dizajnima stvorenim u radnom odnosu zasnovanom ovim ugovorom o radu.

5 · Dizajn koji nije autorsko djelo pripada poslodavcu.

Pravo iskorištavanja nastavnog materijala

ČLANAK X3.

1 · Poslodavac stječe sljedeća prava iskorištavanja predavanja, nastavnih materijala i drugih autorskih djela i predmeta srodnih prava vezanih uz sve oblike nastave, uključujući i materijale za e-učenje, koje zaposlenik stvori u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. (članak x1, stavak 1., alineja 1. ovog ugovora):

- pravo reproduciranja i distribuiranja, u mjeri koja je potrebna da drugi nastavnici ili predavači predaju prema zaposlenikovom nastavnom materijalu.;
- pravo priopćavanja javnosti nastavnog materijala, uključujući stavljanje na raspolaganje javnosti putem interneta, ali samo u kontroliranim uvjetima u kojima se materijal putem tajne lozinke ili pomoću nekog drugog sredstva čini dostupnim samo na određeno vrijeme, uz mogućnost umnožavanja, ali samo polaznicima kolegija za koji je materijal pripremljen.

2 · Prava navedena u stavku 1. ovog članka osnivaju se kao neisključiva za područje Republike Hrvatske na vrijeme od 5 (pet) godina.

3 · Zaposlenik nema pravo na dodatnu naknadu za prava koja poslodavac stječe prema ovom članku.

4 · Zaposlenik je dužan na početku svakog semestra u prikladnom obliku te na način kojeg odredi poslodavac, dostaviti poslodavcu nastavne materijale koje je stvorio u prethodnom semestru.

Prava iskorištavanja drugih autorskih djela stvorenih u radnom odnosu

ČLANAK X4.

1 · U pogledu ostalih autorskih djela i predmeta srodnih prava iz članka x1, stavka 1. ovog ugovora koje zaposlenik stvori u radnom odnosu, osim nastavnog materijala iz članka x1, stavka 1., alineje 1., poslodavac stječe pravo reproduciranja, distribuiranja, priopćavanja javnosti (što uključuje i stavljanje na raspolaganje javnosti putem interneta) i pravo prerade. Ako je riječ o dizajnu, poslodavac stječe pravo registrirati dizajn na svoje ime kao industrijski dizajn te sva tome pripadajuća prava.

2 · Prava navedena u stavku 1. ovog članka osnivaju se kao isključiva za područje Republike Hrvatske na vrijeme od 5 godina. (za srodna prava: kao neisključiva bez vremenskog i prostornog ograničenja. za studij dizajna: kao isključiva, bez vremenskog i prostornog ograničenja.)

3 · Dobitak koji se ostvari od komercijalnog iskorištavanja autorskih djela, predmeta srodnih prava i industrijskog dizajna iz stavka 1. ovog članka, nakon odbitka troškova komercijalizacije dijeli se između poslodavca i zaposlenika u omjeru XX:YY / prema pravilima poslodavca. (alternativno: pripada poslodavcu, s tim da je poslodavac dužan utrošiti ga na unaprjeđenje svoje djelatnosti i stvaranje novih autorskih djela, predmeta srodnih prava i dizajna.)

4 · Zaposlenik je dužan obavijestiti poslodavca o stvaranju autorskih djela, predmeta srodnih prava odnosno dizajna iz članka X1. stavka 1. ovog ugovora te ih u prikladnom obliku dostaviti poslodavcu. Time poslodavac stječe pravo vlasništva na dostavljenom primjerku autorskog djela odnosno dizajna.

5 · Ako poslodavac u primjerenom roku ne pristupi iskorištavanju autorskih djela iz stavka 1. ovog članka, zaposlenik može zahtijevati da prava iskorištavanja koja je poslodavac prema ovom članku stekao prestanu. Prestanak prava iskorištavanja poslodavac potvrđuje pisanom potvrdom koja se izdaje na zahtjev zaposlenika.

6 · Zaposlenik je ovlašten iskorištavati autorska djela iz stavka 1. ovog članka u svrhu daljnjeg istraživanja kao i u obrazovne i znanstvene svrhe. (alternativno: u bilo koju svrhu i na bilo koji način, bez ograničenja.) Prigodom svakog iskorištavanja zaposlenik je dužan na primjeren način vidljivo označiti da je riječ o autorskom djelu odnosno predmetu srodnih prava koji su nastali u suradnji s poslodavcem.

Sudjelovanje više osoba u stvaranju autorskog djela, predmeta srodnih prava i dizajna

ČLANAK X5.

Ako zaposlenik stvori autorsko djelo ili predmet srodnog prava iz članka X1. stavka 1. ili dizajn iz stavka 2. istog članka zajedno s drugom osobom ili osobama, uključujući studente dodiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija kojeg provodi poslodavac, zaposlenik je dužan najkasnije po stvaranju djela, predmeta srodnog prava odnosno dizajna, s tim osobama pisanim ugovorom ili na drugi način u pisanom obliku urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog stvaratelja u stvaranju djela odnosno predmeta srodnog prava. Ugovor odnosno drugu pisanu ispravu iz prethodne rečenice zaposlenik je dužan dostaviti poslodavcu.

Baze podataka

ČLANAK X6.

Odredbe iz članaka X1. do X5. se na odgovarajući način primjenjuju i na neoriginalne baze podataka zaštićene srodnim pravom proizvođača baza podataka.

Podaci

Pripadanje podataka

ČLANAK X7.

Stranke suglasno utvrđuju da podaci do kojih zaposlenik dođe, koje stekne ili prikupi ili koji nastanu kao rezultat znanstvenog i stručnog istraživanja i/ili nastavnog rada, u izvršavanju obveza iz ugovora o radu, a koji se prema propisima ne štite autorskim ili srodnim pravom ni pravima industrijskog vlasništva, pripadaju poslodavcu.

Zaposlenik se može koristiti podacima iz stavka 1. ovog članka u svrhu daljnjeg istraživanja te u obrazovne i znanstvene svrhe.

Ako zaposlenik prikupi ili stvori zajedno s drugom osobom ili osobama, uključujući studente dodiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija kojeg provodi poslodavac, zaposlenik je dužan prije ili najkasnije po prikupljanju podataka, s tim osobama pisanim ugovorom ili na drugi način u pisanom obliku urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog autora u prikupljanju podataka. Ugovor odnosno drugu pisanu ispravu iz prethodne rečenice zaposlenik je dužan dostaviti poslodavcu.

Evidencija

ČLANAK X8.

Zaposlenik je dužan voditi detaljnu evidenciju o prikupljanju podataka iz članka X7. ovog ugovora, u obliku laboratorijske knjižice, pisanog teksta ili u drugom odgovarajućem obliku kojim se uvid u podatke omogućuje i poslodavcu. U evidenciji o prikupljanju podataka zaposlenik je osobito dužan detaljno navesti:

- tijek stjecanja, prikupljanja ili stvaranja podataka;
- sadržaj podataka;
- osobe koje sudjeluju u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju podataka, na koji način, u kojem svojstvu i s kakvim doprinosom;

- sredstva, materijale, alate, instrumente, prostor i ostale resurse koje koristi u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju podataka, uz navođenje od koga ih je i po kojoj osnovi pribavio;
- ostalo važno za izvođenje, čuvanje i komercijalno iskorištavanje podataka.

Postupanje s podacima

ČLANAK X9.

1 · Ako procijeni da se podaci iz članka x7. ovog ugovora mogu uspješno komercijalno iskorištavati, zaposlenik je dužan o njima odmah u pisanom obliku obavijestiti poslodavca. U obavijesti je dužan ukratko opisati podatke te navesti osobe koje su sudjelovale u njihovu prikupljanju. Dužan je također priložiti evidenciju iz članka x8. ovog ugovora kao i sve druge dokumente koji su bitni za njihovo komercijalno iskorištavanje. Zaposlenik je dužan sve dokumente iz ovog stavka označiti kao “poslovna tajna – strogo povjerljivo”.

2 · Stranke se obvezuju da će podatke iz članka x7 čuvati kao poslovnu tajnu te da će se pisano sporazumjeti o daljnjem postupanju s njima.

3 · Zaposlenik je dužan na zahtjev poslodavca u prikladnom obliku i na prikladan način predati sve materijale, alate, sredstva i druge predmete koji su potrebni za komercijalno iskorištavanje podataka.

4 · Ako je komercijalnim iskorištavanjem podataka ostvaren dobitak, taj se dobitak nakon odbitka troškova komercijalizacije, dijeli između poslodavca i zaposlenika u omjeru xx:yy / prema pravilima poslodavca.

Industrijsko vlasništvo

Pripadanje industrijskog vlasništva stvorenog u radnom odnosu

ČLANAK X10.

1 · Izumi, tehnička unaprjeđenja, znanje i iskustvo, biljne sorte te drugi predmeti koji se mogu štititi pravima industrijskog vlasništva (skupa dalje: industrijsko vlasništvo) koje stvori zaposlenik u izvršavanju obveza iz ugovora o radu ili u svezi s radom pripadaju poslodavcu.

2 · Zaposlenik pridržava moralna prava na izumima iz stavka 1. ovog članka.

Određenje pojmova

ČLANAK X11.

Stranke suglasno utvrđuju:

- da se pojmovi “izum” i “biljna sorta” koriste u značenju koje imaju prema Zakonu o patentu i Zakonu o zaštiti biljnih sorti;
- da se pod pojmom “tehničko unaprjeđenje” podrazumijeva racionalnija a time i korisnija primjena poznatih sredstava i uređaja, tehnoloških postupaka i materijala u svrhu povećanja proizvodnosti, postizanja bolje kvalitete proizvoda, uštede materijala i energije pri radu, potpunije iskoristivosti kapaciteta, bolje kontrole proizvoda i bolje sigurnosti na radu i sl.
- da se pod pojmom “znanje i iskustvo”u tehničkom smislu (tehnički know-how) podrazumijeva dodatno tehničko znanje i iskustvo potrebno za industrijsku primjenu izuma, tehničkih unaprjeđenja i/ili biljnih sorti te bilo koje drugo tehničko znanje i iskustvo, bez obzira na to je li tajno ili nije, kao što su primjerice tajni izumi koji nisu prijavljeni radi stjecanja patenta, proizvodne ili tvorničke tajne, upute i iskustva za primjenu drugih tehničkih pravila, tehnoloških postupaka i shema, opisa potrebne aparature, instrumenata i alata, analitičkih propisa, ostale tehničke dokumentacije osobito izvedbenih nacрта, jednostavnih ili složenih radnih uputa i sl.;
- da se pod pojmom “znanje i iskustvo” u trgovačkom i poslovnom smislu (trgovački i poslovni know-how) podrazumijeva bilo koje znanje i iskustvo potrebno za suvremeno gospodarsko poslovanje, bez obzira je li tajno ili nije, te se primjerice odnosi na organizaciju rada, administraciju i knjigovodstvo, programiranje i provedbu financijskog i komercijalnog poslovanja, organizirano ispitivanje tržišta, marketing, metode obrade tržišta, tržišne propagande i reklame i sl.;
- da se pod pojmom “drugi predmeti kojima se može štititi industrijsko vlasništvo” podrazumijevaju svi predmeti koji se mogu štititi u okviru zaštite naziva, imena, znaka, zemljopisne oznake, oznake izvornosti, druge oznake kakvoće i/ili podrijetla proizvoda te pravilima o zaštiti poštenog tržišnog natjecanja u Hrvatskoj i Europskoj uniji; da se ti predmeti smatraju poslovnom tajnom.

Određenje industrijskog vlasništva stvorenog u radnom odnosu

ČLANAK X12.

- 1 · Stranke suglasno utvrđuju da je industrijsko vlasništvo stvoreno u izvršavanju obveza iz ugovora o radu ili u svezi s radom osobito sljedeće:
- industrijsko vlasništvo koje zaposlenik stvori u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. koje obavlja temeljem ovog ugovora o radu;

- industrijsko vlasništvo koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju kojeg je nositelj, sunositelj i/ili organizator poslodavac ili pravna osoba povezana s poslodavcem;
- industrijsko vlasništvo koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju koje se u cijelosti ili u pretežitom dijelu provodi u laboratorijima i sličnim prostorijama poslodavca ili s njime povezanih pravnih osoba i/ili uz upotrebu, u cijelosti ili u pretežitom dijelu, opreme, instrumenata, materijala, alata, uzoraka, drugih sredstava ili tehnologije poslodavca ili s njime povezanih pravnih osoba;
- industrijsko vlasništvo koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju koje se u cijelosti ili u pretežitom dijelu financira iz javnih sredstava koje doznaju Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, druga ministarstva Republike Hrvatske ili koja se doznaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske posredstvom zaklada, agencija i sl. pod uvjetom da te institucije ne zahtijevaju drugačije u pravilima o financiranju;
- industrijsko vlasništvo koje zaposlenik stvori u znanstvenom istraživanju koje se u cijelosti ili u pretežitom dijelu organizira, provodi i/ili financira sredstvima iz programa i fondova Europske unije, međunarodnih programa i projekata, pod uvjetom da u pravilima o organiziranju, provedbi i financiranju tih istraživanja nije određeno drugačije te pod uvjetom da je poslodavac sudionik istraživanja.

2 · Stranke suglasno utvrđuju da se pod pravnom osobom koja je povezana s poslodavcem misli na sveučilište kojem poslodavac pripada, drugu sastavnicu toga sveučilišta ili drugu znanstveno-istraživačku instituciju toga sveučilišta ili pravnu osobu kojoj je osnivač to sveučilište.

Evidencija

ČLANAK X13.

Zaposlenik je dužan voditi detaljnu evidenciju o stvaranju industrijskog vlasništva iz članka x12. stavka 1., u obliku laboratorijske bilježnice ili sličnog pisanog teksta. U evidenciji o stvaranju industrijskog vlasništva zaposlenik je osobito dužan detaljno navesti:

- tijek stvaranja izuma i/ili tehničkog unaprjeđenja, odnosno stvaranja, ostvarivanja ili prikupljanja znanja i iskustva, odnosno oplemenjivanja, kreiranja ili otkrivanja biljne sorte odnosno stjecanja, prikupljanja ili stvaranja drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka x11;
- elemente izuma i tehničkog unaprjeđenja te način njihove izvedbe;

- sadržaj znanja i iskustva;
- opis biljne sorte;
- sadržaj drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka
- osobe koje sudjeluju u stvaranju izuma i/ili tehničkog unaprjeđenja, odnosno u stvaranju, ostvarivanju ili prikupljanju znanja i iskustva, odnosno u oplemenjivanju, kreiranju ili otkrivanju biljne sorte, odnosno u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka x11, na koji način, u kojem svojstvu i s kakvim doprinosom;
- sredstva, materijale, alate, instrumente, prostor i ostale resurse koje koristi prilikom stvaranja izuma i/ili tehničkog unaprjeđenja, odnosno u stvaranju, ostvarivanju ili prikupljanju znanja i iskustva, odnosno u oplemenjivanju, kreiranju ili otkrivanju biljne sorte, odnosno u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka x11, uz navođenje od koga ih je i po kojoj osnovi pribavio;
- način čuvanja rezultata izuma ili biljne sorte;
- podatke potrebne za podnošenje patentne prijave odnosno prijave za registraciju oplemenjivačkog prava;
- ostale podatke važne za izvođenje, čuvanje i komercijalno iskorištavanje industrijskog vlasništva.

Sudjelovanje više osoba u stvaranju industrijskog vlasništva

ČLANAK X14.

1 · Ako zaposlenik provodi znanstveno istraživanje ili sličnu aktivnost zajedno s drugim osobama, po bilo kojoj osnovi, te ako se opravdano može očekivati da će se tijekom takve aktivnosti ili kao njen rezultat stvoriti industrijsko vlasništvo, zaposlenik je dužan, po mogućnosti prije započinjanja takve aktivnosti a najkasnije po stvaranju industrijskog vlasništva, s tim osobama u pisanom obliku, ugovorom ili na drugi odgovarajući način, urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog stvaratelja.

2 · Ako zaposlenik zajedno s jednim ili više studenata dodiplomskog, diplomskog i/ili poslijediplomskog studija kojeg provodi poslodavac, u obavljanju nastavnog i/ili mentorskog rada ili u okviru drugih oblika suradnje s jednim ili više studenata stvori industrijsko vlasništvo, zaposlenik je dužan s tim studentom/studentima, najkasnije po stvaranju industrijskog vlasništva, u pisanom obliku, ugovorom ili na drugi odgovarajući način, urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog stvaratelja.

Obavješćivanje poslodavca i čuvanje tajnosti

ČLANAK X15.

1 · Ako procjeni da se stvoreno industrijsko vlasništvo iz članka X12. ovog ugovora može uspješno komercijalno iskorištavati, zaposlenik je dužan o njemu odmah u pisanom obliku obavijestiti poslodavca. U obavijesti je dužan ukratko opisati industrijsko vlasništvo te navesti osobe koje su sudjele u njegovu stvaranju. Zaposlenik je također dužan priložiti evidenciju iz članka X13. ovog ugovora kao i sve druge dokumente koji su važni za njegovo komercijalno iskorištavanje. Zaposlenik je dužan sve dokumente iz ovog stavka označiti kao “poslovna tajna – strogo povjerljivo”.

2 · Ako je u skladu sa stavkom 1. ovog članka zaposlenik obavijestio sastavnicu da je stvorio industrijsko vlasništvo za koje smatra da je prikladno za uspješno komercijalno iskorištavanje, dužan ga je čuvati kao poslovnu tajnu.

3 · Poslodavac je dužan s industrijskim vlasništvom o kojem je obaviješten prema stavku 1. ovog članka postupati kao s poslovnom tajnom.

4 · Kada je to nužno potrebno radi utvrđivanja patentibilnosti odnosno registrabilnosti, tehničke izvedivosti ili komercijalne iskoristivosti industrijskog vlasništva, poslodavac i zaposlenik su ovlašteni otkriti trećoj stručnoj osobi industrijsko vlasništvo pod uvjetom obvezivanja te treće osobe na čuvanje poslovne tajne.

5 · Pokretanje i provođenje postupka patentiranja izuma odnosno registracije oplemenjivačkog prava ne smatra se otkrivanjem poslovne tajne.

Postupanje poslodavca te prava i obveze zaposlenika

ČLANAK X16.

1 · Poslodavac je dužan najkasnije u roku od xx mjeseci od dana primitka obavijesti iz članka X15 ovog ugovora izvijestiti zaposlenika o svojoj odluci u pogledu daljnjeg postupanja s industrijskim vlasništvom.

2 · Poslodavac može odlučiti da će samostalno provesti postupak registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava, kao i postupak provjere tehničke izvedivosti i komercijalne iskoristivosti industrijskog vlasništva. Sukladno rezultatima tih postupaka, poslodavac može potom odlučiti da će komercijalizirati industrijsko vlasništvo samostalno ili u suradnji sa zaposlenikom.

3 · Poslodavac može odlučiti da nema interesa za industrijsko vlasništvo ni za njegovo komercijalno iskorištavanje.

4 · Ako poslodavac u roku od xx mjeseci od primitka obavijesti iz članka X15 ovog ugovora ne izvijesti zaposlenika o svojoj odluci u pogledu daljnjeg postupanja s industrijskim vlasništvom ili ga izvijesti da nema interesa za njegovo komercijalno iskorištavanje, smatra se da je poslodavac prenio na zaposlenika sva prava te da je zaposlenik slobodan postupati s industrijskim vlasništvom po svojoj volji i objaviti ga javnosti. Za poslodavca i dalje vrijedi obveza čuvanja poslovne tajne sve dok ga zaposlenik pisanom izjavom ne oslobodi te obveze ili dok industrijsko vlasništvo ne postane poznato javnosti slijedom postupanja zaposlenika.

5 · U svakom trenutku nakon započinjanja postupka registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava ili komercijalizacije industrijskog vlasništva, poslodavac može odustati od daljnje zaštite ili komercijalizacije, o čemu je dužan izvijestiti zaposlenika. U tom slučaju smatra se da je poslodavac prenio na zaposlenika sva prava na industrijskom vlasništvu te da je zaposlenik slobodan po svojoj volji s njime postupati i objaviti ga javnosti. Za poslodavca i dalje vrijedi obveza čuvanja poslovne tajne sve dok ga zaposlenik pisanom izjavom ne oslobodi te obveze ili dok industrijsko vlasništvo ne postane poznato javnosti slijedom postupanja zaposlenika.

6 · U slučajevima iz stavka 2. ovog članka, zaposlenik je dužan učiniti sve što je potrebno u cilju omogućavanja poslodavca da stekne i održava patent odnosno oplemenjivačka prava, a osobito:

- dostaviti poslodavcu svu potrebnu dokumentaciju potrebnu u postupcima registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava;
- na zahtjev poslodavca poduzeti svaku drugu radnju koja je potrebna u postupcima registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava te pružavanja vrijednosti, kao i pružiti svaku drugu pomoć poslodavcu koja se razumno može zahtijevati;
- ne objavljivati izum odnosno biljnu sortu ni podatke o izumu odnosno biljnoj sorti javnosti ni na koji način, sve dok izum odnosno biljna sorta ne postanu dostupni javnosti slijedom postupka registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava.

7 · U slučajevima iz stavka 2. ovog članka zaposlenik je dužan na zahtjev poslodavca u prikladnom obliku i na prikladan način predati sve materijale, alate, sredstva i druge predmete koji su potrebni za komercijalno iskorištavanje industrijskog vlasništva.

Raspodjela dobitka od komercijalnog iskorištavanja

ČLANAK X17.

Ako je komercijalnim iskorištavanjem ili imovinskopравnim raspolaganjem industrijskim vlasništvom poslodavac ostvario dobitak, taj se dobitak, nakon odbitka troškova registracije i komercijalizacije, dijeli između poslodavca i zaposlenika u omjeru xx:yy / prema pravilima poslodavca.

Slobodno industrijsko vlasništvo i podaci

ČLANAK X18.

1 · Izumi, tehnička unaprjeđenja, znanje i iskustvo odnosno biljne sorte te drugo industrijsko vlasništvo koje zaposlenik stvori u svoje slobodno vrijeme (dalje: slobodno industrijsko vlasništvo) pripadaju zaposleniku.

2 · Ako procjeni da se slobodno industrijsko vlasništvo koje pripada u područje djelatnosti poslodavca može uspješno komercijalno iskorištavati, zaposlenik je dužan o njemu odmah obavijestiti poslodavca i prvom mu ponuditeljstvo prava potrebnih za njegovo komercijalno iskorištavanje.

3 · Smatra se da industrijsko vlasništvo pripada u područje djelatnosti poslodavca ako poslodavac istodobno provodi ili se ozbiljno priprema provesti istraživanje, bez obzira na to tko ga financira ili na drugi način podupire, o istom ili sličnom tehničkom, znanstvenom ili stručnom problemu.

4 · Ako bi slobodno industrijsko vlasništvo na bilo koji način predstavljalo nelojalnu konkurenciju poslodavcu, zaposlenik je dužan o njemu obavijestiti poslodavca i prvom mu ponuditi stjecanje prava potrebnih za njegovo komercijalno iskorištavanje.

5 · Ako je poslodavac zainteresiran za stjecanje prava potrebnih za komercijalno iskorištavanje slobodnog industrijskog vlasništva, sklopit će sa zaposlenikom o tome poseban ugovor kojim će se urediti međusobna prava i obveze.

Posebna prava

ČLANAK X19.

1 · Zaposlenik se može koristiti industrijskim vlasništvom iz članka X12 ovog ugovora u svrhu daljnjeg istraživanja te u obrazovne i znanstvene svrhe, bez ograničenja, uvažavajući pri tome obvezu čuvanja tajnosti iz članka X15.

2 · Ako je zaposlenik stekao prava na industrijskom vlasništvu sukladno stavcima 4. i 5. članka X16., poslodavac, sveučilište te druge sastavnice mogu se njime koristiti u svrhu daljnjeg istraživanja te u znanstvene i obrazovne svrhe.

Obavješćivanje

ČLANAK X20.

1 · Obavješćivanje između poslodavca i zaposlenika u izvršavanju prava i obveza predviđeno člancima X15 do X18 ovog ugovora mora biti u pisanom obliku.

2 · Poslodavac je ovlašten izraditi obrasce za potrebe međusobnog obavješćivanja.

Ugovorne odredbe o intelektualnom vlasništvu u ugovorima s vanjskim suradnicima

Autorsko pravo i srodna prava

Autorska djela i predmeti srodnih prava stvoreni u izvršavanju ugovora o suradnji

ČLANAK X1.

1 · Stranke suglasno utvrđuju da su autorska djela i predmeti srodnih prava (umjetničke izvedbe, fonogrami i videogrami) stvoreni u izvršavanju obveza iz ovog ugovora osobito sljedeći:

- predavanja, nastavni materijali i druga autorska djela i predmeti srodnih prava vezana za sve oblike nastave, uključujući i materijale za e-učenje koje vanjski suradnik stvori u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. koje obavlja temeljem ovog ugovora;

- druge vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje vanjski suradnik stvori u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. koje obavlja temeljem ovog ugovora;
- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju odnosno u umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu kojeg je nositelj, sunositelj i/ili organizator sastavnica ili pravna osoba povezana sa sastavnicom, a u kojem sudjeluje na temelju ovog ugovora;
- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju, umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu provodi u prostorijama sastavnice ili s njome povezanih pravnih osoba i/ili uz upotrebu, u cijelosti ili u pretežitom dijelu, opreme, instrumenata, materijala, alata, uzorka, drugih sredstava ili tehnologije sastavnice ili s njome povezanih pravnih osoba;
- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju, umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu provodi u prostorijama sastavnice ili s njome povezanih pravnih osoba i/ili uz upotrebu, u cijelosti ili u pretežitom dijelu, opreme, instrumenata, materijala, alata, uzoraka, drugih sredstava ili tehnologije sastavnice ili s njome povezanih pravnih osoba;
- sve vrste autorskih djela i predmeta srodnih prava koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju, umjetničkom, kulturnom ili drugom projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu organizira, provodi i/ili financira sredstvima iz programa i fondova Europske unije, međunarodnih programa i projekata, pod uvjetom da u pravilima o organiziranju, provedbi i financiranju tih istraživanja nije određeno drugačije te pod uvjetom da je sastavnica sudionik istraživanja.

2 · Stranke suglasno utvrđuju da se stavak 1. ovog članka na odgovarajući način primjenjuje i na dizajn, bez obzira štiti li se autorskim pravom ili ne.

3 · Stranke suglasno utvrđuju da se pod pravnom osobom koja je povezana sa sastavnicom misli na sveučilište kojem sastavnica pripada, drugu sastavnicu toga sveučilišta ili drugu znanstveno-istraživačku instituciju toga sveučilišta ili pravnu osobu kojoj je osnivač to sveučilište.

Pripadanje autorskih djela, predmeta srodnih prava, dizajna

ČLANAK X2.

1 · Autorska djela i predmeti srodnih prava stvoreni u izvršavanju obveza iz ovog ugovora pripadaju vanjskom suradniku – autoru odnosno stvaratelju. Sastavnica je ovlaštena iskorištavati ta djela odnosno predmete na način i pod uvjetima određenim ovim ugovorom.

2 · Stranke suglasno utvrđuju da vanjski suradnik pridržava sva prava na člancima, knjigama i sličnim pisanim autorskim djelima koja stvori u umjetničkom, znanstvenom, istraživačkom i stručnom radu.

3 · Vanjski suradnik pridržava sva moralna prava autorskim djelima, umjetničkim izvedbama odnosno dizajnima stvorenim u izvršavanju obveza iz ovog ugovora.

Prava iskorištavanja nastavnog materijala

ČLANAK X3.

1 · Sastavnica stječe sljedeća prava iskorištavanja predavanja, nastavnih materijala i drugih autorskih djela i predmeta srodnih prava vezanih uz sve oblike nastave, uključujući i materijale za e-učenje koje vanjski suradnik stvori u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. iz članka X1., stavka 1., alineja 1. ovog ugovora:

- pravo reproduciranja i distribuiranja, u mjeri koja je potrebna da drugi nastavnicima ili predavačima predaju prema nastavnom materijalu vanjskog suradnika;
- pravo priopćavanja javnosti nastavnog materijala, uključujući stavljanje na raspolaganje javnosti putem interneta, ali samo u kontroliranim uvjetima u kojima se materijal putem tajne lozinke ili pomoću nekog drugog sredstva čini dostupnim samo na određeno vrijeme, uz mogućnost umnožavanja, ali samo polaznicima kolegija za koji je materijal pripremljen.

2 · Prava navedena u stavku 1. ovog članka osnivaju se kao neisključiva za područje Republike Hrvatske na vrijeme od 5 (pet) godina.

3 · Vanjski suradnik nema pravo na dodatnu naknadu za prava koja sastavnica stječe prema ovom članku.

4 · Vanjski suradnik je dužan na početku svakog semestra u prikladnom obliku te na način kojeg odredi sastavnica, dostaviti sastavnici nastavne materijale koje je stvorio u prethodnom semestru.

Prava iskorištavanja drugih autorskih djela, predmeta srodnih prava, dizajna stvorenih u izvršavanju obveza iz ovog ugovora

ČLANAK X4.

1 · U pogledu ostalih autorskih djela i predmeta srodnih prava iz članka x1., stavka 1. ovog ugovora koje vanjski suradnik stvori u izvršavanju obveza iz ovog ugovora, osim nastavnog materijala iz članka x1., stavka 1., alineje 1., sastavnica stječe pravo reproduciranja, distribuiranja, priopćavanja javnosti (što uključuje i stavljanje na raspolaganje javnosti putem interneta) i pravo prerade. Ako je riječ o dizajnu, sastavnica stječe pravo registrirati dizajn na svoje ime kao industrijski dizajn te sva tome pripadajuća prava.

2 · Prava navedena u stavku 1. ovog članka osnivaju se kao isključiva za područje Republike Hrvatske na vrijeme od 5 godina. (za srodna prava, umjetničke akademije: kao neisključiva bez vremenskog i prostornog ograničenja. za studij dizajna: kao isključiva, bez vremenskog i prostornog ograničenja.)

3 · Dobitak koji se ostvari od komercijalnog iskorištavanja autorskih djela, predmeta srodnih prava i industrijskog dizajna iz stavka 1. ovog članka, nakon odbitka troškova komercijalizacije dijeli se između sastavnice i vanjskog suradnika u omjeru xx:yy / prema pravilima sastavnice. (alternativno: pripada sastavnici, s tim da je sastavnica dužna utrošiti ga na unapređenje svoje djelatnosti te stvaranje novih autorskih djela, predmeta srodnih prava odnosno dizajna.)

4 · Vanjski suradnik dužan je obavijestiti sastavnicu o stvaranju autorskih djela, predmeta srodnih prava odnosno dizajna iz članka x1. stavka 1. ovog ugovora te ih u prikladnom obliku dostaviti Sastavnici. Time sastavnica stječe pravo vlasništva na dostavljenom primjerku autorskog djela odnosno predmeta srodnog prava.

5 · Ako sastavnica u primjerenom roku ne pristupi iskorištavanju autorskih djela iz stavka 1. ovog članka, vanjski suradnik može zahtijevati da prava iskorištavanja koja je sastavnica prema ovom članku stekla prestanu. Prestanak prava iskorištavanja sastavnica potvrđuje pisanom potvrdom koja se izdaje na zahtjev vanjskog suradnika.

6 · Vanjski suradnik ovlašten je iskorištavati autorska djela i predmete srodnih prava iz stavka 1. ovog članka u svrhu daljnjeg istraživanja kao i u obrazovne i znanstvene svrhe. (alternativno: u bilo koju svrhu i na bilo koji način,

bez ograničenja.) Prigodom svakog iskorištavanja vanjski suradnik je dužan na primjeren način vidljivo označiti da je riječ o autorskom djelu odnosno predmetu srodnih prava nastalom u suradnji s sastavnicom.

Sudjelovanje više osoba u stvaranju autorskog djela, predmeta srodnih prava, dizajna

ČLANAK X5.

Ako vanjski suradnik stvori autorsko djelo ili predmet srodnog prava iz članka x1., stavka 1., te dizajn iz stavka 2. istog članka zajedno s drugom osobom ili osobama, uključujući studente dodiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija kojeg provodi poslodavac, vanjski suradnik je dužan najkasnije po stvaranju djela, predmeta srodnog prava odnosno dizajna, s tim osobama pisanim ugovorom ili na drugi način u pisanom obliku urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog stvaratelja u stvaranju djela odnosno predmeta srodnog prava. Ugovor odnosno drugu pisanu ispravu iz prethodne rečenice vanjski suradnik dužan je dostaviti sastavnici.

Baze podataka

ČLANAK X6.

Odredbe iz članaka x1. do x5. se na odgovarajući način primjenjuju i na neoriginalne baze podataka zaštićene srodnim pravom proizvođača baza podataka.

Podaci

Pripadanje podataka

ČLANAK X7.

1 · Stranke suglasno utvrđuju da podaci do kojih vanjski suradnik dođe, koje stekne ili prikupi ili koji nastanu kao rezultat znanstvenog i stručnog istraživanja i/ili nastavnog rada, u izvršavanju obveza iz ovog ugovora, koji se prema propisima ne štite autorskim ili srodnim pravom ni pravima industrijskog vlasništva, pripadaju sastavnici.

2 · Vanjski suradnik se može koristiti podacima iz stavka 1. ovog članka u svrhu daljnjeg istraživanja te u obrazovne i znanstvene svrhe.

3 · Ako vanjski suradnik prikupi ili stvori podatke zajedno s drugom osobom ili osobama, uključujući studente dodiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija kojeg provodi sastavnica, vanjski suradnik je dužan prije ili

najkasnije po prikupljanju podataka, s tim osobama pisanim ugovorom ili na drugi način u pisanom obliku urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog autora u prikupljanju podataka. Ugovor odnosno drugu pisanu ispravu iz prethodne rečenice vanjski suradnik je dužan dostaviti sastavnici.

Evidencija

ČLANAK X8.

1 · Vanjski suradnik je dužan voditi detaljnu evidenciju o prikupljanju podataka iz članka x7. ovog ugovora, u obliku laboratorijske knjižice, pisanog teksta ili u drugom odgovarajućem obliku kojim se uvid u podatke omogućuje i sastavnici. U evidenciji o prikupljanju podataka vanjski suradnik je osobito dužan detaljno navesti:

- tijek stjecanja, prikupljanja ili stvaranja podataka;
- sadržaj podataka;
- osobe koje sudjeluju u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju podataka, na koji način, u kojem svojstvu i s kakvim doprinosom;
- sredstva, materijale, alate, instrumente, prostor i ostale resurse koje koristi u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju podataka, uz navođenje od koga ih je i po kojoj osnovi pribavio;
- ostalo važno za izvođenje, čuvanje i komercijalno iskorištavanje podataka.

Postupanje s podacima

ČLANAK X9.

1 · Ako procijeni da se podaci iz članka x7. ovog ugovora mogu uspješno komercijalno iskorištavati, vanjski suradnik je dužan o njima odmah u pisanom obliku obavijestiti sastavnicu. U obavijesti je dužan ukratko opisati podatke te navesti osobe koje su sudjelovale u njihovu prikupljanju. Dužan je također priložiti evidenciju iz članka x8. ovog ugovora kao i sve druge dokumente koji su bitni za njihovo komercijalno iskorištavanje. Vanjski suradnik je dužan sve dokumente iz ovog stavka označiti kao “poslovna tajna – strogo povjerljivo”.

2 · Stranke se obvezuju da će podatke čuvati kao poslovnu tajnu te da će se pisano sporazumjeti o daljnjem postupanju s njima.

3 · Vanjski suradnik je dužan na zahtjev sastavnice u prikladnom obliku i na prikladan način predati sve materijale, alate, sredstva i druge predmete koji su potrebni za komercijalno iskorištavanje podataka.

4 · Ako je komercijalnim iskorištavanjem podataka ostvaren dobitak, taj se dobitak nakon odbitka troškova komercijalizacije, dijeli između sastavnice i vanjskog suradnika u omjeru xx:yy / prema pravilima sastavnice.

Industrijsko vlasništvo

Pripadanje industrijskog vlasništva

ČLANAK X10.

1 · Izumi, tehnička unaprjeđenja, znanje i iskustvo, biljne sorte te drugi predmeti koji se mogu štiti pravima industrijskog vlasništva (skupa dalje: industrijsko vlasništvo) koje stvori vanjski suradnik u izvršavanju obveza iz ugovora vanjskog suradnika sa sastavnicom pripadaju sastavnici.

2 · Vanjski suradnik pridržava moralna prava na izumima iz stavka 1. ovog članka.

Određenje pojmova

ČLANAK X11.

Stranke suglasno utvrđuju:

- da se pojmovi “izum” i “biljna sorta” koriste u značenju koje imaju prema Zakonu o patentu i Zakonu o zaštiti biljnih sorti;
- da se pod pojmom “tehničko unaprjeđenje” podrazumijeva racionalnija a time i korisnija primjena poznatih sredstava i uređaja, tehnoloških postupaka i materijala u svrhu povećanja proizvodnosti, postizanja bolje kvalitete proizvoda, uštede materijala i energije pri radu, potpunije iskoristivosti kapaciteta, bolje kontrole proizvoda i bolje sigurnosti na radu i sl.
- da se pod pojmom “znanje i iskustvo” u tehničkom smislu (tehnički know-how) podrazumijeva dodatno tehničko znanje i iskustvo potrebno za industrijsku primjenu izuma, tehničkih unaprjeđenja i/ili biljnih sorti iz članka x1 ovog ugovora, kao i nekih drugih izuma, tehničkih unaprjeđenja i/ili biljnih sorti te bilo koje drugo tehničko znanje i iskustvo, bez obzira na to je li tajno ili nije, kao što su primjerice tajni izumi koji nisu prijavljeni radi stjecanja patenta, proizvodne ili tvorničke tajne, upute i iskustva za

primjenu drugih tehničkih pravila, tehnoloških postupaka i shema, opisa potrebne aparature, instrumenata i alata, analitičkih propisa, ostale tehničke dokumentacije osobito izvedbenih nacрта, jednostavnih ili složenih radnih uputa i sl.;

- da se pod pojmom “znanje i iskustvo” u trgovačkom i poslovnom smislu (trgovački i poslovni know-how) podrazumijeva bilo koje znanje i iskustvo potrebno za suvremeno gospodarsko poslovanje, bez obzira je li tajno ili nije, te se primjerice odnosi na organizaciju rada, administraciju i knjigovodstvo, programiranje i provedbu financijskog i komercijalnog poslovanja, organizirano ispitivanje tržišta, marketing, metode obrade tržišta, tržišne propagande i reklame i sl.;
- da se pod pojmom “drugi predmeti kojima se može štititi industrijsko vlasništvo” podrazumijevaju svi predmeti koji se mogu štititi u okviru zaštite naziva, imena, znaka, zemljopisne oznake, oznake izvornosti, druge oznake kakvoće i/ili podrijetla proizvoda te pravilima o zaštiti poštenog tržišnog natjecanja u Hrvatskoj i Europskoj uniji; da se ti predmeti smatraju poslovnom tajnom.

Određenje industrijskog vlasništva stvorenog izvršavanju obveza iz ovog ugovora

ČLANAK X12.

1 · Stranke suglasno utvrđuju da je industrijsko vlasništvo stvoreno u izvršavanju obveza iz ovog ugovora osobito sljedeće:

- industrijsko vlasništvo koje vanjski suradnik stvori u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, mentorskom radu i sl. koje obavlja temeljem ovog ugovora;
- industrijsko vlasništvo koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju koje je predmet ovog ugovora;
- industrijsko vlasništvo koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju koje se u cijelosti ili u pretežitom dijelu provodi u laboratorijima i sličnim prostorijama sastavnice ili s njom povezanih pravnih osoba i/ili uz upotrebu, u cijelosti ili u pretežitom dijelu, opreme, instrumenata, materijala, alata, uzoraka, drugih sredstava ili tehnologije sastavnice ili s njom povezanih pravnih osoba;
- industrijsko vlasništvo koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju koje se u cijelosti ili u pretežitom dijelu financira iz javnih sredstava koje doznaju Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, druga ministarstva Republike Hrvatske ili koja se doznaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske posredstvom zaklada, agencija i sl. pod uvjetom da te institucije ne zahtijevaju drugačije u pravilima o financiranju;

- industrijsko vlasništvo koje vanjski suradnik stvori u znanstvenom istraživanju koje se u cijelosti ili u pretežitom dijelu organizira, provodi i/ili financira sredstvima iz programa i fondova Europske unije, međunarodnih programa i projekata, pod uvjetom da u pravilima o organiziranju, provedbi i financiranju tih istraživanja nije određeno drugačije te pod uvjetom da je sastavnica sudionik istraživanja.

2 · Stranke suglasno utvrđuju da se pod pravnom osobom koja je povezana s sastavnicom misli na sveučilište kojem sastavnica pripada, drugu sastavnicu toga sveučilišta ili drugu znanstveno-istraživačku instituciju toga sveučilišta ili pravnu osobu kojoj je osnivač to sveučilište.

Evidencija

ČLANAK X13.

Vanjski suradnik dužan je voditi detaljnu evidenciju o stvaranju industrijskog vlasništva iz članka x12., stavka 1., u obliku laboratorijske bilježnice ili sličnog pisanog teksta. U evidenciji o stvaranju industrijskog vlasništva vanjski suradnik osobito je dužan detaljno navesti:

- tijek stvaranja izuma i/ili tehničkog unaprjeđenja, odnosno stvaranja, ostvarivanja ili prikupljanja znanja i iskustva, odnosno oplemenjivanja, kreiranja ili otkrivanja biljne sorte odnosno stjecanja, prikupljanja ili stvaranja drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka x11;
- elemente izuma i tehničkog unaprjeđenja te način njihove izvedbe;
- sadržaj znanja i iskustva;
- opis biljne sorte;
- sadržaj drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka x11;
- osobe koje sudjeluju u stvaranju izuma i/ili tehničkog unaprjeđenja, odnosno u stvaranju, ostvarivanju ili prikupljanju znanja i iskustva, odnosno u oplemenjivanju, kreiranju ili otkrivanju biljne sorte, odnosno u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka x11, na koji način, u kojem svojstvu i s kakvim doprinosom;
- sredstva, materijale, alate, instrumente, prostor i ostale resurse koje koristi prilikom stvaranja izuma i/ili tehničkog unaprjeđenja, odnosno u stvaranju, ostvarivanju ili prikupljanju znanja i iskustva, odnosno u oplemenjivanju, kreiranju ili otkrivanju biljne sorte, odnosno u stjecanju, prikupljanju ili stvaranju drugih predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva iz članka x11, uz navođenje od koga ih je i po kojoj osnovi pribavio;

- način čuvanja rezultata izuma ili biljne sorte;
- podatke potrebne za podnošenje patentne prijave odnosno prijave za registraciju oplemenjivačkog prava;
- ostale podatke važne za izvođenje, čuvanje i komercijalno iskorištavanje industrijskog vlasništva.

Sudjelovanje više osoba u stvaranju industrijskog vlasništva

ČLANAK X14.

1 · Ako vanjski suradnik provodi znanstveno istraživanje ili sličnu aktivnost zajedno s drugim osobama, po bilo kojoj osnovi, te ako se opravdano može očekivati da će se tijekom takve aktivnosti ili kao njen rezultat stvoriti industrijsko vlasništvo, vanjski suradnik je dužan po mogućnosti prije započinjanja takve aktivnosti a najkasnije po stvaranju industrijskog vlasništva, s tim osobama u pisanom obliku, ugovorom ili na drugi odgovarajući način, urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog stvaratelja.

2 · Ako vanjski suradnik zajedno s jednim ili više studenata dodiplomskog, diplomskog i/ili poslijediplomskog studija kojeg provodi sastavnica, u obavljanju nastavnog i/ili mentorskog rada ili u okviru drugih oblika suradnje s jednim ili više studenata stvori industrijsko vlasništvo, vanjski suradnik je dužan s tim studentom/studentima, najkasnije po stvaranju industrijskog vlasništva, u pisanom obliku, ugovorom ili na drugi odgovarajući način, urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog stvaratelja.

Obavješćivanje Sastavnice i čuvanje tajnosti

ČLANAK X15.

1 · Ako procjeni da se stvoreno industrijsko vlasništvo iz članka x12. stavka 1. ovog ugovora može uspješno komercijalno iskorištavati, vanjski suradnik dužan je o njemu odmah u pisanom obliku obavijestiti sastavnicu. U obavijesti je dužan ukratko opisati industrijsko vlasništvo te navesti osobe koje su sudjelovale u njegovu stvaranju. Vanjski suradnik je također dužan priložiti evidenciju iz članka x13. ovog ugovora kao i sve druge dokumente koji su važni za njegovu komercijalno iskorištavanje. Vanjski suradnik je dužan sve dokumente iz ovog stavka označiti kao “poslovna tajna – strogo povjerljivo”.

2 · Ako je u skladu sa stavkom 1. ovog članka vanjski suradnik obavijestio sastavnicu da je stvorio industrijsko vlasništvo za koje smatra da je prikladno za uspješno komercijalno iskorištavanje, dužan ga je čuvati kao poslovnu tajnu.

3 · Sastavnica je dužna s industrijskim vlasništvom o kojem je obaviještena prema stavku 1. ovog članka postupati kao s poslovnom tajnom.

4 · Kada je to nužno potrebno radi utvrđivanja patentibilnosti odnosno registrabilnosti, tehničke izvedivosti ili komercijalne iskoristivosti industrijskog vlasništva, sastavnica i vanjski suradnik ovlašteni su otkriti neovisnoj trećoj stručnoj osobi industrijsko vlasništvo pod uvjetom obvezivanja te treće osobe na čuvanje poslovne tajne.

5 · Pokretanje i provođenje postupka patentiranja izuma odnosno registracije oplemenjivačkog prava ne smatra se otkrivanjem poslovne tajne.

Postupanje sastavnice te prava i obveze vanjskog suradnika

ČLANAK X16.

1 · Sastavnica je dužna najkasnije u roku od xx mjeseci od dana primitka obavijesti iz članka x15 ovog ugovora izvijestiti vanjskog suradnika o svojoj odluci u pogledu daljnjeg postupanja s industrijskim vlasništvom.

2 · Sastavnica može odlučiti da će samostalno provesti postupak registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava, kao i postupak provjere tehničke izvodivosti i komercijalne iskoristivosti industrijskog vlasništva. Sukladno rezultatima tih postupaka, sastavnica može potom odlučiti da će komercijalizirati industrijsko vlasništvo samostalno ili u suradnji sa vanjskim suradnikom.

3 · Sastavnica može odlučiti da nema interesa za industrijsko vlasništvo kao ni za njegovo komercijalno iskorištavanje.

4 · Ako sastavnica u roku od xx mjeseci od primitka obavijesti iz članka x15 ovog ugovora ne izvijesti vanjskog suradnika o svojoj odluci u pogledu daljnjeg postupanja s industrijskim vlasništvom ili ga izvijesti da nema interesa za njegovo komercijalno iskorištavanje, smatra se da je sastavnica prenijela na vanjskog suradnika sva prava te da je vanjski suradnik slobodan postupati s industrijskim vlasništvom po svojoj volji i objaviti ga u javnosti. Za sastavnicu i dalje vrijedi obveza čuvanja poslovne tajne sve dok ju vanjski suradnik pisanom izjavom ne oslobodi te obveze ili dok industrijsko vlasništvo ne postane poznato javnosti slijedom postupanja vanjskog suradnika.

5 · U svakom trenutku nakon započinjanja postupka registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava ili komercijalizacije industrijskog vlasništva, sastavnica može odustati od daljnje zaštite ili komercijalizacije, o čemu je dužna izvijestiti vanjskog suradnika. U tom slučaju smatra se da je sastavnica prenijela na vanjskog suradnika sva prava na industrijskom vlasništvu te da je vanjski suradnik slobodan po svojoj volji s njime postupati i objaviti ga javnosti. Za sastavnicu i dalje vrijedi obveza čuvanja poslovne tajne sve dok ju vanjski suradnik pisanom izjavom ne oslobodi te obveze ili dok industrijsko vlasništvo ne postane poznato javnosti slijedom postupanja vanjskog suradnika.

6 · U slučajevima iz stavka 2. ovog članka, vanjski suradnik je dužan učiniti sve što je potrebno u cilju omogućavanja sastavnici da stekne i održava u vrijednosti patent odnosno oplemenjivačka prava, a osobito:

- dostaviti sastavnici svu potrebnu dokumentaciju potrebnu u postupcima registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava;
- na zahtjev sastavnice poduzeti svaku drugu radnju koja je potrebna u postupcima registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava te proizvodnje vrijednosti, kao i pružiti svaku drugu pomoć poslodavcu koja se razumno može zahtijevati;
- ne objavljivati izum odnosno biljnu sortu ni podatke o izumu odnosno biljnoj sorti javnosti ni na koji način, sve dok izum odnosno biljna sorta ne postanu dostupni javnosti slijedom postupka registracije patenta odnosno oplemenjivačkog prava.

7 · U slučajevima iz stavka 2. ovog članka vanjski suradnik je dužan na zahtjev sastavnice u prikladnom obliku i na prikladan način predati sve materijale, alate, sredstva i druge predmete koji su potrebni za komercijalno iskorištavanje industrijskog vlasništva.

Raspodjela dobitka od komercijalnog iskorištavanja

ČLANAK X17.

Ako je komercijalnim iskorištavanjem ili imovinskopравnim raspolaganjem industrijskim vlasništvom sastavnica ostvarila dobitak, taj se dobitak, nakon odbitka troškova registracije i komercijalizacije, dijeli između sastavnice i vanjskog suradnika u omjeru xx:yy / prema pravilima sastavnice.

Posebna prava

ČLANAK X18.

1 · Vanjski suradnik se može koristiti industrijskim vlasništvom iz članka x12 ovog ugovora u svrhu daljnjeg istraživanja te u obrazovne i znanstvene svrhe, bez ograničenja, uvažavajući pri tome obvezu čuvanja tajnosti iz članka x15.

2 · Ako je vanjski suradnik stekao prava na industrijskom vlasništvu sukladno stavcima 4. i 5. članka x16., sastavnica, sveučilište te druge sastavnice mogu se njime koristiti u svrhu daljnjeg istraživanja te u znanstvene i obrazovne svrhe.

Obavješćivanje

ČLANAK X19.

1 · Obavješćivanje između sastavnice i vanjskog suradnika u izvršavanju prava i obveza predviđeno člancima x15 do x18 ovog ugovora mora biti u pisanom obliku.

2 · Sastavnica je ovlaštena izraditi obrasce za potrebe međusobnog obavješćivanja.

Ugovorne odredbe o intelektualnom vlasništvu u izjavama studenata o intelektualnom vlasništvu stvorenom u izvršavanju studijskih obaveza

1. Student se obvezuje da će sastavnicu obavijestiti o svojim intelektualnim tvorevinama (autorskim djelima, predmetima srodnih prava, izumima, tehničkim unaprjeđenjima, dizajnu, biljnim sortama, znanju i iskustvu i drugim predmetima koji se štite kao industrijsko vlasništvo) koje stvori, kao i o podacima koji nastanu kao rezultat znanstvenog i stručnog istraživanja (uključujući ankete, istraživanje tržišta, istraživanje javnog mijenja i sl.) koje student provodi u izvršavanju svojih obveza na studiju kojeg provodi sastavnica, ako procijeni da se te intelektualne tvorevine i/ili podaci mogu uspješno komercijalno iskorištavati te ako su stvoreni na sljedeći način:

- u izvršavanju obveza u nastavi, seminarima, vježbama, klinikama, završnim radovima i sl.;

- u znanstvenom istraživanju odnosno projektu kojeg je nositelj, sunositelj i/ili organizator sastavnica ili pravna osoba povezana sa sastavnicom;
- u znanstvenom istraživanju odnosno projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu provodi u laboratorijima i/ili drugim prostorijama sastavnice ili s njome povezanih pravnih osoba i/ili uz uporabu, u cijelosti ili u pretežitom dijelu opreme, instrumenata, materijala, alata, uzoraka, drugih sredstava ili tehnologije sastavnice ili s njome povezanih pravnih osoba;
- u znanstvenom istraživanju odnosno projektu koji se u cijelosti ili u pretežitom dijelu financira iz javnih sredstava koje doznaju Vlada Republike Hrvatske, Ministarstvo znanosti, obrazovanja i športa, druga ministarstva Republike Hrvatske ili koja se doznaju iz državnog proračuna Republike Hrvatske posredstvom zaklada, agencija i sl.;
- u znanstvenom istraživanju odnosno projektu koje se u cijelosti ili u pretežitom dijelu organizira, provodi i/ili financira sredstvima iz programa i fondova Europske unije, međunarodnih programa i projekata.

2. Student se obvezuje obavijesti o intelektualnim tvorevinama i podacima uputiti sastavnici u pisanom obliku na obrascu kojeg odredi sastavnica najkasnije u roku od xx dana od dana završetka istraživanja, stvaranja autorskog djela, predmeta srodnih prava, dizajna i predmeta koji se štite pravima industrijskog vlasništva.

3. Ako student stvori intelektualnu tvorevinu iz točke 1. ove izjave zajedno s drugim osobama, uključujući mentore, studente dodiplomskog, diplomskog ili poslijediplomskog studija kojeg provodi sastavnica, vanjske suradnike i druge osobe, dužan je najkasnije po stvaranju intelektualne tvorevine s tim osobama u pisanom obliku urediti međusobne odnose, osobito u pogledu doprinosa pojedinog stvaratelja u stvaranju intelektualne tvorevine. Pisani dokument student je dužan dostaviti sastavnici zajedno s obavijesti iz točke 2. ove izjave.

Prava i obveze u svezi s industrijskim vlasništvom i podacima

4. Student se obvezuje zajedno s obavijesti iz točke 2. ove izjave i bez posebne naknade ponuditi sastavnici stjecanje prava na intelektualnim tvorevinama koje se štite industrijskim vlasništvom (izumi, tehnička unaprjeđenja, znanje i iskustvo, oznake razlikovanja, oznake podrijetla i kakvoće i sl.) i podacima koja su potrebna za njihovu registraciju i/ili komercijalno iskorištavanje.

5. Ako sastavnica u roku od xx mjeseci / dana od primitka obavijesti i ponude ne odgovori ili odgovori da nije zainteresirana za ponudu iz točke 4., student pridržava sva prava na tim intelektualnim tvorevinama i podacima, bez ograničenja.

6. Ako sastavnica u roku xx mjeseci / dana od primitka obavijesti iz točke 4. i ponude predloži studentu sklapanje ugovora o prijenosu prava na sastavnicu ili na sveučilište, student se obvezuje sklopiti takav ugovor, bez naknade. U tom ugovoru uredit će se raspodjela eventualnog dobitka od komercijalnog iskorištavanja te intelektualne tvorevine.

7. Student se obvezuje da će do ostvarenja točke 5. i 6. iz ove izjave čuvati predmetne intelektualne tvorevine i podatke kao tajnu te ih ni na koji način neće objaviti trećim osobama ili javnosti.

8. Student se obvezuje da će na zahtjev sastavnice predati sve materijale, alate, sredstva i druge predmete koji su potrebni za komercijalno iskorištavanje predmetnih intelektualnih tvorevina i podataka.

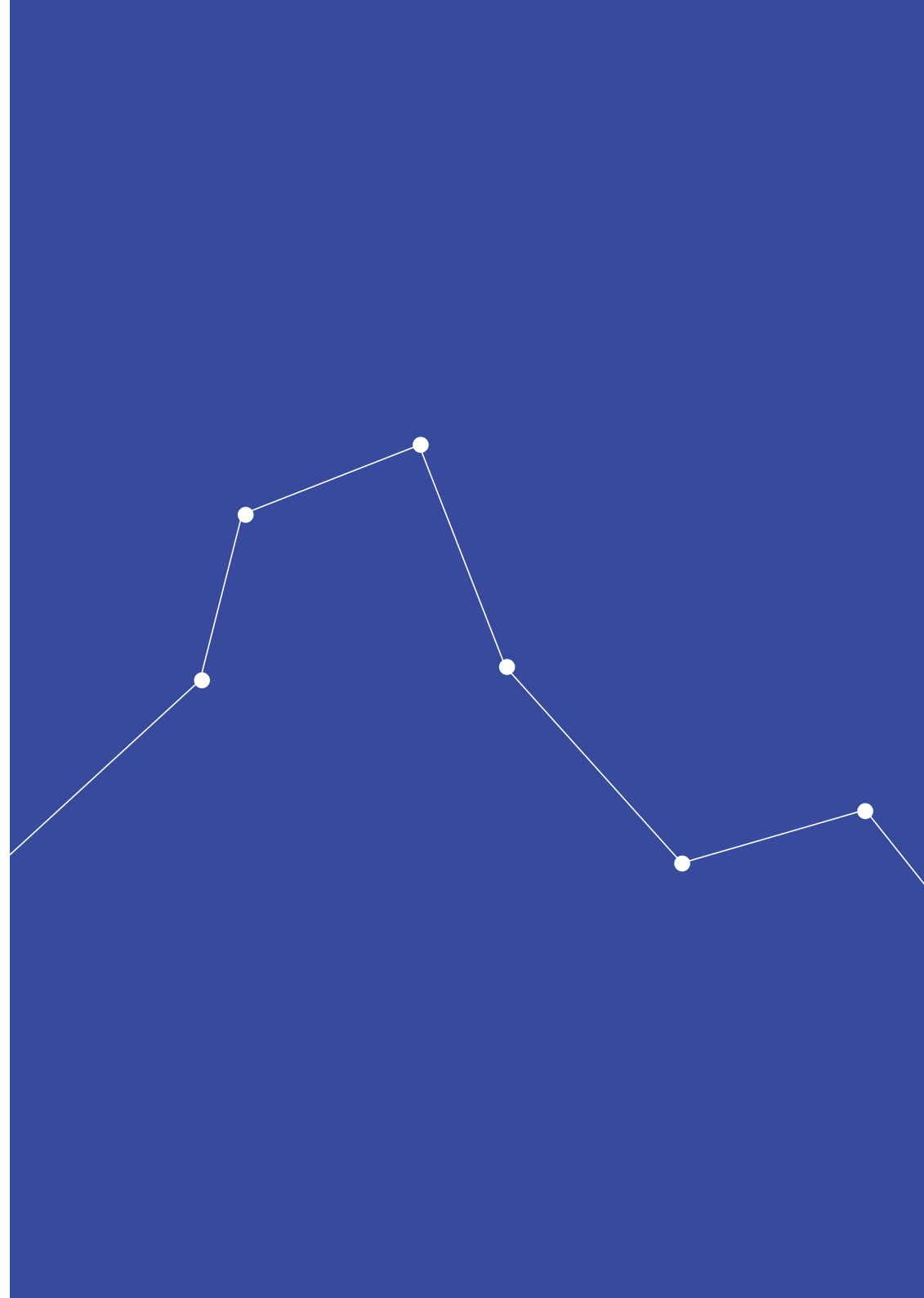
9. Student ovlašćuje sastavnicu, sveučilište i druge sastavnice da se koriste intelektualnim tvorevinama i podacima u svrhu daljnjeg istraživanja te u obrazovne i znanstvene svrhe, u svakom slučaju.

Prava i obveze u svezi s autorskim i srodnim pravima

10. Student je suglasan da se njegov završni/diplomski/magistarski/doktorski ili slični radovi objave u cijelosti ili dijelu, bez naknade, na internet stranici sastavnice i/ili sveučilišta u svrhu informiranja javnosti i/ili promocije sastavnice i/ili sveučilišta.

11. Student bez posebne naknade za sastavnicu osniva sljedeća prava iskorištavanja autorskih djela, predmeta srodnih prava odnosno dizajna iz točke 1. ove izjave: pravo reproduciranja, distribuiranja, priopćavanja javnosti (što uključuje i stavljanje na raspolaganje javnosti putem interneta) i pravo prerade. Navedena prava se osnivaju kao ne/isključiva, bez vremenskog i prostornog ograničenja. Ako je riječ o dizajnu, sastavnica stječe pravo registrirati dizajn na svoje ime kao industrijski dizajn te sva tome pripadajuća prava. Dobitak koji se ostvari od komercijalnog iskorištavanja autorskih djela, predmeta srodnih prava odnosno dizajna iz točke 1. ove izjave pripada sastavnici koja ga je dužna utrošiti na unaprjeđenje svoje djelatnosti te stvaranje novih autorskih djela, predmeta srodnih prava odnosno dizajna.

12. Student se obvezuje autorska djela, predmete srodnih prava i dizajne iz točke 1. ove izjave predati sastavnici u prikladnom obliku. Time sastavnica stječe pravo vlasništva na dostavljenim primjercima autorskog djela, predmeta srodnog prava odnosno dizajna. Ako prodajom primjeraka sastavnica ostvari dobitak, on se po odbitku troškova izrade koje je uložila sastavnica dijeli između studenata i sastavnice u omjeru xx:yy / prema pravilima sastavnice.

Prilog 2: model ugovori

Napomena: Navedeni model ugovori ne predstavljaju pravni savjet te su potpisnici jedini odgovorni za njihov sadržaj. Model ugovore je potrebno prilagoditi pojedinoj situaciji i uskladiti s potrebama potpisnika te se ne bi trebali koristiti bez pregleda i savjeta pravnog savjetnika.

Ugovor o tajnosti

Ugovori o tajnosti mogu biti jednosmjerni ili dvosmjerni. Kod jednosmjernih ugovora o tajnosti, samo jedna strana otkriva svoje povjerljive informacije dok kod dvosmjernih ugovora o tajnosti obje strane međusobno jedna drugoj otkrivaju svoje povjerljive informacije.

Jednosmjerni ugovor o tajnosti

Sastavnica xy, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koju zastupa upisati (dalje u tekstu: Sastavnica) i

Društvo xy d.o.o., OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koje zastupa upisati, (dalje u tekstu: Društvo),

sklapaju dana upisati datum 201_. godine sljedeći

UGOVOR O TAJNOSTI

(dalje u tekstu: Ugovor)

Uvodne odredbe

Ugovorne strane suglasno utvrđuju sljedeće:

- I. Sastavnica želi koristiti sljedeće stručne usluge Društva: upisati (dalje u tekstu: Usluge);
- II. U svrhu pružanja Usluga Sastavnica može Društvu otkriti određene podatke tajne i povjerljive prirode koji predstavljaju poslovnu tajnu Sastavnice;
- III. Ugovorne strane ovim Ugovorom žele urediti postupanje s takvim podacima.

STOGA UGOVARAJU kako slijedi:

Predmet Ugovora

ČLANAK 1.

1 · Predmet Ugovora jest zaštita podataka tajne i povjerljive prirode koje Sastavnica proglašuje i/ili označi poslovnom tajnom bilo da se oni nalaze u pisanom, usmenom, elektroničkom ili bilo kojem drugom obliku, uključujući ali ne ograničujući se na:

- I. podatke Sastavnice o aktivnostima istraživanja i razvoja te rezultatima istih, uzorke, materijale, izvještaje, nacрте, crteže, skice, planove, fotografije, dizajne, tehničke i proizvodne specifikacije, tehničke operacije, procese, metode, računalne programe, poslovne planove i strategije, neobjavljeno intelektualno vlasništvo, tehnologiju, ekspertizu, znanje i iskustvo (know-how); i/ili
- II. ostale podatke koje Sastavnica označi Društvu u pisanom obliku kao poslovnu tajnu (oznaka: Poslovna tajna), (dalje u tekstu: Povjerljivi podaci).

2 · Ugovorne strane će o Povjerljivim podacima koje Sastavnica otkrije Društvu u usmenom obliku izraditi zapisnik kojeg će potpisati osobe koje su pristupile otkrivanju Povjerljivih podataka.

3 · Ugovorne strane će, nakon što Sastavnica uputi pojedini zahtjev Društvu za Uslugom, potpisati dokument u kojem će detaljno odrediti područje na koje se odnosi zahtjev za Uslugom i Povjerljive podatke. Svaki takav dokument bit će prilog Ugovoru i činiti njegov sastavni dio.

4 · Ugovor se primjenjuje na Povjerljive podatke koje Sastavnica otkrije Društvu nakon datuma sklapanja Ugovora.

Obveze i odgovornosti

ČLANAK 2.

1 · Društvo se obvezuje pod prijetnjom odgovornosti za naknadu potpune i svake štete da će:

- I. povjerljive podatke koristiti isključivo u svrhu pružanja Usluga (dalje u tekstu: Dopuštena svrha). Dopuštena svrha isključuje bilo kakvu direktnu ili indirektnu komercijalnu uporabu Povjerljivih podataka, bez prethodnog pisanog ugovora zaključenog između Ugovornih strana koji bi takvu uporabu dopuštao;

- II. čuvati tajnost svih Povjerljivih podataka i ne priopćiti ih, otkriti, dati, ustupiti, u cijelosti niti djelomično, bilo kojim trećim osobama bez prethodnog pisanog pristanka Sastavnice;
- III. ograničiti pristup Povjerljivim podacima Sastavnice isključivo svojim imenovanim ovlaštenim zaposlenicima u mjeri koja je neophodna za ostvarivanje Dopuštene svrhe pri čemu će Društvo obvezati sve takve zaposlenike na čuvanje tajnosti Povjerljivih podataka za vrijeme i nakon njihovog zaposlenja te poduzeti odgovarajuće mjere radi provođenja te obveze;
- IV. preuzeti sve razumne tehničke i pravne mjere koje će onemogućiti pristup trećih osoba Povjerljivim podacima;
- V. zabraniti kopiranje, prepisivanje, razdvajanje, precrtavanje, prevođenje, fotografiranje ili na drugi način umnožavanje Povjerljivih podataka ili njihovih dijelova, osim u slučaju kad to prethodno pisano odobri Sastavnica te da će se samo suzdržati od navedenih radnji;
- VI. zabraniti mijenjanje, prilagođavanje, obrnuti inženjering, dekompiliranje, rastavljanje ili na bilo koji drugi način pokušavanje saznavanja dodatnih podataka u pogledu Povjerljivih podataka te da će se samo suzdržati od navedenih radnji;
- VII. na zahtjev Sastavnice vratiti ili uništiti, odnosno ako su sačuvani u elektronskom obliku, trajno obrisati Povjerljive podatke i sve njihove kopije te će na zahtjev Sastavnice izdati pisanu potvrdu o njihovom uništenju i/ili brisanju.

2 · Ugovorne strane suglasno utvrđuju da zbog priopćavanja i/ili omogućavanja pristupa Povjerljivim podacima neovlaštenoj osobi za Sastavnicu može nastupiti nenadoknadiva šteta, a u svakom slučaju štetne posljedice za interese Sastavnice.

ČLANAK 3.

U slučaju da neovlaštena osoba dođe u posjed Povjerljivih podataka, svaka od ugovornih strana će odmah po saznanju za tu činjenicu bez odgađanja obavijestiti drugu te će obje poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se smanjila nastala šteta.

ČLANAK 4.

Društvo je suglasno da Sastavnica, do najveće mjere dopuštene mjerodavnim pravom, ne daje nikakve izjave i/ili jamstva niti preuzima bilo kakvu obvezu u pogledu ispravnosti ili potpunosti Povjerljivih podataka.

Prava na Povjerljivim podacima

ČLANAK 5.

1 · Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ovaj Ugovor ne obvezuje Sastavnicu na otkrivanje bilo kojeg Povjerljivog podatka.

2 · Sva prava na Povjerljivim podacima zadržava Sastavnica.

3 · Ovim Ugovorom ne daje se niti stječe licencija ni pravo iskorištavanja u bilo kojem opsegu, niti se prenose prava na bilo koji izum, tehnologiju, znanje i iskustvo ili drugo pravo intelektualnog vlasništva, bilo priznato ili ne (uključujući ali se ne ograničujući na patent, žig, industrijski dizajn, autorsko djelo) kao niti ikakva druga prava u pogledu istih.

Tajnost Ugovora

ČLANAK 6.

Ugovorne strane međusobno se obvezuju da će sadržaj ovog Ugovora čuvati kao tajnu te da nijedna ugovorna strana neće javno objaviti postojanje ili sadržaj ovog Ugovora bez prethodnog pisanog pristanka druge ugovorne strane.

Trajanje Ugovora

ČLANAK 7.

1 · Ovaj Ugovor stupa na snagu danom potpisa i sklapa se na vrijeme od upisati brojkom (upisati slovima) godina, računajući od dana potpisa.

2 · Obveza čuvanja tajnostiPovjerljivih podataka temeljem ovog Ugovora za Društvo ostaje na snazi do upisati brojkom (upisati slovima) godina, računajući od dana potpisa ovog Ugovora, osim ako Sastavnica sama prije toga ne objavi javnosti Povjerljive podatke.

Zakonska obveza otkrivanja

ČLANAK 8.

Društvo smije otkriti Povjerljive podatke ako ga na to sili sudska ili slična odluka, pod uvjetom da o tome bez odgađanja u pisanom obliku obavijesti Sastavnicu te da poduzme sve što je pravno i faktički moguće i potrebno da bi se otkrivanje izbjeglo i/ili umanjio stupanj otkrivanja. U svakom slučaju, Društvo se obvezuju da Povjerljive podatke neće otkriti preko mjere koja je nužna i poduzeti najbolje napore da primatelji takvih podataka poštuju njihovu povjerljivost.

Obavijesti

ČLANAK 9.

Sve obavijesti koje je potrebno poslati u skladu s odredbama ovog Ugovora bit će sačinjene u pisanom obliku i dostavljene poštom ili elektronskim putem, ovisno o odabiru pošiljatelja. Obavijesti dostavljene na dolje navedene adrese smatrat će se valjano dostavljenim, osim u slučaju da jedna od ugovornih strana ne obavijesti drugu pisanim putem o promjeni adrese, najmanje 8 (osam) dana prije takve dostave. Obavijesti se dostavljaju na sljedeće adrese:

(a) za Sastavnicu

Adresa: _____

Na pažnju: _____

Telefon broj: _____

Telefaks broj: _____

e-mail: _____

(b) za Društvo

Adresa: _____

Na pažnju: _____

Telefon: _____

Telefaks broj: _____

e-mail: _____

Rješavanje sporova

ČLANAK 10.

1 · Sve sporove iz ovog Ugovoraugovorne strane će prvenstveno nastojati riješiti mirnim putem. Stoga su su suglasne da će zatražiti provođenje postupka mirenja pred Centrom za mirenje, sukladno važećem Pravilniku o mirenju Hrvatske gospodarske komore.

2 · Ako se spor ne razriješi u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja prijedloga za pokretanje postupka mirenja ili u drugom roku o kojem se ugovorne strane sporazume pisanim putem, ugovara se nadležnost suda u Zagrebu.

3 · Način rješavanja sporova iz stavka 1. ovog članka ne spriječava ugovorne strane da zatraže i ishode privremene mjere temeljem važećih propisa.

Završne odredbe

ČLANAK 11.

Svi dodaci i/ili izmjene ovog Ugovora bit će sačinjeni u pisanom obliku, numerirani, datirani i potpisani od ugovornih strana, jer u protivnom neće biti valjani.

ČLANAK 12.

Ovaj Ugovor sastavljen je u dva (2) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po jedan (1) primjerak.

U znak suglasnosti sa sadržajem Ugovora, Ugovorne strane ga potpisuju:

Za sastavnicu: _____ Za društvo: _____

Potpis: _____ Potpis: _____

Ime i prezime: _____ Ime i prezime: _____

Funkcija: _____ Funkcija: _____

MP

MP

Dvosmjerni ugovor o tajnosti

Sastavnica xy, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koju zastupa upisati (dalje u tekstu: Sastavnica) i

Društvo xy d.o.o., OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koje zastupa upisati, (dalje u tekstu: Društvo),

sklapaju dana upisati datum 201_. godine sljedeći

UGOVOR O TAJNOSTI

(dalje u tekstu: Ugovor)

Uvodne odredbe

Ugovorne strane suglasno utvrđuju sljedeće:

I. da imaju namjeru istražiti mogućnosti poslovne suradnje u komerci-

jalizaciji intelektualnog vlasništva, tehnologije, znanja i iskustva, iz sljedećih područja:

• upisati, (dalje u tekstu: Područje)

- II. da tijekom tih aktivnosti mogu jedna drugoj priopćiti određene povjerljive podatke koji predstavljaju poslovnu tajnu;
- III. da će s ciljem zaštite svojih prava i interese na takvim povjerljivim podacima utvrditi pretpostavke pod kojima će takve podatke priopćiti jedna drugoj te s njima postupati.

STOGA UGOVARAJU kako slijedi

Predmet ugovora

ČLANAK 1.

1 · Predmet ovog Ugovora je zaštita povjerljivih podataka objiju ugovornih strana vezanih za Područje koje ugovorna strana koja otkriva takve informacije (dalje u tekstu: "Davatelj podataka") proglasi i/ili označi poslovnom tajnom, bilo da se oni nalaze u pisanom, tiskanom, usmenom, elektroničkom ili bilo kojem drugom obliku, uključujući ali ne ograničujući se na:

- I. podatke o aktivnostima istraživanja i razvoja te rezultatima istih, uzorke, materijale, izvještaje, nacрте, crteže, skice, planove, fotografije, dizajne, tehničke i proizvodne specifikacije, tehničke operacije, procese, metode, računalne programe, poslovne planove i strategije, rezultate istraživanja tržišta, podatke o poslovnim i znanstvenim suradnicima i partnerima, neobjavljeno intelektualno vlasništvo, tehnologiju, ekspertizu, znanje i iskustvo (know-how); i/ili
- II. ostale podatke koje Davatelj podataka označi u pisanom obliku kao poslovnu tajnu (oznaka: *Poslovna tajna*); (dalje u tekstu: Povjerljivi podaci).

2 · Ugovorne strane će o Povjerljivim podacima otkrivenim u usmenom obliku voditi zapisnik koji će potpisati osobe koje su prisustvovalе otkrivanju takvih Povjerljivih podataka.

3 · Ovaj Ugovor primjenjuje se na sve Povjerljive podatke koje jedna ugovorna strana otkrije drugoj na ili nakon datuma sklapanja ovog Ugovora.

Obveze i odgovornosti

ČLANAK 2.

1 · Ugovorna strana koja prima Povjerljive podatke (dalje u tekstu: Primatelj

podataka) obvezuje se pod prijetnjom odgovornosti za naknadu potpune i svake štete da će:

- I. Povjerljive podatke Davatelja podataka koristiti isključivo u svrhu međusobne komunikacije s njime, s ciljem istraživanja i procjene mogućnosti međusobne poslovne suradnje u komercijalizaciji intelektualnog vlasništva, tehnologije, znanja i iskustva u Području (dalje u tekstu: "Dopuštena svrha"). Dopuštena svrha isključuje bilo kakvu direktnu ili indirektnu komercijalnu uporabu Povjerljivih podataka, bez prethodnog pisanog ugovora zaključenog između ugovornih strana koji bi takvu uporabu dopuštao;
- II. čuvati tajnost svih Povjerljivih podataka i ne priopćiti ih, otkriti, dati, ustupiti, u cijelosti niti djelomično, bilo kojim trećim osobama bez prethodnog pisanog pristanka Davatelja informacija;
- III. ograničiti pristup Povjerljivim podacima Davatelja podataka isključivo svojim imenovanim ovlaštenim zaposlenicima u mjeri koja je neophodna radi ostvarivanja Dopuštene svrhe pri čemu će Primatelj podataka obvezati sve takve zaposlenike na čuvanje tajnosti Povjerljivih podataka za vrijeme i nakon njihovog zaposlenja te poduzeti odgovarajuće mjere radi provođenja te obveze;
- IV. preuzeti sve razumne tehničke i pravne mjere koje će trećim osobama onemogućiti pristup Povjerljivim podacima;
- V. zabraniti kopiranje, prepisivanje, razdvajanje, precrtavanje, prevođenje, fotografiranje ili na drugi način umnožavanje Povjerljivih podataka ili njegovih dijelova, osim ako to prethodno pisano odobri Davatelj podataka te da će se sam suzdržati od navedenih radnji;
- VI. zabraniti mijenjanje, prilagođavanje, obrnuti inženjering, dekompiliranje, rastavljanje ili pokušaj da se na bilo koji drugi način sazna sadržaj Povjerljivih podataka te da će se sam suzdržati od navedenih radnji;
- VII. na zahtjev Davatelja podataka vratiti ili uništiti, odnosno ako su Povjerljivi podaci sačuvani u elektronskom obliku, trajno obrisati sve njihove kopije te izdati pisanu potvrdu o uništenju i/ili brisanju na zahtjev Davatelja podataka.

2 · Ugovorne strane suglasno utvrđuju da priopćavanjem Povjerljivih podataka neovlaštenoj osobi za Davatelja podataka može nastupiti nenadoknativa šteta, a u svakom slučaju štetne posljedice za njegove gospodarske interese.

ČLANAK 3.

U slučaju da neovlaštena osoba dođe u posjed bilo Povjerljivih podataka ili

njihovih dijelova, svaka ugovorna strana će odmah po saznanju za tu činjenicu bez odgađanja obavijestiti drugu ugovornu stranu te će obje poduzeti odgovarajuće mjere kako bi se smanjila nastala šteta.

ČLANAK 4.

Primatelj podataka je suglasan da Davatelj podataka, do najveće mjere dopuštene mjerodavnim pravom, ne daje nikakve izjave i/ili jamstva niti preuzima bilo kakvu obvezu u pogledu ispravnosti ili potpunosti Povjerljivih podataka.

Prava na Povjerljivim podacima

ČLANAK 5.

1 · Ugovorne strane suglasno utvrđuju da ih ovaj Ugovor ne obvezuje na otkrivanje bilo kojeg Povjerljivog podatka.

2 · Sva prava na Povjerljivim podacima zadržava Davatelj podataka.

3 · Ovim Ugovorom ne daje se niti stječe licencija ni pravo iskorištavanja u bilo kojem opsegu, niti se prenose prava, na bilo koji izum, tehnologiju, znanje i iskustvo ili drugo pravo intelektualnog vlasništva, bilo priznato ili ne (uključujući ali ne ograničujući se na patent, žig, industrijski dizajn, autorsko djelo) kao niti ikakva druga prava u pogledu istih.

Tajnost Ugovora

ČLANAK 6.

Ugovorne strane suglasne su da sadržaj ovog Ugovora drže u tajnosti te da nijedna od njih neće javno objaviti postojanje ili sadržaj ovog Ugovora bez prethodnog pisanog pristanka druge ugovorne strane.

Trajanje Ugovora

ČLANAK 7.

1 · Ovaj Ugovor stupa na snagu na dan potpisa te će biti na snazi upisati brojkom (upisati slovima) godina od datuma sklapanja, osim ako se ugovorne strane drugačije ne sporazumiju u pisanom obliku.

2 · Obveze Primatelja podataka na čuvanja povjerljivosti Povjerljivih podataka temeljem ovog Ugovora ostaju na snazi upisati brojkom (upisati slovima) godina od datuma sklapanja ovog Ugovora.

Zakonska obveza otkrivanja

ČLANAK 8.

1 · Primatelj podataka smije otkriti Povjerljive podatke ako ga na to sili sudska ili slična odluka, pod uvjetom da o tome bez odgađanja obavijesti u pisanom obliku Davatelja podataka te da poduzme sve što je pravno i faktički moguće i potrebno da bi se otkrivanje izbjeglo i/ili umanjio stupanj otkrivanja.

2 · U svakom slučaju, Primatelj podataka se obvezuje da Povjerljive podatke neće otkriti preko mjere koja je nužna i da će uložiti najbolje napore da primatelji takvih podataka poštuju njihovu povjerljivost.

Obavijesti

ČLANAK 9.

Sve obavijesti koje je potrebno poslati u skladu s odredbama ovog Ugovora bit će sačinjene u pisanom obliku i dostavljene osobno ili poslone poštom ili kurirskom dostavom ili elektronskim putem, ovisno o odabiru pošiljatelja. Obavijesti dostavljene na dolje navedene adrese smatrat će se valjano dostavljenim, osim u slučaju da jedna od ugovornih strana ne obavijesti drugu pisanim putem o promjeni adrese najmanje 8 (osam) dana prije takve dostave. Obavijesti se dostavljaju na sljedeće adrese:

- (a) za Sastavnicu
Adresa: _____
Na pažnju: _____
Telefon broj: _____
Telefaks broj: _____
e-mail: _____
- (b) za Društvo
Adresa: _____
Na pažnju: _____
Telefon: _____
Telefaks broj: _____
e-mail: _____

Rješavanje sporova

ČLANAK 10.

1 · Sve sporove koji proizađu iz ovog Ugovora ugovorne strane će prvenstveno nastojati riješiti mirnim putem. Stoga su su suglasne da će zatražiti provođenje postupka mirenja pred Centrom za mirenje, sukladno važećem Pravilniku o mirenju Hrvatske gospodarske komore.

2 · Ako se spor ne razriješi u roku od trideset (30) dana od dana podnošenja prijedloga za pokretanje postupka mirenja ili u drugom roku o kojem se ugovorne strane sporazume pisanim putem, ugovara se nadležnost suda u Zagrebu.

3 · Način rješavanja sporova iz stavka 1. ovog članka ne sprječava ugovorne strane da zatraže i ishode privremene mjere temeljem važećih propisa.

Završne odredbe

ČLANAK 11.

Svi dodaci i/ili izmjene ovog Ugovora bit će sačinjeni u pisanom obliku, numerirani, datirani i potpisani od ugovornih strana, jer u protivnom neće biti valjani.

ČLANAK 12.

Ovaj Ugovor sastavljen je u dva (2) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po jedan (1) primjerak.

U znak suglasnosti sa sadržajem Ugovora, Ugovorne strane ga potpisuju:

Za sastavnicu: _____	Za društvo: _____
Potpis: _____	Potpis: _____
Ime i prezime: _____	Ime i prezime: _____
Funkcija: _____	Funkcija: _____
MP	MP

Ugovor o autorskom djelu

Sastavnica xv, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koju zastupa upisati (dalje: Korisnik) i

upisati ime i prezime, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad (dalje: Autor),

sklopili su u upisati mjesto ovaj

UGOVOR O AUTORSKOM DJELU

(dalje: Ugovor)

Predmet Ugovora

ČLANAK 1.

1 · Autor se obvezuje stvoriti i predati Korisniku upisati autorsko djelo (zajedno dalje: Djelo), a Korisnik se obvezuje Autoru za Djelo isplatiti naknadu, u skladu s odredbama ovog Ugovora.

2 · Autor se obvezuje stvoriti Djelo prema pravilima struke i u skladu s uputama Korisnika.

Rok za predaju

ČLANAK 2.

1 · Autor se obvezuje Korisniku predati Djelo najkasnije do upisati datum.

2 · Ako Autor ne preda Korisniku Djelo u roku iz stavka 1. ovog članka, Korisnik ima pravo raskinuti Ugovor.

Pravo iskorištavanja Djela

ČLANAK 3.

1 · Na temelju Ugovora Korisnik stječe sadržajno, prostorno i vremenski neograničeno isključivo pravo iskorištavanja Djela na svaki način.

2 · U smislu odredbe iz stavka 1. ovog članka, Korisnik je osobito ovlašten bez obveze pribavljanja dodatnog ovlaštenja ili plaćanja ikakve dodatne naknade osim naknade određene u članku 4. ovog Ugovora, reproducirati, distribuirati, priopćavati Djelo javnosti, prerađivati ga te koristiti na sve druge moguće načine i u svakom obliku.

Naknada

ČLANAK 4.

1 · Ugovorne strane su suglasne da Autoru za Djelo pripada naknada u bruto iznosu od upisati iznos kuna (dalje: Naknada).

2 · Korisnik se obvezuje u roku od upisati brojkom (upisati slovima) radnih dana od primitka Djela Autoru platiti Naknadu, a koju će nakon što iz iznosa Naknade obustavi i uplati pripadajuće poreze i prireze, uplatiti na žiro račun IBAN upisati IBAN koji se vodi kod upisati naziv i adresu banke.

3 · Naknada predstavlja ukupnu naknadu Autoru za stvaranje Djela i osnivanje prava iskorištavanja Djela u korist Korisnika.

Jamstvo autorstva

ČLANAK 5.

Autor jamči da je Djelo njegovo originalno autorsko djelo, da je on/ona isključivi nositelj autorskih prava na Djelu i da autorska prava na Djelu nije prenio na treću osobu te se obvezuje preuzeti na sebe sve eventualne zahtjeve trećih osoba koji bi osporavali Korisniku pravo iskorištavanja Djela.

ČLANAK 6.

Za sporove koji mogu nastati u svezi s primjenom ovog Ugovora, a koje ugovorne strane neće moći riješiti sporazumno, nadležan je sud u Zagrebu.

ČLANAK 7.

1 · Ugovor je sastavljen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (dva) primjerka.

2 · Svaka izmjena i dopuna ovog Ugovora mora biti učinjena u pisanom obliku i potpisana od strane Korisnika i Autora da bi bila valjana.

3 · Ovaj Ugovor stupa na snagu danom potpisa.

Autor: _____ Korisnik: _____

Ugovor o prijenosu prava intelektualnog vlasništva

Sastavnica xy, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koju zastupa upisati (dalje: Sastavnica) i

upisati ime i prezime, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad (dalje: Istraživač),

sklopili su u upisati mjesto, dana upisati datum 201__ godine sljedeći

UGOVOR O PRIJENOSU PRAVA INTELEKTUALNOG VLASNIŠTVA

Uvodne odredbe

ČLANAK 1.

Ugovorne strane suglasno utvrđuju:

1 · da je Istraživač stvorio rezultat istraživačkog i stručnog rada (dalje u tekstu RIS) koji se sastoji u sljedećem: opisati

2 · da je prema stanju u vrijeme sklapanja ovoga ugovora RIS prikladan za zaštitu nekim od prava intelektualnog vlasništva, uključujući ali se ne ograničujući na: upisati koja prava u konkretnom slučaju postoje ili mogu nastati.

3 · da se pojmovi koji se koriste u ovome ugovoru tumače na način kako su definirani i uređeni u propisima kojima se uređuju prava intelektualnog vlasništva i koji su na snazi u Republici Hrvatskoj, pri čemu se prijenos prava po ovome ugovoru odnosi na prijenos prava industrijskog vlasništva dok se ustupanje prava odnosi na osnivanje prava iskorištavanja autorskih i srodnih prava.

Jamstva

ČLANAK 2.

1 · Istraživač izjavljuje da je RIS stvorio/stvorila u suradnji s upisati (dalje: Suradnik) te jamči da se sa Suradnikom sporazumio/la o uređenju međusobnih odnosa u pogledu prava intelektualnog vlasništva koja postoje ili će nastati u odnosu na RIS.

2 · Istraživač jamči da je zajedno sa Suradnikom nositelj prava intelektualnog vlasništva u odnosu na RIS, za cijeli Svijet te za cijelo vrijeme trajanja zaštite

kao i da nitko treći nema nikakva prava intelektualnog vlasništva u odnosu na RIS, kako ne prema propisima Republike Hrvatske tako ni prema propisima drugih država.

3 · St. 2. ovoga članka ne odnosi se na prava trećih koja su treći stekli istodobnim stvaranjem, neovisno o Istraživaču, već na prava koja su treći od Istraživača mogli steći na temelju pravnog posla, igdje u Svijetu. (može se ugovoriti i da se to odnosi samo na područje RH ili neko drugo ograničeno područje)

4 · Istraživač jamči da prema njegovom/njenom najboljem stručnom znanju i iskustvu, te provjerama koje je prije sklapanja ovoga ugovora izvršio/la, nitko treći, isključujući Suradnika, nema nikakvih prava intelektualnog vlasništva koja je mogao steći istodobnim stvaranjem, neovisno o Istraživaču. Ovo se jamstvo odnosi na cijeli Svijet osim u odnosu na ona prava industrijskog vlasništva kod kojih je novost teritorijalno ograničena ili kod kojih novost nije pretpostavka za stjecanje pravne zaštite u Republici Hrvatskoj.

5 · Istraživač odgovara Sastavnici za svaku štetu koja bi Sastavnici mogla nastati zbog povrede jamstva iz ovoga članka.

Prijenos prava industrijskog vlasništva i obveza suradnje

ČLANAK 3.

1 · Istraživač prenosi na Sastavnicu sva svoja prenosiva prava industrijskog vlasništva koja u odnosu na RIS postoje u trenutku sklapanja ovoga ugovora te koja će nastati u izvršavanju ovoga Ugovora, za cijeli Svijet, za cijelo vrijeme trajanja zakonske zaštite.

2 · Sastavnica na temelju ovoga ugovora stječe osobito sljedeća prava industrijskog vlasništva u odnosu na RIS:

– pravo podnijeti patentnu prijavu i steći patent u korist Sastavnice.

3 · Istraživač pridržava moralna prava u odnosu na RIS.

4 · Istraživač se obvezuje učiniti sve što je potrebno u cilju omogućavanja Sastavnici da stekne i održava u vrijednosti prava iz ovoga članka, a osobito:

- dostaviti Sastavnici svu potrebnu dokumentaciju potrebnu u postupcima registracije;

– na zahtjev Sastavnice pružiti svaku drugu pomoć Sastavnici, koja se razumno može zahtijevati.

5 · Istraživač se obvezuje surađivati sa Sastavnicom u najširem mogućem smislu, u cilju stjecanja i održavanja u vrijednosti prava industrijskog vlasništva iz ovoga članka u korist Sastavnice.

6 · Istraživač se obvezuje da će se suzdržati od svakog postupka koji bi mogao ugroziti prava Sastavnice stečena prema ovome članku ovoga Ugovora.

7 · Sastavnica se obvezuje da će, primjenjujući najbolje napore, nastojati od Suradnika pribaviti njegova prava intelektualnog vlasništva koja su potrebna za uspješnu komercijalizaciju RIS.

Ustupanje autorskih i srodnih prava

ČLANAK 4.

1 · Istraživač osniva za Sastavnicu isključiva prava iskorištavanja autorskih djela i predmeta srodnih prava koja postoje u odnosu na RIS te prenosi na Sastavnicu prenosiva srodna prava koja postoje u odnosu na RIS u trenutku sklapanja ovoga Ugovora kao i ona koja će nastati u izvršavanju ovoga Ugovora, za cijeli Svijet, za cijelo vrijeme trajanja zakonske zaštite.

2 · Sastavnica na temelju ovoga Ugovora stječe osobito sljedeća prava iskorištavanja:

– isključivo pravo reproduciranja, distribuiranja, priopćavanja javnosti što uključuje i pravo stavljanja na raspolaganje javnosti te prerade autorskih djela koja su sadržana u RISu.

3 · Istraživač pridržava moralna prava u odnosu na RIS.

4 · Istraživač se obvezuje učiniti sve što je potrebno u cilju omogućavanja Sastavnici da stekne i zaštiti prava iz ovoga članka, a osobito:

– dostaviti Sastavnici svu potrebnu dokumentaciju potrebnu za izvršavanje autorskih i srodnih prava na RISu;
– na zahtjev Sastavnice poduzeti svaku drugu radnju koja je potrebna u postupcima pred nadležnim tijelima, kao i pružiti svaku drugu pomoć Sastavnici koja se razumno može zahtijevati.

5 · Istraživač se obvezuje surađivati sa Sastavnicom u najširem mogućem smislu, u cilju ostvarivanja i zaštite autorskog i srodnih prava iz ovoga članka u korist Sastavnice.

6 · Istraživač se obvezuje da će se suzdržati od svakog postupka koji bi mogao ugroziti prava Sastavnice stečena prema ovome članku.

7 · Sastavnica se obvezuje da će, primjenjujući najbolje napore, nastojati od Suradnika pribaviti njegova autorska prava koja su potrebna za uspješnu komercijalizaciju RISa.

Posebna prava Istraživača i unaprjeđenja RISa

ČLANAK 5.

1 · Istraživač se može služiti RISom u svrhu daljnjeg istraživanja i unaprjeđivanja tehnologije na koju se RIS odnosi, kao i u obrazovne i znanstvene svrhe, bez ograničenja, uvažavajući pri tome obvezu čuvanja tajnosti iz čl. 8.

2 · Istraživač se obvezuje obavijestiti Sastavnicu o svakom unaprjeđenju tehnologije koje sam razvije ili za koje sazna, na koju se odnosi RIS.

3 · Ako je unaprijedio/la tehnologiju na koju se RIS odnosi, Istraživač je to unaprjeđenje dužan prvo ponuditi Sastavnici.

Obveze i prava Sastavnice u postupku registracije i komercijalizacije RISa

ČLANAK 6.

1 · Sastavnica se obvezuje provesti postupak registracije prava industrijskog vlasništva ako se utvrdi da je RIS prikladan za takvu registraciju te postupak komercijalizacije u roku 6 mjeseci od potpisivanja ovoga Ugovora.

2 · Sastavnica snosi troškove: postupka procjene i davanja preporuke za provođenje određenog oblika pravne zaštite (registracije) pred nadležnim tijelima u Republici Hrvatskoj i/ili u inozemstvu; postupka procjene gospodarske vrijednosti RISa i davanja preporuke za provođenje određenog postupka komercijalizacije; provedbe postupka pravne zaštite (registracije) i komercijalizacije RISa, te troškove Istraživača u izvršavanju radnji iz članka 3. stavka 4. i 5. ovoga ugovora, što uključuje i nepredviđene troškove koji su opravdani u izvršavanju ovoga Ugovora.

3 · U provedbi postupaka iz stavka 1. ovoga članka, Sastavnica je ovlaštena slobodno raspolagati pravima intelektualnog vlasništva koje je stekla prema ovome Ugovoru u korist trećih osoba na način na koji je to pravno dopušteno i gospodarski opravdano, te koji je na dobrobit stranaka ovoga Ugovora.

4 · Ako Sastavnica neovisno o ovom Ugovoru osnuje *start up* ili *spin off* tvrtku za komercijalizaciju nekih predmeta zaštićenih pravima intelektualnog vlasništva u području u koje pripada RIS, pa naknadno utvrdi da bi u postupku komercijalizacije RISA bilo poželjno RIS uvrstiti u portfelj intelektualnog vlasništva te *start up* ili *spin off* tvrtke radi uspješnije komercijalizacije, nastojat će u dobroj vjeri o tome s Istraživačem i Suradnikom postići poseban sporazum. U tome sporazumu mogu se mijenjati uvjeti raspodjele prihoda iz članka 7. ovoga Ugovora, ako to opravdavaju okolnosti slučaja.

Raspodjela prihoda od komercijalizacije RISA

ČLANAK 7.

1 · Ugovorne strane su suglasne da će se prihodi od komercijalizacije RISA nakon odbitaka troškova koje je Sastavnica imala u postupku pravne zaštite (registracije) i u postupku komercijalizacije te nakon odbitaka dijela koji prema posebnom ugovoru između Sastavnice i Suradnika pripada Suradniku, raspodijeliti u omjerima XX:YY /prema pravilima Sastavnice.

2 · Ugovorne strane su suglasne da dio koji prema posebnom ugovoru između Sastavnice i Suradnika pripada Suradniku ne može biti veći od upisati broju % od iznosa koji se dobije kada se od prihoda od komercijalizacije RISA odbiju troškovi koje je Sastavnica imala u postupku pravne zaštite (registracije) i u postupku komercijalizacije RISA.

Obveza čuvanja tajnosti

ČLANAK 8.

1 · Ugovorne strane se obvezuju čuvati kao tajnu podatke o RISU, te prijavama za registraciju prava industrijskog vlasništva. Nijedna od ugovornih strana ne smije bez odobrenja druge ugovorne strane objaviti podatke o RISU javnosti, ni na koji način.

2 · Ako su na bilo koji način podaci o RISU objavljeni javnosti prije sklapanja ovoga ugovora, ugovorna strana koja ih je objavila dužna je o tome obavijestiti drugu ugovornu stranu, te detaljno opisati mjesto i način objave.

Objava javnosti osobito obuhvaća objavljivanje u znanstvenim i stručnim publikacijama, objava na Internetu, objava na znanstvenom ili stručnom skupu, izlaganje na izložbama i sl.

3 · Ugovorne strane mogu objaviti javnosti podatke o RISU tek onda kad oni postanu dostupni po redovitom tijeku stvari u postupku registracije prava industrijskog vlasništva. Ako je RIS po svome sadržaju takav da je njegovo gospodarsko iskorištavanje komercijalno isplativo samo ako ostane tajan, ugovorne strane nisu ovlaštene objaviti javnosti podatke o RISU za svo vrijeme dok postoji mogućnost njegova gospodarskog iskorištavanja.

4 · Ako je RIS predmet zaštićen autorskim i/ili srodnim pravom, ugovorne strane će se u pisanom obliku suglasiti kada će ga objaviti javnosti.

5 · Ako je RIS prije sklapanja ovoga Ugovora objavljen javnosti ili Istraživač ima namjeru objaviti podatke o RIS-u javnosti prije vremena opisanog u st. 3 ovoga članka, dužan je o tome obavijestiti Sastavnicu. U tome slučaju Sastavnica će odlučiti o daljnjoj provedbi postupka pravne zaštite (registracije) i postupka komercijalizacije rezultata RIS-a.

Raskid ugovora

ČLANAK 9.

1 · Sastavnica pridržava pravo u bilo kojoj fazi postupka pravne zaštite (registracije) i postupka komercijalizacije Rezultata odustati od daljnjeg postupanja. O tome je dužna bez odlaganja obavijestiti Istraživača.

2 · U slučaju iz stavka 1. ovoga članka Sastavnica je ovlaštena daljnje postupanje s RISOM i/ili komercijalizaciju RISA prvo ponuditi Suradniku. Ako Suradnik prihvati ponudu, sva prava intelektualnog vlasništva koja je Sastavnica stekla prema ovome ugovoru Sastavnica je ovlaštena prenijeti na Suradnika. O Suradnikovu odgovoru Sastavnica je dužna bez odlaganja obavijestiti Istraživača.

3 · Ako Suradnik odbije ponudu iz stavka 2. ovoga članka, sva prava industrijskog vlasništva i autorskom srodna prava koje je Sastavnica stekla prema ovome ugovoru pripadaju Istraživaču, a sva imovinska isključiva autorska i srodna prava iskorištavanja koje je Sastavnica stekla prema ovome ugovoru prestaju.

4 · Istraživač nije ovlašten raskinuti ovaj Ugovor osim ako se za to ispune pretpostavke propisane u Zakonu o obveznim odnosima.

Dopune ugovora

ČLANAK 10.

1 · Ovaj Ugovor sastavljen je u pisanom obliku. Njime prestaju važiti sve eventualne ranije usmene pogodbe između Sastavnice i Istraživača.

2 · Svaka naknadna dopuna i izmjena ovoga Ugovora mora biti sastavljena u pisanom obliku da bi bila valjana.

Primjena mjerodavnog prava i nadležni sud

ČLANAK 11.

Ugovorne strane su suglasne da će sve eventualne sporove iz ovog Ugovora rješavati sporazumno, a ako to ne bude moguće, ugovara se nadležnost suda u Zagrebu.

ČLANAK 12.

1 · Ovaj Ugovor sastavljen je u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka ugovorna strana zadržava po 2 (dva) primjerka.

2 · Svaka izmjena i dopuna ovog Ugovora mora biti učinjena u pisanom obliku i potpisana od obje ugovorne strane da bi bila valjana.

3 · Ovaj Ugovor stupa na snagu danom potpisa.

Za Sastavnicu: _____ Istraživač: _____

Ugovor o licenci (isključiva)

Sastavnica xy, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koju zastupa upisati (dalje u tekstu: Sastavnica) i

Društvo xy d.o.o., OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, kojeg zastupa upisati (dalje u tekstu: Društvo),

(pojedinačno dalje: Stranka, zajedno dalje: Stranke),

sklopili su u upisati mjesto dana upisati datum 201_. godine sljedeći

UGOVOR O LICENCIJI

(dalje: Ugovor)

Uvodne odredbe

ČLANAK 1.

Stranke suglasno utvrđuju: opisati okolnosti, razloge suradnje, npr:

1 · da Sastavnica želi inovacijama razvijati gospodarstvo te doprinosti ukupnom razvoju društva;

2 · da je Društvo osnovano s ciljem razvoja novih tehnoloških rješenja u području ... i kao takvo se nastoji pozicionirati na tržištu;

3 · da Sastavnica postupa u skladu s važećim Statutom Sveučilišta u Zagrebu i Statutom Sastavnice, te da Društvo prihvaća navedene Statute kao izvor prava za ovaj Sporazum;

4 · da se pojmovi koji se rabe u Ugovoru tumače na način kako su definirani i uređeni u propisima kojima se uređuju prava intelektualnog vlasništva i koji su na snazi u Republici Hrvatskoj, te u Pravilniku.

Pripadanje prava intelektualnog vlasništva

ČLANAK 2.

Stranke suglasno utvrđuju da je Sastavnica nositelj sljedećih prava intelektualnog vlasništva: upisati npr.

- I. prava iz prijave za registraciju patenta broj ... podnesene dana ... godine Državnom zavodu za intelektualno vlasništvo Republike Hrvatske, prava iz svih prijava koje eventualnom podjelom nastanu iz te prijave kao i prava iz svih patenata priznatih po toj prijavi ili prijava nastalih podjelom te prijave;
- II. prava na iskorištavanje inovacije, tehničkog unaprjeđenja i/ili znanja i iskustva koji nisu patentibilni ali imaju određeni stupanj novosti i inventivnosti prihvaćen u relevantnim stručnim krugovima na području Republike Hrvatske, a koji su opisani u uputama ... koje se nalaze u prilogu Ugovora.

Jamstvo Sastavnice

ČLANAK 3.

1 · Sastavnica jamči u dobroj vjeri i prema saznanjima kojim raspolaže u vrijeme kada potpisuje Ugovor da je nositelj prava intelektualnog vlasništva iz članka 2.

2 · Sastavnica ne daje nikakva dodatna jamstva u pogledu pripadanja prava intelektualnog vlasništva na koja se Ugovor odnosi. Sastavnica neće nadoknaditi nikakvu štetu koja bi izvan jamstva iz stavka 1. ovoga članka mogla nastati Društvu ili trećim osobama, niti će platiti ikakve druge naknade koje bi s osnove iskorištavanja predmeta prava intelektualnog vlasništva ili povrede prava intelektualnog vlasništva zahtijevalo Društvo ili treće osobe.

3 · Društvo je dužno trećim osobama nadoknaditi štetu i platiti druge naknade koje bi mogle nastati zbog povrede prava intelektualnog vlasništva trećih osoba, uslijed izvršavanja Ugovora.

Licencija za iskorištavanje Tehnologije

ČLANAK 4.

1 · Ugovorom Sastavnica daje Društvu licenciju za iskorištavanje predmeta prava intelektualnog vlasništva opisanih u članku 2. Ugovora (dalje: Tehnologija).

2 · Licencija iz stavka 1. ovoga članka podrazumijeva svako iskorištavanje Tehnologije u ili na bilo kojem proizvodu kao i u bilo kojoj usluzi, što znači za sve slučajeve koji bi bez ugovora o licenciji predstavljali povredu prava Sastavnice.

3 · Licencija iz stavka 1. ovoga članka je **isključiva** te je prostorno neograničena.

4 · Sastavnica pridržava pravo na iskorištavanje Tehnologije u svrhu istraživanja i pravo na iskorištavanje Tehnologije na način koji sukladan s djelatnošću Sastavnice (npr. u obrazovne i znanstvene svrhe), bez ograničenja.

Podlicencije

ČLANAK 5.

1 · Društvo je ovlašteno tek po pribavljanju posebnog pisanog odobrenja Sastavnice, uz poštovanje članka 4. ovoga Ugovora, Tehnologiju dati u podlicenciju, bez obzira daje li ju osobama koje su mu suradnici u zajedničkoj izvedbi projekta koji se odnosi na razvoj Tehnologije ili nekom trećem.

2 · Sastavnici pripada upisati brojku % Prihoda koji je ostvaren podlicenciranjem Tehnologije. Prihod u smislu ovog Ugovora jest naknada koju Društvo povodom prodaje, podlicenciranja, najma ili drugog naplatnog posla kojem je predmet Tehnologija, naplaćuje trećim osobama – stjecateljima Tehnologije, proizvoda koji sadrži Tehnologiju odnosno primateljima usluga gdje se koristi Tehnologija, sukladno konačno izdanom računu tim trećim osobama te umanjena za porez na dodanu vrijednost (dalje: Prihod).

Unaprjeđenja Tehnologije

ČLANAK 6.

1 · Društvo je ovlašteno koristiti se Tehnologijom i u svrhu njena unaprjeđenja te je dužno o svakom unaprjeđenju Tehnologije koje razvije bez odgađanja obavijestiti Sastavnicu. Unapređenjem se smatra svaka izmjena Tehnologije koja povećava brzinu njenog rada ili na drugi način poboljšava učinkovitost Tehnologije.

2 · Ako uslijed iskorištavanja Tehnologije u skladu s člankom 4. stavkom 4. Ugovora na Sastavnici nastanu unaprjeđenja Tehnologije, Sastavnica je dužna o tome bez odlaganja obavijestiti Društvo.

3 · Stranke su dužne međusobno se obavješćivati o svakom unaprjeđenju Tehnologije za koje su saznale, a koje su razvile treće osobe.

4 · Sastavnica i Društvo mogu posebnim ugovorom urediti međusobna prava i obveze u pogledu iskorištavanja unaprjeđenja Tehnologije koje je razvila druga Stranka, ako o tome postignu suglasnost.

Povredu Tehnologije

ČLANAK 7.

1 · Društvo nije ovlašteno bez prethodnog pisanog odobrenja Sastavnice pokrenuti sudski ili drugi postupak zbog povrede Tehnologije od strane trećih osoba.

2 · Sastavnica nije dužna dati odobrenje za pokretanje sudskog ili drugog postupka zbog povrede Tehnologije ako postoji opravdana sumnja da bi uslijed takvog postupka prijetila ozbiljna opasnost od gubitka prava intelektualnog vlasništva koja pripadaju Sastavnici.

3 · Troškove postupka iz stavka 1. ovoga članka u cijelosti snosi Društvo, osim ako Stranke obzirom na konkretne okolnosti naknadno u pisanom obliku ne ugovore drukčije.

4 · Ako kao posljedica postupka iz stavka 1. ovoga članka bude dosuđena naknada štete zbog povrede Tehnologije, ona se dijeli između Sastavnice i Društva u omjeru XX:YY, osim ako Stranke obzirom na konkretne okolnosti naknadno u pisanom obliku ne ugovore drukčije.

Licenčna naknada

ČLANAK 8.

1 · Društvo se obvezuje Sastavnici platiti sljedeću paušalnu naknadu za iskorištavanje Tehnologije prema Ugovoru:

- I. iznos od upisati broj (upisati slovima) eura, protuvrijednost u kunama na dan isplate, koji dospijeva upisati datum;
- II. iznos od upisati broj (upisati slovima) eura, protuvrijednost u kunama na dan isplate, koji dospijeva upisati datum koji je kasniji od datuma iz prethodne točke;

2 · Nakon isteka datuma iz točke II. prethodnog stavka, Društvo se obvezuje plaćati naknadu za iskorištavanje Tehnologije u iznosu od upisati brojku % od maloprodajne cijene proizvoda ili usluga gdje se koristi Tehnologija. Maloprodajna cijena proizvoda ili usluga jest cijena koja se naplaćuje kupcima proizvoda odnosno primateljima usluga gdje se koristi Tehnologija, umanjena za porez na dodanu vrijednost. Navedeni iznos uplaćivat će se Sastavnici godišnje, počevši od godinu dana od datuma iz točke II. prethodnog stavka za prethodno jednogodišnje razdoblje.

3 · Ako je iznos koji Društvo po osnovi godišnje naknade iz stavka 2. ovoga članka treba isplatiti Sastavnici manji od upisati broj (upisati slovima) eura, protuvrijednost u kunama na dan isplate, Društvo se obvezuje u roku iz zadnje rečenice prethodnog stavka plaćati minimalan iznos od upisati broj (upisati slovima) eura, protuvrijednost u kunama na dan isplate.

4 · U cilju financijske kontrole isplata naknade za iskorištavanje Tehnologije iz ovoga članka, Društvo se obvezuje dati na uvid svoje poslovne knjige i pripadajuće ugovore Sastavnici ili revizorskim tvrtkama za to ovlaštenim od strane Sastavnice. Podaci iz poslovnih knjiga kao i ostali podaci koje je Društvo dužno dostaviti Sastavnici radi izračuna naknade iz stavka 2. ovoga članka

poslovna su tajna Društva te ih Sastavnica i ovlaštena revizorska tvrtka ne smiju koristiti u druge svrhe niti ih smiju učiniti dostupnim trećim osobama.

5 · Na naknade iz ovoga članka, Društvo se obvezuje platiti pripadajući porez u skladu s propisima.

6 · Rokove dospijeća iz ovoga članka Sastavnica može produžiti na zahtjev Društva ako je riječ o objektivnim razlozima koji su nastali bez krivnje Društva. Društvo mora zahtjev za produženje roka u pisanom obliku dostaviti Sastavnici najkasnije upisati broj (upisati slovima) dana prije roka dospijeća isplate, a Sastavnica je dužna na takav pisani zahtjev odgovoriti u roku od upisati broj (upisati slovima) dana od njegova primitka.

7 · Nepoštivanje roka iz stavka 1. i 2. ovoga članka predstavlja opravdani razlog za jednostrani raskid Ugovora na strani Sastavnice.

Izvjешćivanje

ČLANAK 9.

1 · Društvo se obvezuje Sastavnici podnositi redovita godišnja izvješća o iskorištavanju Tehnologije i danim podlicencijama, i to najkasnije do upisati datum za prethodno jednogodišnje razdoblje.

2 · Obveza iz stavka 1. ovoga članka traje za cijelo vrijeme trajanja Ugovora.

3 · Rokove iz stavka 1. ovoga članka Sastavnica može produžiti na zahtjev Društva ako je riječ o objektivnim razlozima koji su nastali bez krivnje Društva. Društvo mora zahtjev za produženje roka u pisanom obliku dostaviti Sastavnici najkasnije upisati broj (upisati slovima) dana prije roka dospijeća, a Sastavnica je dužna na takav pisani zahtjev odgovoriti u roku od upisati broj (upisati slovima) dana od njegova primitka.

4 · Nepoštivanje roka iz stavka 1. odnosno njegova produženja iz stavka 3. ovog članka predstavlja opravdani razlog za jednostrani raskid ovoga Ugovora na strani Sastavnice.

Savjetodavne usluge Sastavnice

ČLANAK 10.

1 · Sastavnica se temeljem Ugovora ni na koji način ne obvezuje pružati Društvu ikakve pravne i/ili druge stručne i/ili znanstvene savjete, bilo da se

oni odnose na upravljanje pravima intelektualnog vlasništva, unaprjeđenje Tehnologije, ili što drugo.

2 · U slučaju da Stranke prepoznaju zajednički interes u proširenju suradnje izvan predmeta Ugovora, a posebno kad je riječ o savjetima i stručnoj podršci Sastavnice, one mogu sklopiti novi ugovor ili dodatak Ugovoru, u pisanom obliku.

Obveza čuvanja tajnosti

ČLANAK 11.

1 · Stranke se obvezuju čuvati kao tajnu sve podatke o Tehnologiji i druge podatke koje saznaju u svezi s izvršavanjem Ugovora, što uključuje i iznos licencne naknade.

2 · Sastavnica pridržava pravo objaviti podatke o Tehnologiji uz prethodno odobrenje Društva, ali samo ako i ukoliko to ne ugrožava stjecanje prava industrijskog vlasništva na Tehnologiji.

Prijenos Ugovora i prijenos prava koja su predmet ovoga Ugovora

ČLANAK 12.

1 · Stranke nisu ovlaštene bez prethodne pisane suglasnosti druge Stranke prenijeti Ugovor trećim osobama.

2 · Stranke nisu ovlaštene bez prethodne pisane suglasnosti druge Stranke trećim osobama prenositi prava koja su predmet Ugovora niti su ovlaštene njima na drugi način raspolagati, osim ako je drukčije izrijekom određeno u ovome Ugovoru.

Raskid Ugovora

ČLANAK 13.

1 · Svaka od Stranaka može jednostrano raskinuti Ugovor ako druga Stranka ne izvršava njegove bitne odredbe ili ih neuredno izvršava. Raskid se izjavljuje u pisanom obliku.

2 · Prije davanja izjave o raskidu ugovora, Stranka koja ima pravo na raskid dužna je pisano upozoriti drugu Stranku da namjerava raskinuti ovaj Ugovor te ju pozvati da u dodatnom primjerenom roku uredno izvrši svoju obvezu. Ako se druga Stranka bez opravdanog razloga ogluši na pisani poziv, ugovor se može jednostrano raskinuti.

3 · Ako je Sastavnica iz bilo kojeg razloga jednostrano raskinula Ugovor, ona ima pravo zadržati iznose licencne naknade koje je Društvo već platilo te ima pravo naplatiti iznose licencne naknade koji su dospjeli prije raskida a nisu bili plaćeni.

Trajanje Ugovora

ČLANAK 14.

1 · Ugovor se sklapa na razdoblje od upisati broj (upisati slovima) godina koje počinje teći od datuma posljednjeg potpisa, ako Stranke prije isteka toga vremena u pisanom obliku ne produže njegovo trajanje.

2 · Ugovor se ne može otkazati prije isteka njegova trajanja, osim ako se dogode okolnosti koje opravdavaju prestanak ili izmjenu Ugovora, o čemu će Stranke sklopiti poseban ugovor.

Dopune Ugovora

ČLANAK 15.

1 · Ugovor predstavlja potpuni sporazum Stranaka o predmetu Ugovora i njegovim sklapanjem prestaju važiti sve eventualne ranije usmene pogodbe između Stranaka.

2 · Svaka naknadna dopuna i izmjena Ugovora mora biti sastavljena u pisanom obliku i prihvaćena (potpisana) od obje ugovorne stranke da bi bila valjana.

Primjena mjerodavnog prava i nadležni sud

ČLANAK 16.

1 · Ugovor je sastavljen te se izvršava u skladu s propisima Republike Hrvatske.

2 · Stranke su suglasne da će sve eventualne sporove rješavati sporazumno, a ako to ne bude moguće, ugovara se nadležnost suda u Zagrebu.

ČLANAK 17.

Ugovor je sastavljen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih svaka Stranka zadržava po 2 (dva) primjerka.

Za Sastavnicu: _____ Za društvo: _____

Sporazum o suradnji u komercijalizaciji inovacija

Sastavnica XY, OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, koju zastupa upisati (dalje u tekstu: Sastavnica) i

Društvo XY d.o.o., OIB upisati OIB, upisati adresu: ulicu, broj i grad, kojeg zastupa upisati (dalje u tekstu: Društvo),

sklopili su u upisati mjesto dana upisati datum 201__ godine sljedeći

SPORAZUM O SURADNJI U RAZVOJU I KOMERCIJALIZACIJI INOVACIJA (dalje: **Sporazum**)

ČLANAK 1.

Stranke suglasno utvrđuju: opisati okolnosti, razloge suradnje, npr:

1 · da Sastavnica potiče vlastite kvalitetne istraživačke i razvojne projekte koji rezultiraju primjenjivim rezultatima pri čemu želi inovacijama razvijati gospodarstvo i javni sektor te doprinostiti ukupnom razvoju društva;

2 · da je Društvo osnovano s ciljem razvoja i komercijalizacije inovacija u području ...;

3 · da Sastavnica postupa u skladu s važećim Statutom Sveučilišta u Zagrebu i Statutom Sastavnice, te da Društvo prihvaća navedene Statute kao izvor prava za ovaj Sporazum;

4 · da se pojmovi koji se rabe u ovome Sporazumu tumače na način kako su definirani i uređeni u propisima kojima se uređuju prava intelektualnog vlasništva i koji su na snazi u Republici Hrvatskoj.

ČLANAK 2.

Stranke suglasno utvrđuju:

1 · namjeru da surađuju na razvojnim i istraživačkim projektima, poglavito u području upisati, pri čemu će se uvjeti, način i ostala pitanja svake pojedinačne suradnje dogovarati sklapanjem posebnog sporazuma;

2 · da je Sastavnica nositelj prava intelektualnog vlasništva na sljedećim rezultatima provedenog istraživanja kojim je u trenutku sklapanja Sporazuma slobodna raspolagati: upisati (dalje: **Tehnologija**) s korisničkom dokumentacijom;

3 · da se ovim Sporazumom primarno uređuje pitanje slobodnog komercijalnog iskorištavanja Tehnologije sukladno opsegu ovlaštenja koja prema Ugovoru i drugim propisima kojim se uređuje pravo intelektualnog vlasništva pripadaju Sastavnici na navedenoj Tehnologiji.

Licencija

ČLANAK 3.

1 · Ovim sporazumom Sastavnica ustupa Društvu pravo iskorištavanja Tehnologije (licencija).

2 · Pravo iskorištavanja iz stavka 1. ovog članka podrazumijeva svako iskorištavanje Tehnologije u ili na bilo kojem proizvodu kao i u bilo kojoj usluzi te u bilo kojem području djelatnosti, što znači za sve slučajeve koji bi bez ugovora o licenci predstavljali povredu prava Sastavnice.

3 · Pravo iskorištavanja iz stavka 1. ovog članka osobito uključuje pravo da Društvo izrađuje, koristi, mijenja, proširuje, unaprjeđuje, kopira, distribuira, izlaže, uvozi i izvozi Tehnologiju.

4 · Pravo iskorištavanja iz stavka 1. ovog članka je neisključivo (**neisključiva licencija**) te se odnosi na cijeli Svijet.

Licencna naknada

ČLANAK 4.

1 · Za iskorištavanje Tehnologije sukladno ovom Sporazumu, Društvo se obvezuje platiti Sastavnici iznos od upisati brojkom (upisati slovima) kuna u roku upisati brojkom (upisati slovima) dana od potpisivanja Sporazuma.

2 · Pored iznosa navedenog u stavku 1. ovog članka, za iskorištavanje Tehnologije sukladno Sporazumu Društvo se obvezuje platiti Sastavnici naknadu u iznosu od upisati brojku % od prihoda koje Društvo ostvari komercijalizacijom Tehnologije (dalje: **Naknada**). Prihod u smislu ovog Sporazuma jest naknada koju Društvo povodom prodaje, podlicenciranja, najma ili drugog naplatnog posla kojem je predmet Tehnologija, naplaćuje trećim osobama – stjecateljima Tehnologije, proizvoda koji sadrži Tehnologiju odnosno primateljima usluga gdje se koristi Tehnologija, sukladno konačno izdanom računu tim trećim osobama te umanjena za porez na dodanu vrijednost (dalje: **Prihod**).

3 · Društvo će uplatiti Naknadu Sastavnici najkasnije do upisati datum za prethodno 12-mjesečno razdoblje.

4 · Rokove dospjeća iz stavka 2. ovoga članka Sastavnica može produžiti na zahtjev Društva ako je riječ o objektivnim razlozima koji su nastali bez krivnje Društva. Zahtjev za produženje roka Društvo mora u pisanom obliku dostaviti Sastavnici upisati brojkom (upisati slovima) dana prije roka dospjeća, a Sastavnica je dužna na takav pisani zahtjev odgovoriti u roku od upisati brojkom (upisati slovima) dana od njegova primitka.

5 · Nepoštivanje roka iz stavka 2. ovoga članka predstavlja razlog zbog kojeg Sastavnica može jednostrano raskinuti ovaj Sporazum.

Kontrola

ČLANAK 5.

1 · U cilju financijske kontrole Naknade za iskorištavanje Tehnologije, Društvo se obvezuje dati na uvid svoje poslovne knjige i pripadajuće ugovore te dokumente fizičkoj ili pravnoj osobi zakonom ovlaštenoj za obavljanje poslova revizije koju Sastavnica ovlasti za provođenje takve kontrole (dalje: Revizor).

2 · Podaci iz poslovnih knjiga kao i ostali podaci koje Društvo treba dostaviti Revizoru radi izračuna Naknade sukladno prethodnom stavku ovog članka su poslovna tajna Društva te ih Sastavnica i Revizor ne smiju koristiti u druge svrhe niti ih smiju učiniti dostupnim trećim osobama.

3 · Ako rezultati revizije predviđene ovim člankom ukažu da je Društvo za razdoblje na koje se revizija odnosi obračunalo i/ili isplatilo Sastavnici Naknadu u iznosu koji je upisati brojkom (upisati slovima) ili više posto (%) manji od iznosa kojeg je prema rezultatima revizije trebalo isplatiti i/ili obračunati za to razdoblje, pored navedene razlike u Naknadi troškove revizije podmiriti će Društvo. U ostalim slučajevima, troškove revizije predviđene ovim člankom podmiriti će Sastavnica.

Podlicencije

ČLANAK 6.

1 · Društvo je ovlašteno pravo iskorištavanja Tehnologije, uz prethodnu obavijest Sastavnici te u skladu sa člankom 2. i 3. Sporazuma, ustupiti (podlicencija) isključivo osobama koje su mu suradnici u zajedničkoj izvedbi projekata koji se odnose na komercijalizaciju tehnologije (dalje: Suradnici).

2 · U slučaju daljnjeg ustupanja prava iskorištavanja Tehnologije trećim osobama (daljnje podlicenciranje), Društvo će o tome prethodno obavijestiti Sastavnici.

3 · Sastavnica se neće smatrati odgovornom za štetu koja nastane ili bi mogla nastati Društvu ili trećim osobama uslijed daljnjeg ustupanja prava iskorištavanja Tehnologije predviđenog u stavku 1. i 2. ovog članka.

4 · Sastavnici pripada upisati brojku % Prihoda koji je ostvaren podlicenciranjem Tehnologije u smislu stavka 1. i 2. ovog članka.

Naknadna usavršavanja tehnologije

ČLANAK 7.

1 · Ako se Stranke drukčije ne sporazume u posebnom pisanom sporazumu, svaka Stranka je ovlaštena iskorištavati naknadna usavršavanja Tehnologije koje isključivo sama proizvede nakon sklapanja Sporazuma.

2 · Naknadna usavršavanja u smislu Sporazuma su upisati npr. tehnička unapređenja koja bitno mijenjaju značajke Tehnologije, osobito ali ne isključivo ona koja smanjuju dimenzije i potrošnju.

Trajanje licencije i komercijalizacija tehnologije

ČLANAK 8.

1 · Pravo iskorištavanja iz članka 3. Sporazuma (licencija) Sastavnica daje Društvu na neodređeno vrijeme.

2 · Društvo se obvezuje da će prvu prodaju Tehnologije i/ili proizvoda i/ili usluga zasnovanih na Tehnologiji poduzeti na tržištu Republike Hrvatske ili neke druge države najkasnije u roku upisati brojkom (upisati slovima) mjeseci od dana sklapanja Sporazuma.

3 · Rok iz stavka 2. ovog članka Sastavnica može produžiti na zahtjev Društva ako je riječ o objektivnim razlozima koji su nastali bez krivnje Društva a koji onemogućuju ranije stavljanje Tehnologije/proizvoda/usluge zasnovane na Tehnologiji na tržište.

4 · Nepoštivanje roka iz stavka 2. kao i produženja roka iz stavka 3. ovog članka predstavlja razlog za jednostrani raskid Sporazuma na strani Sastavnice.

5 · Ako Društvo ne ostvari Prihod u roku upisati brojkom (upisati slovima) godina od dana posljednjeg potpisa Sporazuma, Sastavnica može jednostrano raskinuti ovaj Sporazum u dijelu koji se odnosi na ustupanje prava iskorištavanja Tehnologije (licencija), dok će ostale odredbe koje se odnose na ostvarivanje suradnje ostati na snazi, osim ako se Stranke drugačije ne dogovore pisanim putem.

Odgovornost za štetu

ČLANAK 9.

Stranke su suglasne da Sastavnica neće biti odgovorna za štetu koja nastane ili bi mogla nastati Društvu, Suradnicima ili trećim osobama zbog iskorištavanja Tehnologije i njene komercijalizacije temeljem ovog Sporazuma.

Izvjешćivanje

ČLANAK 10.

1 · Društvo se obvezuje Sastavnici podnositi redovita godišnja izvješća o iskorištavanju Tehnologije i to upisati rokove npr. najkasnije do 30. lipnja za prethodno 12-mjesečno razdoblje.

2 · Obveza iz stavka 1. ovoga članka traje za cijelo vrijeme trajanja Sporazuma.

3 · Rokove iz stavka 1. ovoga članka Sastavnica može produžiti na zahtjev Društva ako je riječ o objektivnim razlozima koji su nastali bez krivnje Društva. Zahtjev za produženje roka Društvo mora u pisanom obliku dostaviti Sastavnici upisati brojkom (upisati slovima) dana prije roka dospijeca, a Sastavnica je dužna na takav pisani zahtjev odgovoriti u roku od upisati brojkom (upisati slovima) dana od njegova primitka.

4 · Nepoštivanje roka iz stavka 1. ovoga članka predstavlja razlog zbog kojeg Sastavnica može jednostrano raskinuti ovaj Sporazum.

Sukob interesa

ČLANAK 11.

1 · Ako Stranka ili Stranke sumnjaju da bi mogla nastati ili nastane situacija u kojoj su Stranke u međusobnom odnosu konkurencije tijekom istovremenog iskorištavanja Tehnologije (npr. konkurentna prijava za isti izvor financiranja), Stranke će posebnim pisanim sporazumom dogovoriti međusobna prava i obveze.

2 · Sastavnica je suglasna da Društvo može primati savjetodavne usluge o Tehnologiji od upisati ime i titulu zaposlenika (dalje: Zaposlenik), u opsegu i na način koji ne onemogućava izvršavanje obveza koje proizlaze iz njegov/njegovog radnog odnosa sa Sastavnicom te ne ugrožava prava intelektualnog vlasništva koja Sastavnica ima na Tehnologiji. Društvo je suglasno, prije korištenja savjetodavnih usluga Zaposlenika koje bi mogle dovesti do neusklađenosti iz prethodne rečenice, o svojoj namjeri korištenja navedenih usluga obavijestiti Sastavnicu.

Obveza čuvanja tajnosti

ČLANAK 12.

1 · Stranke se obvezuju čuvati kao tajnu sve podatke o Tehnologiji i druge podatke koje saznaju u svezi s izvršavanjem ovoga Sporazuma, što uključuje i iznos Naknade, a koje se odnose na poslovanje Društva.

2 · Sastavnica pridržava pravo objaviti podatke o komercijalizaciji Tehnologije ostvarene temeljem ovog Sporazuma ali samo u opsegu koji ne ugrožava poslovne interese Društva te sukladno prethodno pribavljenom odobrenju od Društva. Društvo se obvezuje da neće uskratiti odobrenje iz prethodne rečenice bez postojanja opravdanog razloga.

Prijenos sporazuma i prijenos prava koja su predmet ovog sporazuma

ČLANAK 13.

1 · Stranke nisu ovlaštene bez prethodne pisane suglasnosti druge Stranke prenijeti ovaj Sporazum trećoj osobi.

2 · Stranke nisu ovlaštene bez prethodne pisane suglasnosti druge Stranke trećima prenositi prava koja su predmet ovoga Sporazuma niti su ovlaštene njima na drugi način raspolagati, osim ako je drukčije izrijekom određeno u ovome Sporazumu.

Trajanje sporazuma

ČLANAK 14.

1 · Sporazum se sklapa na neodređeno vrijeme.

2 · Ako se Stranke drugačije ne dogovore, otkazni rok je upisati brojkom (upisati slovima) dana od dana dostave obavijesti o otkazu drugoj Stranci.

3 · U slučaju otkaza Sporazuma, Stranke su i dalje dužne izvršiti obveze koje dospijevaju u razdoblju do isteka otkaznog roka.

4 · Neovisno koja Stranka je otkazala Sporazum, Društvo će najkasnije upisati brojkom (upisati slovima) dana prije isteka otkaznog roka dostaviti Sastavnici izvješće o iskorištavanju Tehnologije te najkasnije upisati brojkom (upisati slovima) dana nakon isteka otkaznog roka isplatiti Sastavnici neisplaćeni iznos Naknade sukladno Prihodima koje je Društvo ostvarilo do posljednjeg dana otkaznog roka.

Raskid sporazuma

ČLANAK 15.

1 · Svaka Stranka može jednostrano raskinuti Sporazum ako druga Stranka ne izvršava njegove bitne odredbe ili ih neuredno izvršava. Raskid se izjavljuje u pisanom obliku.

2 · Prije davanja izjave o raskidu sporazuma, Stranka koja ima pravo na raskid dužna je pisano upozoriti drugu Stranku da namjerava raskinuti Sporazum te ju pozvati da u dodatnom roku koji ne može biti kraći od upisati brojkom (upisati slovima) dana uredno izvrši svoju obvezu. Ako se suprotna Stranka bez opravdanog razloga ogлуši na pisani poziv, Stranka koja je upozorila na mogućnost raskida može jednostrano raskinuti Sporazum.

3 · Ako je Sastavnica jednostrano raskinula Sporazum iz bilo kojeg razloga, ima pravo zadržati iznos/e Naknade određene člancima 4. i 5. Sporazuma koje je Društvo već platilo.

4 · U slučaju raskida Sporazuma, Društvo će najkasnije upisati brojkom (upisati slovima) dana od dana raskida Sporazuma dostaviti Sastavnici izvješće o iskorištavanju Tehnologije i isplatiti Sastavnici neisplaćeni iznos Naknade sukladno Prihodima koje je Društvo ostvarilo do posljednjeg dana važenja Sporazuma.

Dopune sporazuma

ČLANAK 16.

1 · Ovaj Sporazum predstavlja potpuni dogovor Stranaka u odnosu na predmet Sporazuma te njime prestaju važiti sve eventualne ranije usmene pogodbe između Sastavnice i Društva.

2 · Svaka naknadna dopuna i izmjena ovoga Sporazuma mora biti sastavljena u pisanom obliku da bi bila valjana.

Rješavanje sporova

ČLANAK 17.

Stranke će sve eventualne sporove nastojati rješavati mirnim putem, a ukoliko to ne bude moguće, ugovara se nadležnost suda u Zagrebu.

Ovaj Sporazum je sklopljen u 4 (četiri) originalna primjerka od kojih svaka Stranka zadržava po dva (2).

Sporazum stupa na snagu danom posljednjeg potpisa.

Za Sastavnicu: _____ Za društvo: _____
dekan direktor

Datum: _____ Datum: _____

Primjer izjave o suglasnosti dekana za samostalni rad zaposlenika na vanjskim projektima

Ja, upisati naslov, ime i prezime, dekan upisati naziv sastavnice Sveučilišta u Zagrebu, OIB: upisati, upisati adresu, Republika Hrvatska (dalje: Sastavnica),

– suglasan sam da upisati naslov, ime i prezime zaposlenika/zaposlenice Sastavnice za kojeg/koju se izdaje suglasnost, u opsegu i na način koji nije u suprotnosti s urednim izvršavanjem obveza koje proizlaze iz njegovog/njenog radnog odnosa sa Sastavnicom, opisati za što se suglasnost daje npr. sudjeluje u projektu ...

Suglasnost je dana na zahtjev, u skladu s upisati pravni temelj npr. člankom ... Statuta Sastavnice donesenog datuma ..., klasifikacijska oznaka ..., urudžbeni broj

Upisati mjesto, upisati datum

Dekan upisati naslov, ime i prezime

Primjer izjave za studente o osnivanju prava iskorištavanja autorskog djela

Ime i prezime., OIB ovdje upisati, ovdje upisati kućnu adresu i grad

IZJAVA

Ovom izjavom iskazujem sljedeće:

- da sam autor/ica: *upisati što je primjenjivo od niže navedenog*
 - upisati naziv autorskog djela – diplomskog ili drugog stručnog rada ili umjetničkog rada ili umjetničke izvedbe (dalje: Rad).
 - računalnog programa naziv, kratki opis (dalje: Program).
- da sam pri izradi Rada i/ili Programa od mentora/ice i/ili nastavnika/ice upisati naslov, ime i prezime zaposlenog/e na Fakultetu upisati naziv Sveučilišta u Zagrebu za izradu istog dobio: upisati što – npr. kod diplomskog rada upisati: usmene ili pisane upute na temelju kojih sam izrađivao Rad, potrebnu literaturu i sl.; kod umjetničke izvedbe upisati: usmene upute za stvaranje umjetničke izvedbe; kod računalnog programa upisati pismene ili usmene upute na temelju kojih sam izrađivao Program.
- da za Fakultet upisati naziv Sveučilišta u Zagrebu, OIB: upisati, s adresom upisati Zagreb, Republika Hrvatska (dalje: Fakultet) osnivam sadržajno neograničena, ne/isključiva prava iskorištavanja autorskih djela koja postoje u odnosu na Rad i/ili Program, za područje upisati područje, npr. cijeli Svijet, za cijelo vrijeme trajanja zakonske zaštite i to bez ikakve naknade. U tome smislu, suglasan sam da Fakultet stječe osobito ova prava iskorištavanja Rada i Programa: ne/isključivo pravo reproduciranja, distribuiranja, priopćavanja javnosti te prerade.
- da se ni na koji način ne protivim komercijalizaciji Rada i/ili Programa od strane Fakulteta; da pri tomu prema Fakultetu nemam nikakvih potraživanja u odnosu na navedeni Rad i Program.

potpis upisati ime i prezime

U Zagrebu, dana upisati datum

U znak prihvata: potpis dekana upisati naziv Fakulteta

Sporazum o partnerstvu na projektu

U nastavku slijedi model sporazuma o partnerstvu na projektu pripremljen po uzoru na sporazum kojeg je Ured za transfer tehnologije pripremio za istraživače Sveučilišta u Zagrebu za potrebe prijave na konkretan otvoren poziv kojem je bio cilj usmjeriti istraživanja prema potrebama gospodarstva, podržavajući projekte istraživanja, razvoja i inovacija u suradnji s partnerom iz poslovnog sektora. U tom smislu, niže navedeni model sporazum je pripremljen imajući u vidu inovacijski projekt na kojem surađuju javna visoka učilišta ili javne znanstvene organizacije s industrijom. Model sporazumom se uređuju pitanja istraživačke suradnje a kao smjernice za ostvarivanje dobre prakse korištene su Smjernice za kolaborativno istraživanje i transfer znanja između znanosti i industrije, navedene u samom model sporazumu.

1. unesite naziv prijavitelja projekta, sa sjedištem u upisati punu adresu grada i države, OIB upisati osobni identifikacijski broj, kojeg zastupa upisati ime i funkciju zakonskog zastupnika – dekana ili dr., (dalje: **Prijavitelj**) i

2. unesite naziv partnera iz industrije, sa sjedištem u upisati punu adresu grada i države, OIB upisati osobni identifikacijski broj, kojeg zastupa upisati ime i funkciju zakonskog zastupnika – direktora ili dr., (dalje: **Partner**)

(pojedinačno dalje: Stranka, zajedno: Stranke),

sklapaju sljedeći

SPORAZUM O PARTNERSTVU NA PROJEKTU upisati naziv projekta (dalje: Sporazum)

PREAMBULA

Prijavitelj je opisati specifično znanje i iskustvo koje povezuje Prijavitelja s onim što će raditi na Projektu i općim ciljevima Projekta – npr. javno visoko učilište s bogatim višegodišnjim iskustvom u području nanotehnologije, osnovano s ciljem provođenja temeljnih/industrijskih znanstvenih istraživanja i eksperimentalnog razvoja i širenja znanja putem predavanja i objavljivanja u znanstvenim publikacijama.

Partner je ukratko opisati specifično znanje i iskustvo koje povezuje Partnera s onim što će raditi na Projektu i općim ciljevima Projekta – npr. trgo-

vačko društvo osnovano i registrirano u Hrvatskoj 2001. godine koje se kao osnovnom djelatnosti bavi istraživanjem i proizvodnjom lijekova.

Prepoznajući komplementarnost svojih ciljeva i interesa, Stranke iskazuju potrebu i spremnost za ostvarivanjem (daljnje) znanstvene i stručne suradnje surađujući na zajedničkom projektu upisati naziv projekta.

Predmet ovog Sporazuma je reguliranje suradnje između Prijavitelja i Partnera na Projektu, osobito pitanja međusobnih odnosa, prava i obveza na Projektu, upravljanja Projektom, razmjene Povjerljivih informacija i upravljanja intelektualnim vlasništvom.

Prijavitelj i Partner prijavljuju Projekt na otvoreni poziv upisati tko objavio poziv, kada, naziv poziva i druge detalje (dalje: Poziv).

Definicije

ČLANAK 1.

INTELEKTUALNO VLASNIŠTVO – obuhvaća autorsko i srodna prava, prava industrijskog vlasništva (patenti, industrijski dizajni, biljne sorte, oznake razlikovanja itd.) i tzv. neformalno intelektualno vlasništvo kao što su znanje i iskustvo (*know-how*), poslovna tajna i drugo.

JAVNA OBJAVA – objavljivanje u znanstvenim, stručnim i drugim publikacijama, na predlošcima za prezentaciju (softver za prezentaciju, poster ili dr.), u pisanom ili usmenom obliku, bez obzira na doseg i format objave (knjiga, časopis, tisak, Internet ili drugo).

NAČELA ODGOVORNOG PARTNERSTVA – načela dobrog (odgovornog) partnerstva opisana su u točki 3.5 Smjernica.

ODLUKA – Odluka o ciljevima, uvjetima i postupcima za dodjeljivanje državne potpore za istraživanje, razvoj i inovacije, klasa upisati, ur.broj upisati koju je donio datum godine upisati naziv donositelja.

POSREDNIČKO TIJELO RAZINE 1 (dalje: PT1): upisati prema natječajnoj dokumentaciji npr. Ministarstvo znanosti, obrazovanja i sporta, Donje Svetice 38, 10000 Zagreb, Hrvatska.

POSREDNIČKO TIJELO RAZINE 2 (dalje: PT2): upisati upisati prema natječajnoj dokumentaciji npr. Središnja agencija za financiranje i ugovaranje programa i projekata Europske unije, Ulica grada Vukovara 284, objekt c, 10000 Zagreb, Hrvatska.

POSTOJEĆE INFORMACIJE – informacije i intelektualno vlasništvo koji pripadaju svakoj od Stranaka i koje one kao svoje unose u Projekt.

PROJEKT – projekt upisati naziv projekta, kojeg su Stranke kao projektni prijedlog zajednički sastavile i dostavile nadležnom tijelu na Poziv i koji je predmet ovog Sporazuma.

REZULTATI PROIZAŠLI IZ PROJEKTA – stvari, informacije i podaci, bez obzira mogu li te informacije i podaci biti zaštićeni, te intelektualno vlasništvo, koji su stvoreni provedbom Projekta.

SMJERNICE ZA KOLABORATIVNO ISTRAŽIVANJE I TRANSFER ZNANJA IZMEĐU ZNANOSTI I INDUSTRIJE (dalje: SMJERNICE) – Responsible Partnering Guidelines for Collaborative Research and Knowledge Transfer between Science and Industry, u sadržaju koji je za vrijeme trajanja Projekta objavljen na web stranici European University Association-a (<http://www.eua.be/>).

TREĆE OSOBE – sve fizičke ili pravne osobe koje nisu stranke ovog Sporazuma, uključujući sva trgovačka društva, udruženja i druge organizacijske oblike koja su na bilo koji način povezana s Partnerom ili Prijaviteljem.

UGOVOR – Ugovor o dodjeli bespovratnih sredstava koji se sastoji od upisati, a kojeg će Prijavitelj sklopiti sa PT1 i PT2 ukoliko Projekt bude odobren.

VIŠA SILA – vanjske, izvanredne i nepredvidljive okolnosti koje se nisu mogle spriječiti, otkloniti ili izbjeći.

Svrha i cilj suradnje

ČLANAK 2.

1 · Opća svrha suradnje i rada na zajedničkom Projektu je upisati općenito svrhu suradnje npr. jačanje suradnje između Stranaka u području ...

2 · U interesu ostvarivanja opće svrhe suradnje, suradnja će biti usmjerena na ostvarivanje sljedećih ciljeva: upisati što se očekuje kao cilj suradnje.

3 · Kako bi ostvarili ciljeve iz prethodnog stavka ovog članka, Stranke će se u međusobnom postupanju rukovoditi Načelima odgovornog partnerstva te kontinuirano poduzimati korake predviđene točkom 3.6. Smjernica.

Opseg suradnje

ČLANAK 3.

Suradnja između Stranaka odvijat će se u upisati područje i/ili tehnologiju i/ili tržište, sukladno opisu Projekta koji je priložen Sporazumu kao Prilog 1 i Prilog 2.

Uloge i odgovornosti stranaka na projektu

ČLANAK 4.

1 · Sukladno prijavljenom Planu provedbe navedenom u Prilogu 1. i Prilogu 2., Prijavitelj se u sklopu Projekta obvezuje obavljati sljedeće aktivnosti: upisati.

2 · Sukladno Planu provedbe navedenom u Prilogu 1. i Prilogu 2., Partner se u sklopu Projekta obvezuje obavljati sljedeće aktivnosti: upisati.

3 · Sukladno Planu provedbe navedenom u Prilogu 1. i Prilogu 2., Stranke se u sklopu Projekta obvezuju zajednički obavljati sljedeće aktivnosti: upisati.

Upravljanje projektom i koordinacija

ČLANAK 5.

Upravljanje Projektom i koordinacija odvijat će se sukladno točki 7. Priloga 1. i točki 9. Priloga 2.

Tamo upisati tko će upravljati Projektom, tko izabire/imenuje onog/one koji upravljaju Projektom, uloge i odgovornosti onog/onih koji upravljaju, ako je više osoba: koliko će se minimalno sastajati, kako će rješavati međusobne sporove, kako će rješavati probijanje rokova, neuspješnu provedbu aktivnosti.

Trajanje sporazuma i projekta

ČLANAK 6.

1 · Sporazum stupa na snagu danom njegova posljednjeg potpisa i pod uvjetom da Prijavitelj sklopi Ugovor sa PT1 i PT2 a ukoliko Stranke ne otkazu

ili ne raskinu odnosno sporazumno ne produlje njegovo trajanje, Sporazum ostaje na snazi upisati brojkom (upisati slovima) godina od dana završetka Projekta.

2 · Ukoliko Prijavitelj ne sklopi Ugovor sa PT1 i PT2, smatrat će se da Sporazum nije ni sklopljen.

3 · Provedba Projekta započet će dan nakon datuma kada će posljednja stranka Ugovora potpisati Ugovor i trajat će upisati mjeseci.

Izvjешavanje

ČLANAK 7.

1 · Prijavitelj je odgovoran za pravodobnu dostavu svih potrebnih informacija i izvješća prema PT1 i PT2, sukladno obvezama navedenim u Ugovoru.

2 · Da bi Prijavitelj mogao uredno ispuniti obvezu izvješćavanja iz prethodnog stavka ovog članka, Partner je suglasan dostaviti Prijavitelju sve informacije i dokumente o provedbi Projekta koji su u tu svrhu Partneru potrebni i to:

- za izvješća predviđena Ugovorom najkasnije 15 (petnaest) dana prije isteka rokova u kojim je, sukladno Ugovoru, prijavitelj dužan dostaviti potrebna izvješća PT1 i PT2;
- za informacije predviđene Ugovorom, što prije moguće a najkasnije u roku 10 (deset) dana od primitka obavijesti Prijavitelja o postojanju zahtjeva za dodatnim informacijama, osim ako Stranke ne dogovore drugačije.

3 · Prilikom pripreme informacija i izvješća iz stavka 1. ovog članka prema PT1 i PT2, Prijavitelj će posebno voditi računa o tome jesu li informacije i podaci koje dostavi Partner povjerljive sukladno članku 10. Sporazuma.

4 · Tijekom trajanja Projekta Stranke će se redovito međusobno obavješćivati o tijeku provođenja Projekta i postignutim rezultatima te međusobno razmjenjivati informacije i podatke u skladu s odredbama Sporazuma i Načelima Odgovornog Partnerstva.

Iskorištavanje postojećih informacija

ČLANAK 8.

1 · Ovak Sporazum ne utječe na status prava vlasništva i prava intelektualnog vlasništva koje postoji na Postojećim informacijama. Svaka Stranka zadržava pravo vlasništva i pravo intelektualnog vlasništva na Postojećim informa-

cijama u opsegu i sadržaju kakvo je postojalo prije potpisivanja Sporazuma.

2 · Za potrebe Projekta, Prijavitelj (ne)će omogućiti Partneru iskorištavanje Postojećih informacija navedenih u Prilogu 3. Sporazuma a Partner (ne)će omogućiti Prijavitelju iskorištavanje Pozadinskih informacija navedenih u Prilogu 4. Sporazuma, sukladno odredbama ovog članka.

3 · Stranka koja namjerava koristiti Postojeće informacije druge Stranke, dužna je prethodno o tome pisano obavijestiti drugu Stranku te obrazložiti za što su joj tražene Postojeće informacije potrebne.

4 · Tijekom trajanja Projekta, svaka Stranka će u razumnom roku, najkasnije upisati brojkom (upisati slovima) dana nakon primitka pisane obavijesti druge Stranke iz stavka 3. ovog članka, omogućiti toj drugoj Stranci besplatno neisključivo pravo iskorištavanja vlastitih Postojećih informacija navedenih u obavijesti ako su te Postojeće informacije drugoj Stranci potrebne za provođenje aktivnosti iz Projekta za koje je ta druga Stranka odgovorna sukladno Planu provedbe navedenom u Prilogu 1. i Prilogu 2. Sporazuma. Smatrat će se da su Postojeće informacije potrebne ako druga Stranka bez njih ne može provesti aktivnosti iz prethodne rečenice.

5 · Tijekom i nakon završetka Projekta, svaka Stranka omogućit će drugoj Stranci neisključivo pravo iskorištavanja vlastitih Postojećih informacija ako su te Postojeće informacije drugoj Stranci potrebne kako bi ta druga Stranka mogla slobodno raspolagati svojim Rezultatima proizašlim iz Projekta i to po tržišnoj cijeni uzimajući u obzir Načela odgovornog partnerstva i doprinos svake Stranke u Projektu, o čemu će Stranke sklopiti posebni sporazum.

6 · Osim ako se Stranke drugačije ne dogovore u posebnom sporazumu, neisključivo pravo iskorištavanja Postojećih informacija druge Stranke ne uključuje ovlaštenje za osnivanje daljnjih prava iskorištavanja (podlicencija) u korist rećih osoba.

Rezultati proizašli iz projekta

ČLANAK 9.

1 · Svaka Stranka je vlasnik i nositelj prava intelektualnog vlasništva nad Rezultatima proizašlim iz Projekta koje je sama stvorila.

2 · Ako zaposlenici ili druge osobe koje rade za koju od Stranaka imaju ikakva prava na Rezultatima proizašlim iz Projekta, svaka Stranka je dužna osigurati da se Rezultatima proizašlim iz Projekta može raspolagati na način koji je usklađen s obvezama preuzetim Sporazumom.

3 · Ako je Rezultat proizašao iz Projekta rezultat rada obaju Stranaka, Strankama će pripasti zajedničko vlasništvo i zajednička prava intelektualnog vlasništva na tom Rezultatu (dalje: **Zajednički Rezultat proizašao iz Projekta**). Stranke će u roku od upisati brojkom (upisati slovima) dana od nastanka Zajedničkog Rezultata proizašlog iz Projekta zaključiti sporazum kojim će urediti pitanja upravljanja Zajedničkim Rezultatom proizašlim iz Projekta, osobito pitanja njegova iskorištavanja, zaštite, javne objave i komercijalizacije.

4 · Dok Stranke ne zaključe sporazum o upravljanju Zajedničkim Rezultatom proizašlim iz Projekta iz prethodnog stavka ovog članka, svaka Stranka će:

- I. imati pravo iskorištavanja Zajedničkog Rezultata proizašlog iz Projekta bez naknade i bez potrebe dobivanja suglasnosti od druge Stranke, i
- II. biti ovlaštena trećim osobama omogućiti neisključivo pravo iskorištavanja Zajedničkog Rezultata proizašlog iz Projekta pri čemu treće osobe neće biti ovlaštene dalje ustupati (podlicencirati) to pravo iskorištavanja, pod uvjetom da obavijesti drugu Stranku upisati brojkom (upisati slovima) dana prije osnivanja prava za treću osobu i osigura drugoj Stranci naknadu po pravednim i razumnim uvjetima, i
- III. biti ovlaštena javno objaviti Zajednički Rezultat proizašao iz Projekta na način i pod uvjetima navedenim u članku 11. Sporazuma.

5 · Tijekom trajanja Projekta, svaka Stranka omogućit će drugoj Stranci besplatno neisključivo pravo iskorištavanja vlastitih Rezultata proizašlih iz Projekta ako su ti Rezultati drugoj Stranci potrebni za provođenje aktivnosti iz Projekta za koje je ta druga Stranka odgovorna sukladno Planu provedbe navedenom u Prilogu 1 i Prilogu 2.

6 · Ako je nakon završetka Projekta jednoj Stranci za iskorištavanje vlastitih Rezultata proizašlih iz Projekta potrebno neisključivo pravo iskorištavanja Rezultata proizašlih iz Projekta koji pripadaju drugoj Stranci, Stranka čiji se Rezultati proizašli iz Projekta traže ustupit će to neisključivo pravo iskorištavanja Stranci koja ga traži po tržišnoj cijeni uzimajući u obzir Načela odgovornog partnerstva i doprinos svake Stranke u Projektu, o čemu će Stranke sklopiti poseban sporazum.

7 · Ako nije drugačije navedeno u Ugovoru, svaka Stranka može prenijeti pravo vlasništva ili intelektualnog vlasništva na Rezultatima proizašlim iz Projekta koji su sufinancirani iz proračuna Projekta na drugu Stranku ili na treće osobe ako kumulativno ispuni sljedeće pretpostavke:

- I. osigura da će u razdoblju od najmanje upisati brojkom (upisati slovima) godina nakon isteka Projekta svrha tih Rezultata proizašlih iz Projekta ostati neizmijenjena u odnosu na namjenu definiranu Ugovorom, i
- II. osigura drugoj Stranci neisključivo pravo iskorištavanja tih Rezultata proizašlih iz Projekta najmanje upisati brojkom (upisati slovima) godina nakon završetka Projekta sukladno stavku 6. ovog članka.

8 · Uz sve pretpostavke navedene u stavku 7. ovog članka, u slučaju prijenosa vlasništva odnosno intelektualnog vlasništva te osnivanja prava isključivog iskorištavanja Rezultata proizašlih iz Projekta od strane Prijavitelja u korist Partnera ili Trećih osoba, Prijavitelj će ponuditi Partneru odnosno Trećim osobama navedena prava isključivo za naknadu koja je istovjetna tržišnoj cijeni zaštite prava intelektualnog vlasništva kako je definirana Odlukom pri čemu Partner ima pravo prvokupa.

9 · Uz sve uvjete navedene u stavku 7. ovog članka, za prijenos vlasništva odnosno intelektualnog vlasništva Rezultata proizašlih iz Projekta na treće osobe, potrebno je i da Stranka koja želi izvršiti prijenos prava vlasništva i/ili intelektualnog vlasništva prije tog prijenosa:

- I. o tome obavijeste drugu Stranku najkasnije upisati brojkom (upisati slovima) dana prije prijenosa, i
- II. ishodi o tome pisano odobrenje od PT1 i PT2.

10 · Uz sve uvjete navedene u stavku 7. ovog članka, za prijenos vlasništva odnosno intelektualnog vlasništva Rezultata proizašlih iz Projekta na drugu Stranku, potrebno je i da Stranka koja želi izvršiti prijenos prava vlasništva i/ili intelektualnog vlasništva prije tog prijenosa pisano obavijesti PT1 i PT2 o prijenosu.

11 · Uvjeti za prijenos određeni u stavku 7., 8., 9. i 10. ovog članka primjenjuju se najmanje upisati brojkom (upisati slovima) godina nakon završetka Projekta a njihovo nepoštivanje predstavlja opravdan razlog za otkaz Sporazuma.

12 · Stranke će osigurati odgovarajuću zaštitu Rezultata proizašlih iz Projekta koje stvore, vodeći računa o vlastitim opravdanim interesima i opravdanim interesima druge Stranke.

Povjerljive informacije

ČLANAK 10.

1 · Povjerljivim informacijama prema ovom Sporazumu smatraju se:

- I. Postojeće informacije koje je jedna Stranka (dalje: Otkrivaatelj informacije) priopćila ili na drugi način učinila dostupnim drugoj Stranci (dalje: Primatelj informacije) za potrebe provođenja Projekta a koje je prije ili prilikom tog otkrivanja označila kao povjerljive;
- II. Rezultat proizašao iz Projekta neovisno koja je Stranka nositelj prava intelektualnog vlasništva na njemu;
- III. Zajednički Rezultat proizašao iz Projekta; kao i
- IV. sve informacije, uključujući ali ne ograničujući se na: podatke, ugovore, studije, projekte, evidencije, pojmove, nacрте, rezultate testiranja, postupke, izvještaje, otkrića, formule, financijske informacije, planove istraživanja tržišta, informacije o korisnicima, znanje i iskustvo, računalne programe, poslovne planove, poslovne tajne, izume i ideje, koje je Otkrivaatelj informacije u bilo kojem obliku priopćio ili na drugi način učinio dostupnim Primatelju informacije u svezi s provedbom Projekta i koje su označene kao povjerljive ili, u slučaju usmenog priopćavanja, za koje je Otkrivaatelj informacije tijekom priopćavanja napomenuo da su povjerljive i najkasnije u roku upisati brojkom (upisati slovima) dana od usmenog priopćavanja dostavio o tome pisanu obavijest Primatelju s oznakom "povjerljivo".

2 · Stranke su suglasne da tijekom trajanja Projekta i upisati brojkom (upisati slovima) godina nakon završetka Projekta Povjerljive informacije druge Stranke:

- I. neće koristiti osim za svrhe zbog koje su Povjerljive informacije priopćene,
- II. neće otkriti Povjerljive informacije trećim osobama, uključujući javno objavljivanje iz članka 11. Sporazuma, bez prethodne pisane suglasnosti Stranke koja joj je te Povjerljive informacije priopćila,
- III. će vratiti Stranci koja ih je priopćila na njen zahtjev i ukloniti sve njihove kopije kojim raspolaže sukladno zakonu.

3 · Primatelj informacije može otkriti Povjerljive informacije Otkrivatelja informacije:

- I. svojim zaposlenicima koji ih trebaju znati u svrhu provedbe Projekta i
- II. trećim osobama, samo uz prethodnu pisanu suglasnost Otkrivatelja informacije.

4 · Prije otkrivanja bilo kojoj od strana iz stavka 3. ovog članka, Primatelj će s tom stranom sklopiti pisani sporazum ili drugi odgovarajući dokument dovoljan da osigura da ta strana postupa s Povjerljivim informacijama u skladu s ovim Sporazumom.

5 · Primatelj informacije može otkriti Povjerljive informacije bez suglasnosti Otkrivatelja informacije, a da time ne krši obvezu povjerljivosti, samo u slučajevima ako:

- I. dokaže da su joj te informacije na zakonit način bile poznate prije otkrivanja od strane druge Stranke.
- II. je ta informacija već postala dostupna javnosti ili će postati javna na neki drugi način, osim u slučaju kada je to otkrivanje uzrokovano kršenjem odredaba ovog Sporazuma.
- III. se njihovo otkrivanje zahtjeva zakonom, drugim propisom ili nalogom sudskog, regulatornog ili nekog drugog nadležnog tijela. U tom slučaju će Primatelj informacije prije takvog otkrivanja, u pisanom obliku odmah obavijestiti Otkrivatelja informacije te će takve informacije otkriti trećim osobama na način kako to Otkrivatelj informacije odobri.

6 · Svaka Stranka će što prije moguće nakon saznanja pisano obavijestiti drugu Stranku o svakom neovlaštenom otkrivanju i/ili upotrebi Povjerljivih informacija za koje je saznala.

Javna objava rezultata proizašlih iz projekta

ČLANAK 11.

1 · Svaka Stranka je slobodna Javno objaviti svoje Rezultate proizašle iz Projekta pri čemu će voditi računa da se time ne ugrozi mogućnost ostvarivanja odgovarajuće zaštite tih Rezultata.

2 · Stranka će obavijestiti drugu Stranku o namjeravanoj Javnoj objavi Rezultata proizašlih iz Projekta najmanje upisati brojkom (upisati slovima) dana prije te objave.

3 · Stranka koja je primila obavijest o namjeravanoj Javnoj objavi iz stavka 2. ovog članka može u roku upisati brojkom (upisati slovima) dana pisanim putem prigovoriti na sadržaj te objave. Ako prigovor nije dostavljen u roku iz prethodne rečenice smatra se da je Javna objava dozvoljena.

4 · Smatrat će se da je prigovor na Javnu objavu opravdan ako objava:

- I. uključuje Rezultate proizašle iz Projekta druge Stranke,
- II. ugrožava postojeću ili planiranu zaštitu Zajedničkog Rezultata proizašlog iz Projekta,
- III. ugrožava postojeću ili planiranu zaštitu Postojećih informacija i/ili Rezultata proizašlih iz Projekta Stranke koja je uputila prigovor.

5 · Prigovor mora biti dostavljen u pisanom obliku te sadržavati obrazloženje i preciznu uputu o tome koje izmjene u objavi se moraju poduzeti da bi ona bila dopuštena.

6 · U slučaju postojanja prigovora, Stranke će zajednički i u duhu Načela odgovornog partnerstva a sukladno Odluci predložiti mjere za uklanjanje opravdanog razloga prigovora u što kraćem roku a Stranka koja je uložila prigovor neće bez opravdanog razloga inzistirati na uskrati suglasnosti pod uvjetom da se predložene mjere provedu.

7 · Stranka neće objaviti Postojeće informacije niti Rezultate proizašle iz Projekta druge Stranke bez suglasnosti te druge Stranke.

8 · Sukladno odredbama Odluke i Sporazuma te uzimajući u obzir cilj i svrhu Projekta, Stranke će aktivno surađivati u duhu Načela odgovornog partnerstva da bi osigurale objavu Rezultata proizašlih iz Projekta u znanstvene svrhe. Stranke su suglasne da Prijavitelj ima obvezu objaviti Rezultate proizašle iz Projekta ako oni proizlaze iz istraživanja koje je proveo Prijavitelj.

Financije

ČLANAK 12.

1 · Stranke će čuvati točne i potpune račune i druge odgovarajuće potvrde o svim troškovima ostvarenim na Projektu. Svaka Stranka će biti sama odgovorna za dokazivanje vlastitih troškova prema PT1 i PT2.

2 · Potvrde iz stavka (1) ovog članka Partner će dostaviti Prijavitelju sukladno rokovima predviđenim u članku 7. stavku 2. Sporazuma (Izvjješćivanje).

3 · Detaljna razrada dogovorenog proračuna priložena je kao Prilog 5. Sporazuma.

4 · Stranke su suglasne da će Prijavitelj proslijediti Partneru uplatu koju je nadležno tijelo PT1/PT2 isplatilo radi pokrivanja prihvatljivih troškova Partnera na Projektu u roku upisati brojkom (upisati slovima) dana od dana kada je Prijavitelj primio uplatu od nadležnog tijela.

5 · Prijavitelj će vlastitim sredstvima snositi upisati brojku % prihvatljivih troškova Projekta.

Pohrana i objava

ČLANAK 13.

1 · Stranke su suglasne da se podaci navedeni u prijavi na Poziv, uključujući Prijavni obrazac – dio A Glavni dio i Prijavni obrazac – dio B Posebni dio, svi traženi prilozi, obrasci i prateća dokumentacija mogu obraditi i pohraniti u računalnom sustavu praćenja i obavješćivanja vezanog za strukturnu pomoć EU-a koji se vodi kod PT1 i PT2.

2 · Stranke su suglasne da se osnovne informacije o prijavi koje uključuju naziv Prijavitelja, naziv Partnera, naziv Projekta, sažetak projekta, jedinstveni broj prijave i zatraženi iznos mogu objaviti na web stranici upisati odnosno drugoj web stranici na kojoj se objavljuju službeni rezultati prijave na Poziv.

3 · Svaka Stranka dozvoljava drugoj Stranci da za potrebe provođenja Projekta i osiguravanja vidljivosti Projekta koristi naziv, žig odnosno logo druge Stranke.

Otkaz i raskid sporazuma

ČLANAK 14.

1 · Svaka Stranka može jednostrano otkazati Sporazum uz pisanu obavijest drugoj Stranci i otkazni rok od upisati brojkom (upisati slovima) mjeseci.

2 · Svaka Stranka može jednostrano raskinuti Sporazum ako suprotna Stranka ne izvršava Sporazumom preuzete obveze ili ih neuredno izvršava. Raskid se izjavljuje u pisanom obliku.

3 · Prije davanja izjave o raskidu sporazuma, Stranka koja ima pravo na raskid dužna je pisano upozoriti drugu Stranku da namjerava raskinuti Sporazum te ju pozvati da u dodatnom primjerenom roku uredno izvrši svoju obvezu. Ako se suprotna Stranka bez opravdanog razloga ogлуši na pisano upozorenje i ne izvrši obvezu u primjerenom roku, Stranka koja je uputila pisano upozorenje može Sporazum jednostrano raskinuti.

4 · Osim ako se Stranke ne sporazume drugačije, danom raskida Sporazuma ne prestaju obveze Stranaka koje su se morale izvršiti do tog dana uključujući prateće obveze izvješćivanja predviđene člankom 7. Sporazuma.

5 · Osim ako se Stranke ne sporazume drugačije, Stranka koja jednostrano otkazuje Sporazum odnosno Stranka koja je odgovorna za raskid Sporazuma ne izvršavanjem ili neurednim izvršavanjem svojih obveza preuzetih Sporazumom:

- neće imati pravo povrata sredstava utrošenih na provedbu Projekta koja joj nisu isplaćena, i
- biti će dužna u cijelosti vratiti sredstva koja su joj do tada isplaćena kako bi se izvršio njihov povrat PT1, i
- bit će dužna nadoknaditi štetu nastalu raskidom odnosno otkazom drugoj Stranci.

Izmjena prilika i viša sila

ČLANAK 15.

1 · U slučaju da nastupe okolnosti koje sprječavaju provedbu dijela ili cijelog Projekta a koje predstavljaju Višu silu ili okolnosti koje opravdano sprječavaju jednu od Stranka u izvršavanju njenih obveza iz Projekta, Stranka koja sazna za te okolnosti će bez odgode o tome obavijestiti drugu Stranku.

2 · Ako Stranke zaključe da zajedničkim naporima ne mogu ukloniti negativne posljedice okolnosti iz prethodnog stavka, Prijavitelj će kontaktirati PT1 i PT2 radi poduzimanja mjera predviđenih Ugovorom.

Obavješćivanje

ČLANAK 16.

Sve obavijesti, izvješća i ostali dokumenti koje Stranka treba dostaviti drugoj Stranci u vezi sa Sporazumom i provedbom Projekta dostaviti će se na sljedeće kontakte:

Za Prijavitelja:

upisati kontakt osobu i naslov
upisati e-mail
upisati broj telefona/mobitela
upisati broj faksa
upisati adresu, Hrvatska

Za Partnera:

upisati kontakt osobu i naslov
upisati e-mail
upisati broj telefona/mobitela
upisati broj faksa
upisati adresu, Hrvatska

Neprovedive odredbe

ČLANAK 17.

Ako se utvrdi da je neka odredba ovoga Sporazuma neprovediva iz bilo kojeg razloga, tada se smatra da je ta odredba razdvojena od ostatka Sporazuma te ne utječe na valjanost i provedivost ostalih odredbi koje ostaju na snazi, osim ako se Stranke ne dogovore drugačije. Stranke će sporazumno zamijeniti neprovedivu odredbu odredbom koja je najbliža svrsi neprovedive odredbe i u skladu sa smislom i svrhom ovog Sporazuma.

Prilozi i cjelovitost sporazuma

ČLANAK 18.

1 · Sljedeći dokumenti su priloženi ovom Sporazumu i čine njegov sastavni dio:

Prilog 1. – *Prijavni obrazac x*

Prilog 2. – *Opis projekta*

Prilog 3. – *Pozadinske informacije Prijavitelja čije iskorištavanje (ne)će omogućiti Partneru*

Prilog 4. – *Pozadinske informacije Partnera čije iskorištavanje (ne)će omogućiti Prijavitelju*

Prilog 5. – *detaljno razrađen proračun Projekta*

2 · Ovaj Sporazum te prilozi iz prethodnog stavka predstavljaju potpuni i cjeloviti dogovor između Stranaka u vezi s Projektom te se njegovim potpisivanjem isključuju svi prethodni usmeni i/ili pismeni dogovori postignuti između Stranaka glede predmeta Sporazuma ali se njime ne mijenjaju obveze koje je Prijavitelj preuzeo Ugovorom. U slučaju neusklađenosti Ugovora i

Sporazuma, prednost će se dati Ugovoru.

Izmjene sporazuma

ČLANAK 19.

Svaka izmjena i dopuna Sporazuma mora biti učinjena u pisanom obliku i odobrena (potpisana) od predstavnika obje Stranke.

Mjerodavno pravo i nadležnosti

ČLANAK 20.

1 · Za Sporazum je mjerodavno pravo Republike Hrvatske.

2 · Sve eventualne sporove nastale iz ili u vezi s ovim Sporazumom Stranke će nastojati riješiti mirnim putem. U slučaju da takav način rješavanja spora nije moguć ili ne rezultira dogovorom o spornom pitanju i/ili postupanju u roku 60 dana od dana prvog susreta Stranaka zakazanog radi rješavanja spora, spor će riješiti stvarno nadležni sud u upisati.

Završne odredbe

ČLANAK 21.

Sporazum je sastavljen u 4 (četiri) istovjetna primjerka od kojih Partner za država 1 (jedan) primjerak a Prijavitelj 3 (tri) primjerka.

U znak suglasnosti sa sadržajem Sporazuma, Stranke ga potvrđuju potpisom:

Za Prijavitelja:

<potpis>

službeni pečat:

upisati mjesto, upisati datum

Za Partnera:

<potpis>

službeni pečat:

upisati mjesto, upisati datum

Prilozi:

Prilog 1. – *Prijavni obrazac x*

Prilog 2. – *Opis projekta*

Prilog 3. – *Pozadinske informacije Prijavitelja čije iskorištavanje (ne)će omogućiti Partneru*

Prilog 4. – *Pozadinske informacije Partnera čije iskorištavanje (ne)će omogućiti Prijavitelju*

Prilog 5. – *Proračun Projekta*

Prilog 3: popis zakona kojim se uređuje pravni status intelektualnih tvorevina

Napomena: Postoji još niz drugih propisa u kojima se uređuju pojedina pitanja vezana za intelektualne tvorevine, poglavito kad je riječ o njihovoj zaštiti od povrede. Nabrojani propisi nisu uvijek od važnosti za uređenje pripadanja i raspolaganja pravima intelektualnog vlasništva nastalih na Sveučilištu ali mogu doći do izražaja u njihovoj komercijalizaciji ili zaštiti od povrede.

Zakon o radu NN 93/14

Zakon o autorskom pravu i srodnim pravima NN 167/03, 79/07, 80/11, 125/11, 141/13, 127/14

Zakon o patentu NN 173/03, 87/05, 76/07, 30/09, 128/10, 49/11, 76/13

Zakon o žigu NN 173/03, 54/05, 76/07, 30/09, 49/11

Zakon o industrijskom dizajnu NN 173/03, 54/05, 76/07, 30/09, 49/11

Zakon o zaštiti biljnih sorti NN 131/97, 62/00, 67/08, 124/11.

Zakon o zaštiti topografija poluvodičkih proizvoda NN 173/03, 76/07, 30/09, 49/11,

Zakon o oznakama zemljopisnog podrijetla i oznakama izvornosti proizvoda i usluga NN 173/03, 186/03, 76/07, 49/11

Uredba (EU) br. 1151/2012 o sustavima kvalitete za poljoprivredne i prehrambene proizvode (SL L 343, 14. 12. 2012.)

Zakon o zaštićenim oznakama izvornosti, zaštićenim oznakama zemljopisnog podrijetla i zajamčeno tradicionalnim specijalitetima poljoprivrednih i prehrambenih proizvoda NN 80/13, 14/14

Zakon o trgovini (uređuje pravila o zaštiti poštenog tržišnog natjecanja) NN 87/08, 96/08, 116/08, 76/09, 114/11, 68/13, 30/14

Zakon o lijekovima (uređuje pravila o zaštiti povjerljivih podataka u postupcima za registraciju lijekova) NN 76/13, 90/14

Zakon o trgovačkim društvima (uređuje pravila o zaštiti tvrtke) NN 111/93, 34/99, 121/99, 52/00, 118/03, 107/07, 146/08, 137/09, 125/11, 152/11, 111/12, 68/13

Zakon o obveznim odnosima (uređuje pravila o zaštiti povjerljivih podataka u pregovorima te zaštiti poslovne tajne) NN 35/05, 41/08, 125/11

Sveučilište u Zagrebu
Trg maršala Tita 14
10 000 Zagreb
Hrvatska
telefon: +385 1 4564 111
faks: +385 1 4830 602
www.unizg.hr

Središnja agencija
za ugovaranje i financiranje
www.safu.hr
info@safu.hr

Ministarstvo znanosti,
obrazovanja i sporta
www.mzos.hr
znanost@mzos.hr

Sadržaj ove publikacije isključiva je odgovornost Sveučilišta u Zagrebu
i ni na koji se način ne može smatrati da odražava gledišta Europske unije.

